BUDAPEST, 1940 LXII. ÉVFOLYAM, 208. (20.234) SZÁM PÉNTEK, SZEPTEMBER 13

Előfizetési ára 1 hóra 2 pengő 50 fillér. Két hóra 5 pengő. Negyedévre 7 pengő 50 fillér. Félévre 15 pengő. Egy évre 30 pengő. Egyes szám ára hétköznap 8 fill., vasárnap 12 fillér (a pályaudvarokon is)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135—296. Szinházjegy- és utazási iroda: V., Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295.

Kivonuló románok merényletei a német és olasz lobogók ellen

Erdély hazatért

A csillag, amelyről a legszebb magyar verssorok egyike azt mondja, hogy Zágon felé mutat, ezen a napon vezeti el honvédeinket a keleti Kárpátok gerincére. A belvederei döntés szavaiból a magyar honvédség nyolc nap valóságot teremtett: Erdély északi részét, a nekünk itélt, szent magyar történelmi területet csapataink az óramű pontosságával szabaditották fel. Az elmult nyolc nap minden órája megtelt számunkra ennek a történelmi eseménynek jelentőségével. Száz és százezer magyar lakásban, kis falusi kulturházakban nem hallgatott el a rádió, melynek közvetitése magyarok millióinak lelke elé varázsolta erdélyi falvak és városok boldog, elcsukló hangu lelkesedését, könnyes megrendüléstől áthatott hálakitöréseit, mellyel az erdélyi magyarság és székelység a felszabadító honvédcsapatokat fogadta. A történelmi menet a mai napon véget ér, Erdélyország egy részét, Székelyországnak csaknem teljességét ezen a napon ujra és örökre magához öleli a szentistváni Magyarország.

Ezen a napon, mikor a bécsi döntés betüje értelmében hazatért erdélyi részek egyesülnek az örök Magyarországgal, első gondolatunk a honvédségé. Milliók nézték e napokban Erdély térképét, s a térkép olvasásában gyakorlatlan szemek is érzékelték ennek a csodálatos földnek változatos, vadregényes rajzát. Erdély „nehéz terep“, mint a katonai szakirók nyelvén mondják: a Királyhágótól a Kárpátok gerincéig sokszor uttalan utakon, őserdőkön, elhanyagolt hágókon és csaknem járhatatlan szorosokon át haladtak a felszabadító magyar honvédség menetoszlopai. De mindenhová percnyi pontossággal érkezett meg ez a csodálatos, uj magyar hadsereg, melynek felkészültsége, szelleme, testi és lelki ereje az uj, a megerősödött Magyarország legigazibb jelképe. Méltóbban nem mutatkozhatott be az anyaország az elszakitott és visszatért Erdély magyarságának huszonkét év után, mint a Horthy Miklós fővezér egykori maroknyi nemzeti hadseregéből lett honvédséggel, Horthy Miklós országgyarapitó kormányzó, a Legfőbb Hadur korszerü, hatalmas, a legnagyobb európai középhatalmak egyikét méltósággal és erővel reprezentáló nemzeti hadseregével. A rádió és a lapok tudósitásai egyhanguan beszámolnak arról a boldog ámulatról, mellyel Erdély népe az uj magyar hadsereget fogadta, azt a honvédséget, mely huszonkét esztendő rabsága után a magyar jogrendet, a magyar életigények biztonságát, a magyar hivatástudat és történelmi felelősségérzet lélekemelő öntudatát **hozta vissza Erdély falvaiba és városaiba.** Negyvennégyezer négyzetkilométernyi területet szabaditott fel nyolc nap alatt ez a hadsereg, s ennek a területnek vannak részei, melyek katonai szempontból Európa legnehezebben járható terepei közé tartoznak. A legkisebb faluba és tanyába, a meredek hegyormon és az eltorlaszolt hágón áthatolva, a kitüzött időben mindenütt megjelent a magyar honvéd, hogy átadja a hazatérő Erdélynek az egész magyarság első üdvözletét. S az első testvéri ölelést követő második mozdulat mindenütt a magyar épitő munkát jelentette: a honvédség a bevonulás pillanatában mindenütt megkezdte a szervezés, a jóvátétel, az ujraépités nagy művét. Ezt a csodálatos katonai és nemzeti teljesitményt figyelte boldog elragadtatással nyolc napon át Erdély népe, magyar és idegenajku egyaránt. A felszabaditásnak ezt a katonai és közigazgatási remekművét figyelte szivdobogó büszkeséggel és lelkesedéssel Magyarország népe, s ennek adóztak az olasz és német, igen, az egész külföldi sajtóból kitetsző mély, őszinte elismeréssel a külföldi megfigyelők.

A magyar honvéd felszabaditotta Erdély nekünk itélt területrészeit, s felszabaditotta megjelenésével az ott élő őslakosság lelkében mindazt, amit az elmult évtizedek idegen terrorja elnyomott és elfojtott. A mai napon még szólnak Erdély ünneplő harangjai, még készül Erdély és az egyetemes magyarság a vasárnapi kolozsvári bevonulás lélekbemarkoló pillanatára, de az ünnep mögött már elfoglalja a hétköznap arcvonalán az őrtálló magyar honvéd őrhelyeit. A keleti Kárpátok gerincén mindenhol ott állanak a magyar őrszemek, hogy megkezdjék azt az őrtállást, mely évezreden át a magyarság történelmi hivatása és feladata volt Európában. A honvéd példát mutatott e nyolc napban az utánakövetkezőknek is, mindenkinek, aki hazatér Erdélybe, vagy odasiet, hogy elfoglalja uj munkahelyét. Példát mutatott, hogy rengeteg a tennivalónk, s az ünnep pillanatait is meg kell tölteni felelősségteljes épitő munkával. Nem bankettezni megyünk Erdélybe, aminthogy idehaza is felszámoltuk, **minden előitélet nélkül, céltudatosan és messzire tekintő lélekkel, a** bankettező szellemet. A napon, mikor Észak-Erdély és Magyarország között lehullanak a határsorompók, mikor a hazatérő részek teljességükben egyesülnek az anyaországgal, első szavunk, melyet Erdély felé kiáltunk, a mélyen átérzett történelmi felelősség szava. Nyolc ünnepnap van mögöttünk, s előttünk még egy, a kolozsvári vasárnap, amely a történelemé. De ünnepnapot és hétköznapot egyformán áthat az a kötelességtudat, mely eltölti e sorsforduló idejében minden magyar lelkét. Erdélynek éreznie kell, hogy az a Magyarország, amellyel egyesül, a nemzeti, a keresztényi és a szociális szellemtől áthatott, a korszerü feladatokra ébredt, a mult hibáiból sokat tanult, a jelen feladatait tudatosan megismerő és munkáló, ujarcu Magyarország. Dolgozni megyünk Erdélybe, segiteni és épiteni. Dolgozni hivjuk Erdélyt, felépiteni uj ezredévre a közös otthont, a boldogabb, minden fiához méltányos, emberibb és magyarabb Magyarországot.

Ezzel a fogadalommal köszöntjük a mai napon a belvederei aranyteremben nekünk itélt Erdély-országrészt, amely ma teljességében hazatért.

Magyarország Kormányzója vasárnap vonul be ünnepélyesen Kolozsvárra

Marosvásárhely örömujjongás között várta a felszabadító honvédeket — Csapataink csütörtökön tervszerüen haladtak előre a Székelyföldön — Pénteken befejeződik a hazatért országrészek megszállása Teleki miniszterelnök ujra Erdélybe utazott

Kozma Miklós lett Kárpátalja kormányzói biztosa

Éjjel-nappal folynak a London elleni német megtorlások

Két nap alatt másfél millió ember menekült el Londonból A megtorlás: Két szemet egyért, két fogat egy fogért

A pénteki nap folyamán befejeződik Erdély visszacsatolt részének birtokbavétele. Marosvásárhelyre, Székelyország fővárosába sokezren zarándokoltak be a messze falvakból is, hogy együtt ünnepelhessék a marosvásárhelyiekkel a nagy napot. Csütörtökön tért vissza Magyarországhoz Barót, a jezsuita költőnek, Baróti Szabó Dávidnak, „A ledőlt diófához“ cimű óda szerzőjének szülőhelye, majd Nagybacon, Sepsibükkszád, azután Csikszentgyörgy, Kozmás, Mikóujfalu és Torja következtek. Már közel járnak a honvédcsapatok a demarkációs vonalhoz és a pénteki napon véget ér az előre megszabott terv szerint a felvonulás a bécsi döntés értelmében Magyarországnak juttatott erdélyi területen. Csütörtöki utjuk a csiki medencén vitt keresztül. Itt fekszik Tusnádfürdő 650 méter magasságban. Erdély legelismertebb, leghiresebb gyógyhelye, a közelében van a vadregényes Szent Anna-tava. Nyolc nehéz, fáradságos nap áll a honvédcsapatok mögött. Frissen, jókedvüen, lelkesedéssel tették meg a nagy utat.

A magyar nemzeti közvélemény nagy felháborodással értesült a Maniu-gárdisták ördögkuti esztelen orvtámadási kisérletéről. Fegyveres banditák ilyen elvadult cselekedetei könnyen sulyos következményekhez vezethetnek.

A német-angol légi háboru

Csütörtökön tovább tartott csaknem változatlan hevességgel a német-angol légi harc. Ugylátszik, a Németbirodalom vezetőjének eltökélt szándéka, hogy miután az európai kontinensen a brit szigetország összes szövetségeseit legyürte, végrehajtsa sokszor bejelentett tervét, leverje „Németország első számu ellenségét“, Angolországot. A végső cél a brit birodalom szétrobbantása, Minden jel arra vall, hogy rövidesen, talán néhány nap mulva, vagy talán már órák mulva, megkezdődik az uj európai háboru harmadik fázisa. Az egész világ figyelme a készülő nagy eseményre irányul, hiszen ezer esztendő óta nem taposta ellenség lába a brit szigetország földjét. A harmincéves háboru óta minden nagy európai fegyveres konfliktusban Nagy-Britannia győzött: megverte XIV. Lajost, legyőzte a nagy Napoleont, egy hatalmas koalició élén győzelmet aratott Vilmos német császáron. Az angolok századok óta biznak szerencséjükben. Vajjon igaz-e az, hogy Anglia elaggott, és mint az olasz lapok sokszor megirták, nem méltó arra, hogy a földkerekség egynegyed részén uralkodjék? Vajjon elérkezett-e az ideje annak, hogy a vezető világszerepet átengedje Németországnak? Ez fog most eldőlni. Angolország kétségtelenül hatalmas erőtartalékokkal rendelkezik, s mögötte áll a másik angolszász nagyhatalom, a 130 milliós amerikai köztársaság. Csakhogy ez utóbbi még nincs abban a helyzetben, hogy Nagy-Britanniának hathatós segitséget nyujtson. Ugylátszik, hogy a németek ugyanugy, mint 1918-ban, most sem akarják meg-

Királyi Udvari Hangszergyár
Sternberg
Rákóczi-ut 60. Legjobb választék. Csere. Javitás. Kedvező fizetési feltételek.

várni, hogy megérkezzék egy esztendő mulva az amerikai segitség.

Maga Churchill miniszterelnök bevallotta szerdai rádióbeszédében, „hogy Angliának a jövő hétre ugy kell tekintenie, mint történelmének egyik legfontosabb hetére". Biztos, hogy Anglia Franciaország kapitulációja óta teljes erővel készül erre a hétre.

A szörnyü párbaj csütörtökön tovább folyt. A német repülők Londont, Liverpoolt bombázták. A gépek, mint a német jelentésben olvassuk, nagy magasságban közelitették meg az angol fővárost s utjukon az időjárás is nagyban kedvezett. A gépek minden nehézség nélkül célbavették a Temze partján levő hatalmas dokkokat. A záróléggömbök nem okoztak nehézséget, mert mélyen a német gépek repülési magassága alatt állanak. A német megfigyelők a holdvilágos éjszakában jól megfigyelhették a károkat. *Egyes helyeken borzalmas robbanásokat okoztak a ledobott bombák.*

Szerdáról csütörtökre virradó éjjel az angolok is folytatták légi támadásaikat Berlin ellen, s támadásuk — mint a német jelentésből kiderül — ismét a dolgozó lakosság lakónegyede ellen irányult. A támadó angol gépek egy részét a német légelhárító tüzérség egyes helyeken visszavonulásra kényszeritette, de egyes gépeknek mégis sikerült éjfél körül a légvédelmi ágyuk zárótüzén átrepülniök. Bombát dobtak egy gyárra, a belvárosban pedig több gyujtóbomba lakóházakra és áruházakra esett. Német illetékes helyről azt is jelentik még, hogy *az angolok északnyugati Németország több városát is bombázták, s elsősorban Hamburg és Bréma munkásházaira dobtak robbanó és gyujtó bombákat. Többen* meghaltak és megsebesültek. Pontos számokat azonban még nem lehetett megállapitani.

Biztosra vehető, hogy a támadások a most következő napokban fokozódnak. Még az sem lehetetlenség, hogy az egymással szembenálló felek a vegyi háborura is átttérnek. A *Piccolo* cimü olasz lap szerint a könnyen lángralobbanó celluloid-lapocskák használatával az angolok voltaképpen már megkezdték a vegyi háboru alkalmazását. A *Corriere della Sera* azt irja, hogy az amerikai lapok már célzást tesznek arra, hogy az angol katonai vezetőség megfontolás tárgyává teszi a mérgesgázok alkalmazását. A *Popolo di Roma* erőteljesen tiltakozik az uj angol háborus módszer ellen, amely arra irányul, hogy a polgári lakosságra és házaikra gyujtóbombákat dobnak le. A lap szerint az angol képmutatás minden mértéket felülmul. Az angolok a valóságban olyan barbár támadási eszközökhöz folyamodnak, amelyek csak a nemkatonai célpontok ellen lehetnek hatásosak. A totális háboruért tehát a felelősség az angolokat terheli. A sulyos német megtorlásokért Churchillt és a többi angol kormányférfit kell vádolni, mert ezt ők idézték elő azáltal, hogy a legbecstelenebb háborus eszközökhöz folyamodtak. „Ma a semleges szemlélőnek is el kell ismernie, hogy az angolok tulfeszitették a türelem húrját. Az angolok ismételten bombákat dobtak polgári lakónegyedekre. Ez vezetett a megtorlásokhoz London városa ellen."

A berlini politikai körök véleménye szerint Churchill szerdai beszédében meghamisitotta a veszteségi adatokat, hogy az angol népet megvigasztalja. Churchillnek — berlini vélemény szerint — megvolt minden lehetősége arra, hogy megkimélje Londont most beteljesedő sorsától, ő azonban ezeket a lehetőségeket tudatosan és rideglelküen elutasitotta. Mint Churchill bejelentette, a német kikötőkben, Norvégiától le egészen Brestig, nagy mozgás észlelhető. *Angolország nem ok nélkül várja a jövő hétre a nagy és döntő napokat.*

A romániai átalakulás

Nincs olyan nap, hogy ujabb részleteket ne kapnánk arról a gyökeres átalakitó munkáról, amelyet a román Antonescu-kormány megkezdett. A benső tisztogatás munkája teljes erővel folyik. A miniszterelnökségen vizsgálóbizottságok alakultak, hogy a bünösöket felelősségre vonják a mult büneiért és mulasztásaiért. Bizottság alakult a hadfelszerelési alap megvizsgálására; a volt államférfiak, miniszterek, alminiszterek, államtitkárok vagyonának felülvizsgálására; az Országőr szervezet ellenőrzésére, a nemzeti bank devizakiutalásainak ellenőrzésére; az udvari hivatal pénz- és vagyonkezelésének ellenőrzésére, a politikai perek felülvizsgálatára; a nemzeti ujjászületés frontja, a nemzet pártja és a társadalmi hivatal pénzkezelésének felülvizsgálására. Antonescu egy külön bizottsággal felülvizsgáltatja még a bányaengedményeket és az olajfurási engedményeket is.

A miniszterelnök felszólitotta a legionáriusokat és a nemzeti ifjuságot, hogy lássanak munkához, mert a felmerült nagy nehézségekkel szemben mindenkinek fel kell magát vérteznie. Mindenkinek dolgoznia kell egész héten át, magáért és a nemzetért. A legfontosabb intézkedések megtörténtek, hogy az átalakulást mindenütt véghezvigyék. Reméli, hogy néhány napon belül megkezdheti egy végleges kormány élén az épitőmunkát.

Az uj rezsim teljesen rehabilitálni fogja a Vasgárdistákat, akiket a lemondott Károly király, mint valami fenevadakat, üldözött. *Felkutatják Codreanu és a vele együtt agyonlőtt tizenhárom vasgárdista sirját.* Szeptember 13-át Codreanu és a légionárius mozgalom napjának nyilvánitották. Mihály király *Precup Viktor* alezredesnek és tizenkét társának, akik 1934-ben összeesküvést szőttek apja élete ellen, s akiket a hadbiróság nehéz börtönre itélt, most megkegyelmezett. Hasonló kegyelemben részesült hat vasgárdista, akiket különböző merényletekért kényszermunkára itéltek.

A szovjethadsereg lapja Nagy-Britannia veszélyes helyzetéről

A *Krasznája Zvjezda*, a moszkvai katonai lap a földközitengeri helyzetről irt cikkében megállapitja: *Nagy-Britannia elvesztette középponti tengeri küzdőterének, a Földközi-tengernek egyeduralmát.* Az egész brit birodalom helyzete jelenleg rendkivül sulyos. A londoni vezérkarnak kétséget kizáróan nem áll módjában, hogy — a fővárostól távol — bármilyen nagyobbarányu hadműveletbe kezdjen, mert ezáltal jelentős erőket vonna el főfeladata megoldásától, az angol szigetek megvédésétől. Eközben pedig komoly események vannak kialakulóban a Közelkeleten, az angol világbirodalom legfontosabb hadászati csomópontjában. Olaszország ma, miután Franciaország kivált a háboruból, könnyen érzékeny ütéseket mérhet Anglia legsebezhetőbb hadállásaira *a Földközi-tengeren és Közelkeleten.* Olaszország e nehéz feladatának megoldására jobban felkészült, mint az angolok birtokaiknak megvédésére. *Wawell* tábornok agyondicsért „nagy hadserege", ha nem is ámitásnak, de legalábbis ismeretlen nagyságnak bizonyult. E hadsereg eddig csak kudarcokat vallott: az olasz csapatok megszállták Angol-Szomáliföldet, Kenyában elveszett számos pont, Egyiptomot és a Földközi-tenger keleti medencéjét pedig veszély fenyegeti. Nagy-Britannia elvesztette egyeduralmát a Földközi-tenger egész hadszinterén. Ugy látszik, Angliában felismerték ezeket a veszélyeket és most sietve Egyiptom és a Szuez-csatorna környékén akarják kiépiteni állásaikat.

Hadműveletek

Éjjel-nappali megtorló támadás London ellen

Berlin, szept. 12. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Angol repülők a szeptember 11-éről 12-ére virradó éjszaka ujból gyujtó- és robbanóbombákat dobtak több északnémetországi város lakónegyedeire, igy Hamburgéra, Brémáéra és Berlinére. A lakóházakban és munkástelepülésekben sok tüz és kár keletkezett. Tizennégyen életüket vesztették, 41-en pedig megsebesültek. Jól irányitott elhárító tüz, a lakosság fegyelmezett magatartása és a légoltalmi szervezetek erélyes beavatkozása megakadályozta a nagyobb károkat a Birodalom fővárosában és a többi megtámadott helyen.

Német harci, vadász- és rombolórajok éjjel-nappal folytatták támadásaikat London ellen. Sulyos találatok értek tüzvészektől megvilágitott hajójavitó és kikötőépitményeket, valamint gáz- és villamossági müveket, egy lőpor- és egy fegyvergyárat. A nap folyamán ezenkivül megtámadtunk egy southhamptoni repülőgépgyárat — itt leromboltunk hat gépszint —, valamint a portvictoriai olajtelepeket.

Az éjszaka folyamán támadásaink Liverpool ellen, valamint Nyugat- és Dél-Anglia egyéb kikötőépitményei ellen irányultak.

A Temze torkolatában harci repülőink támadást intéztek egy hajókaraván ellen. Egy rombolót és négy kereskedelmi hajót lángragyujtottunk, két másik kereskedelmi hajót találat ért.

A London elleni támadások folyamán több elkeseredett légi harcra került sor. Ennek során lelőttünk 67 ellenséges gépet. Az éjszaka légvédelmi tüzérségünk német terület fölött lelőtt hat másik angol gépet. Tengerészeti tüzérségünk az Északi-tenger partján hat, a La Manche-csatorna partján pedig egy ellenséges bombázógépet lőtt le s igy az ellenség szerdai vesztesége összesen 80 repülőgép. Husz gépünk nem tért vissza.

Egy tengeralattjárónk Jenisch sorhajóhadnagy vezetése alatt egy portyáján erősen védett hajókaravánokból elsüllyesztett összesen 40.000 tonna ellenséges hajóteret. Ugyanez a tengeralattjáró már előzőleg jelentette 21.000 tonna elsüllyesztését. Egy másik tengeralattjáró ugyancsak hajókaravánból elsüllyesztett egy 7000 tonnás felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót.

A német-angol légi háboru

A német lapok elkeseredett tiltakozása

Berlin, szept. 12. (Német TI) A berlini lapok első oldalai, valamint a német birodalom többi nagy ujságjai is tele vannak *elkeseredett tiltakozásokkal,* amelyeket az angol repülők *Hamburg, Bréma és Berlin nemkatonai céljai ellen irányuló megismételt bombatámadásai keltettek.*

Az angolok voltak azok — állapitja meg a *Frankfurter Zeitung* —, akik Németországba jöttek és megkezdték támadásaikat a polgári lakosság ellen. Az angolok voltak azok, akik azután heteken és hónapokon keresztül folytatták ezt a hadviselést és ismét az angolok voltak azok, akik mindennek tetejébe kizárólag oly épületeket választottak bombáik célpontjául amelyek művészi becse és katonai szempontból szóba sem jöhető rendeltetése szerte a világon mindenki előtt ismeretes. Nem illik Angliának, hogy siránkozzék London bombázása miatt, mert nem Németország büne az, ha a háboru ily alakot öltött.

Londonban 5500-an sebesültek meg

A *Berliner Börsenzeitung* utal az angol rádió közleményére. Az angol adó nagy erőfeszitéseket tesz, hogy lekicsinyelje a London ellen intézett támadások hatását s eközben kijelenti, hogy *az elmult éjszaka Londonban 5500-an sebesültek meg illetőleg vesztették életüket.* Ha ez a hir igaz — mondja a lap —, a halottak és a sebesültek vére azoknak az angol gonosztevőknek lelkén szárad, akik ezt a háborut könnyelműen, megfelelő előkészület nélkül és csupán azzal a vétkes szándékkal inditották meg, hogy Németországot megsemmisitsék.

Tizezer német repülőgép támadja meg egy nap alatt Londont a közeli napokban

New York, szept. 12. (KH) **Az amerikai lapok londoni tudósitói szerdán azt jelentik, hogy nagy munkáscsapatok dolgoznak szakadatlanul a viz- és gázvezeték helyreállitásán. Az angol fővárosban általános az a vélemény, hogy amint a légi támadások tetőpontjukat elérik, német szárazföldi támadással kell számolni. Ezzel kapcsolatosan nemcsak azokat a jelentéseket emlegetik, amelyek német uszályhajóknak a holland partok mentén történt összevonásáról szólnak, hanem azt a szerdán Berlinben elhangzott kijelentést is, amely arról szól, hogy a közeli napokban huszonnégy órán belül négy izben törnek majd London felé német repülőkötelékek. Ezek mindegyike 2500 repülőgépből áll, tehát napjában tizezer repülőgép támadja majd meg Londont. A szerdai nap egyébként az angol fővárosban a mentési munkálatok jegyében telt el. Az elpusztitott üzletházak romjai alól még mindig nagyszámban kerülnek elő halottak és sebesültek, ugyhogy az emberéletben okozott veszteséget nem sikerült véglegesen megállapitani.**

Hamburg és Bréma bombázása

Hamburg, szept. 12. (Német TI) Az angol repülők a mult éjjel Hamburg és Bréma ellen intézett támadásaik során ujból lakónegyedeket bombáztak. Az ellenséges repülőgépek bombáikat többek között Hamburg egyik északi elővárosában lévő jótékonycélu intézmény épületére, továbbá a város belterületén dobták le. Hamburgban összesen 36 lakóházban esett jelentékeny kár. A robbanóbombák egy iskolát majdnem teljesen szétromboltak. Néhány üzletházat is eltaláltak.

Brémában a belvárosra nagyszámu gyujtó- és robbanóbombát dobtak le. A bombák faraktárakat, ládagyárakat és hasonló vállalatokat találtak el. A hadigazdálkodás szempontjából és katonai szempontból fontos célokra azonban nem dobtak bombát.

Hamburgban öt polgári személy életét vesztette. Ezenkivül négy polgári személy sulyosan, tizenkettő pedig könnyebben megsebesült. A sebesültek között négy gyermek is van.

A londoni magyar követség és a magyar kolónia sértetlen

London, szept. 12. (MTI) A London elleni légi bombázások során a londoni magyar követség és a londoni magyar kolónia tagjait nem érte baj.

Londont kiüritik, — jelenti a New-York Times

Róma, szept. 12. (MTI) **A „Messaggero" közli a „New York Times" jelentését, amely szerint szó van arról, hogy az angol kormány már a legközelebbi napokban kiüriti Londont. Tekintettel a német támadások állandóan növekvő hevességére, az angol kormány maga is elhagyná a fővárost. Ez a lap szerint annál is inkább megtörténhet, mert London már a háboru kezdete óta megszünt a Brit birodalom idegközpontja lenni és a főváros szerepét egy nagyobb vidéki város is betölthetné. A lap szerint az angol kormány — ugy látszik — az eddigieknél is komolyabb fejleményektől tart, mert kiképző tanfolyamot nyitott 60.000 ápolónő részére és állandóan növeli a tüzoltók és a segélyállomások számát is.**

A „Messaggero" Berlinen át érkezett jelentése szerint a lakosság tömeges eltávozása Londonból tovább folyik. Ugy számitják, hogy az utóbbi két nap alatt másfélmillió ember hagyta el Londont. Azok, akik nem tudnak Londonból elmenni, egész életüket a föld alatt töltik el. Vannak olyan családok, amelyek se nappal, se éjjel egy pillanatra sem hagyják el a földalatti fedezékeket. Nemcsak a fővárosban, hanem a nagyobb vidéki városokban is állandóan növekszik a vakrémület, mert a Londonéhoz hasonló bombázástól tartanak.

A „Messaggero" Stockholmon át érkezett jelentése szerint London szerda délutáni bombázása minden eddigit felülmult. A londoniak még sohasem láttak fejük fölött olyan heves légi harcokat, mint tegnap estefelé. Az ég tele volt német repülőrajokkal, amelyeknek sikerült áttörniök a brit védelmet. A német repülők főképpen ipartelepekre és raktárházakra dobták le bombáikat és ismét óriási károkat okoztak.

Kolozsvár első szabad magyar napja

Mámoros telkesedéssel fogadta Kolozsvár népe honvédeinket

Kolozsvár, szept. 11. *(A Pesti Hirlap kiküldött munkatársától.) (Futár utján érkezett.)* Huszonkét évig várt Kolozsvár népe erre az órára, amikor ujra felvirradt a magyar nap Erdély fővárosa felett. Huszonkét esztendő minden visszafojtott öröme, bánata, könnye, keserüsége és vágyakozása robbant ki ezen a csodálatos ünnepnapon Kolozsváron.

Az izgalom, amely a bécsi döntés óta elfogott minden kolozsvári magyart, a legutolsó órákban pattanásig feszültté tette a légkört. De minden eddiginél nagyobb feszültség keritette hatalmába mindazokat is, akik ezekben az órákban igyekeztek bejutni Kolozsvárra. Már ötödik napja járjuk a visszatérő területek városait és községeit, mégis elfogódott szivvel, szorongó érzésekkel eltelve álltunk meg egy magaslaton, amikor szemünkbe tüntek *„kincses Kolozsvár“* templomtornyai.

Hajnali hat órakor érkeztünk meg a város közvetlen határába. A környező kis magyar falvak népe olyan tuláradó lelkesedéssel köszöntötte az első magyar autók utasait, hogy azt szavakkal leirni lehetetlen. Felugráltak kocsijainkra, ölelték, csókolták a sofföröket, az utasokat, válogatás nélkül. Pillanatokra mintha hisztériás rohamok keritették volna hatalmukba az embereket. Sirtak, nevettek egyszerre, összefüggéstelenül kiabáltak, a virágokat kosárszámra zuditották ránk; nyakig virágok között álltuk a községenként meg-megujuló rohamokat.

Tuláradó hangulat

Ahogy Kolozsvár határához értünk, máris százával tódultak ki a városból felénk. Pillanatok alatt ezrek és ezrek lepték el az utcákat, sikongó, örömujjongó emberek, ragyogóan szines népviseletbe és magyar ruhába öltözött lányok, asszonyok serege tódult ki a házakból, minden ember ünneplőben, virágcsokrokkal sietett a magyar katonák üdvözlésére. Nem használt semmi rendreintés. Az autók megálltak a nagy sokaságban, a velünk levő tiszteket vállára kapta a tömeg és ugy hordozta körül őket a nagy téren. Ismét csak azt lehet mondani, nincs szó, nincs irás, de még hangosfilm sem, amely visszaadhatná ezt a lelkes, tuláradó hangulatot, ami urrá lett mindenki fölött ezekben a pillanatokban.

Egész délelőtt a honvédeket leste Kolozsvár népe, délután pedig a nagy ünnepségre telt meg a hatalmas tér a lelkesedők tizezreivel és mindent elsöprő örömujjongással fogadta a díszmenetben elvonuló honvédséget. Nehéz esőfelhők gyülekeztek az égen, de a kolozsváriakat nem riaszthatta volna el semmi attól, hogy ünnepeljenek. Kora reggeltől kezdve az utcákon, a nagy téren sorakozott fel mindenki, fergeteges üdvrivalgással és virágesővel fogadtak minden érkezőt, a vasutasokat, postásokat, a különleges csoportokat, mindenkit, aki ma közéjük érkezett. Előkerültek a régi békebeli zászlók, kopottan, megtépve, de azért büszkén sorakoztak alattuk a különféle szervezetek és intézmények csoportjai. A díszmagyarruhás leányok óriási csapatokban vonultak fel, minden üzletet bezártak, mindenütt szünetelt a munka.

Kolozsvár ünnepelt, talán történelmének legnagyobb ünnepét ülte. A város népe ezzel a csodálatos ünnepséggel tett tanuságot rendithetetlen magyarsága mellett.

„De jó, hogy már nyugodtan beszélhetünk“

Kolozsvár, szept. 12. *(A Pesti Hirlap kiküldött tudósitójának telefonjelentése.)* Erdély fővárosa megkezdte uj magyar életét. Egyetlen éjszaka lerázott magáról mindent, amit az idegenek két évtizeden át erőszakoltak rá. Mindenki boldogan élvezi a hosszu rabságból való felszabadulás gyönyörüségét, sokan semmi mást nem csinálnak, csak sétálnak körbe a főtéren és szinte szürcsölik a mindenfelől felcsendülő magyar beszédet harsányan, hogy saját magyar szavukat is élvezzék, kiáltanak már messziről egymásra az ismerősök:

— *Jó napot, testvér, jó egészséget! De jó, hogy már nyugodtan beszélhetünk!*

Állandóan nagy közönségük van a főtér négy sarkán a forgalmat irányitó közlekedési rendőröknek, figyelik mozdulataikat. Szinte simogatják szemeikkel a sisakos rendőrt, amint fehér keztyüjével olyan otthonosan dirigálja a járműveket, mintha már évek óta volna Kolozsváron. Semmi zavar nincs abból, hogy tegnap óta ismét „Balra hajts!“ a jelszó. Egyetlen pillanat alatt hozzászokott a közönség is, pedig huszonkét évig jobbra kellett hajtani a járművekkel.

Zsufolt templom

A Szent Mihály székesegyház zsufolásig tele van emberekkel; a kolozsváriak most adnak hálát az Istennek, hogy hazajuthattak, hogy ismét szabad magyarok lehetnek. A Mátyás-szobor előtt most érkezett magyarok csodálják Fadrusz mesteri alkotását, amelyről természetesen eltávolitották már a román feliráat. A templom másik oldalán a római bronzfarkasnak vannak szépszámmal csodálói, mert az első éjszaka zürzavaros hangulatában a Romulus és Remus szobrocskákat eltüntették a farkas alól. Köröskörül a csodálatosan szép és harmonikus főtéren hullámzik a járókelők áradata. Mesélik egymásnak a tegnapi történelmi nap eseményeit. A legfőbb téma a honvédek nagyszerü bevonulása.

— Láttad azokat a remek lovakat? És a határvadászokat?... Micsoda pompás fiuk valamennyien, olyan pirospozsgás mind, hogy szinte kicsattan az egészségtől... Hát a motoros ágyukat, a nehéz ütegeket láttátok?

Általában a honvédség remek felszerelése, a legénység elsőrendü kondiciója és a pompás lovak a legnagyobb elismerést keltik, ahol csak megjelennek honvédeink.

Megindult az élet

A hivatalokban megindult már az élet, a városházán és a bankokban dolgoznak. A menetjegyiroda előtt hatalmas csoport bámulja a kiirást, hogy már megindult a hálókocsijárat Kolozsvár és Budapest között és a harmadik osztályon hat pengő a hálókocsi-jegy ára.

— Látjátok, a magyar vasut nem akar nyerészkedni rajtunk, olcsón adja az utazást. Fel is megyünk Budapestre, amint lehet — állapitják meg nagy megelégedéssel.

Hasonló sikere van a pénzátváltási kulcsnak is, mert nemcsak méltányos az átváltási arány, hanem könnyü is az átszámitás. Óriási a forgalom a főpostán, ahol garmadával vásárolják a bélyegeket és nyomban le is pecsételtetik az alkalmi bélyegzővel, hogy legyen emlékük a felszabadulás napjáról. A MÁV is kitett magáért: a román államvasut CFR világitó betüi helyén már az első éjszaka a MÁV piros-fehér-zöld villanybetüi hirdették, hogy Kolozsvár feltámadt, ujra magyar lett.

A főutvonalon még mindig szakadatlanul érkeznek a legkülönfélébb katonai csapatok és járművek. Mindegyiknek jut a harsány ovációból.

Dr. Szerelemhegyi Ervin.

Megjelent a Képes Vasárnap második ünnepi száma

ERDÉLY II.

A magyar honvédség diadalmas bevonulása Szatmárnémetibe, Nagyváradra, Máramarosszigetre, Nagybányára, Zilahra, Besztercére

Székelyország fővárosa önfeledten, ujjongva ünnepelte felszabadulását

A németség és a románság képviselőinek lelkes hűségnyilatkozata

Marosvásárhely, Székelyország fővárosa kimondhatatlan lelkesedéssel várta honvédeink bevonulását. A város ősi épületei zászlódiszbe öltöztek. A város főtere telve virágokkal és ünneplő embertömeggel. A főtér ősi magyar kulturát hirdető épületei között ott látjuk az ujonnan épitett román székesegyházat is. A diszkapu tetején a magyar lobogó leng. Németország és Olaszország szineit is lengeti a szél. Ősi székely szokás szerint a diszkapura rigmusok vannak felirva.

A székelység egyesületeinek lobogója köré ünneplő diszbe öltözve, ujjongva csoportosul Marosvásárhely mondhatni minden polgára, de messze falvakból is zarándokoltak a székely fővárosba, hogy részesei legyenek 22 esztendő szenvedése és reménykedése után a legnagyobb magyar ünnepnek: *a magyar honvédek bevonulásának.*

Előkerülnek a régóta rejtegetett magyar öltözetek

Előkerültek a régóta rejtegetett ősi magyar öltözetek. Ez a magyar ünneplőbe öltözött szorongó tömeg is azt mutatja, hogy *Marosvásárhely magyar volt, magyar maradt és magyar lesz ezután is.* Olyan hatalmas örömujjongás tölti be a város főterét, szinte el sem lehet képzelni, hogy ez az ünneplés még fokozódhatik a honvédség megérkezésekor. *Ha feltünik egy-egy magyar katona, a tömeg azonnal körülveszi, ölelgeti és telehinti virágokkal.* Nemsokára nemes székely ruhákba öltözött lovasbandérium tünik fel. Sokan többre becsülik a tömeg számát a város egész lakosságánál. Tüzoltókordonnak kell biztositania az utat, hogy hely legyen a honvédség ünnepélyes bevonulására.

Virágeső hull a bevonuló honvédekre

Lassan közeledik az ünnepélyes bevolás pillanata. Először egy páncélos gépkocsi érkezik, büszke tartással magyar honvéd áll a gépkocsiban. Virágokkal hintik be kocsiját és hatalmas éljenzéssel fogadják. Ezután két virágos gépkocsi közeledik és az ut két oldalára áll, hogy helyet adjon a mögöttük közelgő honvédalakulatoknak. *Önfeledt örömujjongás következik és virágeső hull bevonuló honvédeinkre.* Felejthetetlen látvány, ahogyan ezek a pompás katonák elhaladnak a főtér irányában.

Nemsokára a parancsnokló tábornok fehér lovon közeleg a diszemelvény felé. Amint megpillantják, egyszerre tetőfokra hág a lelkesedés és hatalmas hangorkán tölti be a főteret. A tábornok lepattan lováról, a lovat egy pillanat alatt virágeső lepi be. Feszes léptekkel, katonai tisztelctadással viszik a főtérre az ezred zászlóját. A parancsnokló tábornoknak külön diszemelvényt készitettek. Amint a tábornok az emelvényhez közeledik, a tömeg virágokat dob felé.

Közben a huszárok mögött végeláthatatlan sorokban közelednek a honvédség többi alakulatai. A tömegben hatalmas erővel zeng a kiáltás: *Horthy! Horthy! Éljen a magyar hadsereg!* A tér egyik sarkában egy csoport énekelni kezdi a Hiszekegyet. Pillanatok alatt az egész tömeg levett kalappal, áhitatos arccal énekeli a 22 fájdalmas esztendő magyar reménységének imádságát.

A római katolikus egyház képviselőjének megható beszéde

A Hiszekegy befejeztével *Dallos Béla* a római katolikus egyház nevében üdvözölte a magyar honvédeket.

— A magyarság — mondotta — a temetőt is hittel járta. Hosszas szenvedés után csodára ébredt. Marosvásárhely ismét fővárosa lett a Székelyföldnek. Itthon vagyunk! Ebben az egyetlen szóban van kimondva minden, ami ima és munka, templom és Isten igazsága, jelen és jövő. levegő, viz és mező, anyák öröme, család, béke és földi boldogság. Ezen tul ami van, az csak a mennyország. És Ti, tömegsirok magyar hősei! Husvét van, keljetek ki meszesgödreitekből. A kis pitvar vár. A tüzhely vár. Ezentul Ti is hazajártok. Nézz ide, egész Székelyföld! Nézzetek körül és lássátok és mondjátok velem kórusban: „Szép magyar leventék, aranyos vitézek, örömkönny szememben, hogy ha rátok nézek.“ Oh, be szépek vagytok, oh be gyönyörüek, de azért a legszebbek, mert kardotok nem véres és mégis csatát nyertetek. Törjön hát mint villám a világürbe egy szó: Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója!

Ezekre a szavakra *olyan egetverő éljenzésben tör ki a hatalmas tömeg, hogy a szónok csak percek mulva tudja folytatni beszédét.*

— Szent István ajkával hirdetem: Sok nyelvü ország is boldog lehet, csak legyen benne krisztusi lelkiséggel telitett jóakarat és mindenkivel egyformán bánó igazság. Mert ha Marosvásárhelynek nem jól megy, azt megérzi a Hargita is és Somogy is megszenvedi. Testvéreim, székelyföldi románok! Magyarország a székelyföldi hegyekben nem vadászterületet kapott vissza és a mezőségben nem legelő füvet, hanem embereket. Mert ha egy nép a kereszten függött, annak a népnek, a mi népünknek, a felszabadulás után nem lehet más első szava, mint Krisztus husvéti köszöntése: Békesség Nektek!

— Tábornok Ur! Isten áldja, hogy fárasztó uton hazavezényelte honvédeinket. Jelentem, hogy a marosvásárhelyi római katolikus egyház a tegnapelőtti Te Deumába a magyar haza hadurán kivül neveket foglalt be: Duce Mussolini! Führer Hitler! Ciano! Ribbentrop! Teleki! Csáky! A mi gróf Bethlen Györgyünk! Imánkba foglaltuk nemzetünk minden jóbarátjának nevét.

Percekig zugott a harsány éljenzés. A tengelyhatalmak államférfiainak nevét a lelkesült tömeg szavalókórusa harsogta.

A római katolikus egyház képviselője *Magyarország, országgyarapitó kormányzó urunk, a kormány és a honvédség éljenzésével* fejezte be beszédét.

„Szivet hoztam a honvédeknek“

Ezután *Adorján Gábor,* a marosvásárhelyi református egyház lelkészelnöke köszöntötte a honvédeket egyháza nevében.

— Szivet hoztam Nektek — mondotta —, szivet hoztam a honvédeknek tisztelettel és hódolattal. A református magyarok szivét hoztam. Mámoros szivet, amely csak ezt mondja: Nagyon szeret Titeket, bizik Bennetek. Beteg ez a sziv, mert annyit sajgott, annyit reménykedett. A multért sokat vezekelt, a jövőért sokat szenvedett. Most is átvonaglik rajta a fájdalom, mert Maros-Küküllő népe belezokog.

— De az örömtől mámoros ez a sziv. Mámoros, hogy itt vagytok üdén, erősen. Itt van veletek az uj magyar élet, amely elindult a boldog jövő felé. Istené ezért a dicsőség, hogy *kormányzó urunkban szabaditót adott,* Bennetek Honvédek jövőt mutatott, Vezéreljen diadalra!

Alig ült el a lelkesedés hangja, *Halmády* unitárius esperes mondta el üdvözlő beszédét. — Isten hozta Tábornok Urat, a vitéz Honvédeket! — mondta. — Huszonkét évi szenvedés van ebben a köszöntésben. Benne van az elszakadtak sajgása is. Ezután a marosvásárhelyi *evangélikus* egyház lelkésze rámutatott arra, hogy a marosvásárhelyi magyar és német nyelvü luteránusok nem parancsból, hanem örömmel és hálával gyültek egybe a honvédség üdvözlésére.

A román egyházak lelkészeinek hűségfogadalma

A román egyházak lelkészei mondtak ezután magyarnyelvü beszédet. *Pap József* görögkatolikus lelkész beszédében hangsulyozta, hogy hiveit lojális és hű alattvalóknak neveli. *Baldosan* görögkeleti lelkész a következőket mondta:

— Itt akarunk élni. Vallásunk parancsai azt rendelik, hogy megbecsüljünk másokat, hogy minket is megbecsüljenek,

A hit, remény és szeretet parancsainak alávetjük magunkat, mert élvezni akarjuk a béke áldásait. Uj hazánk rendeleteit egyenes szivvel követjük és a lelkeket hű alattvalóknak neveljük. *A magyar kormányzat megbizhat hűségünkben, mert lojális, becsületes fiai leszünk.* Éljünk békében!

Beszédét Magyarország és a parancsnokoló tábornok éltetésével fejezte be.

Dr. *Zilahi Sebess Jenő* ügyvéd, a Magyar Párt marosvásárhelyi tagozatának elnöke, köszöntötte most a honvédeket a vármegye és a város nevében:

— Elnyomatásunk ideje alatt is tudtuk, hogy az erőszak nem lehet a jog forrása. *Huszonkét év alatt is megőriztük becsületünket, mert teljesitettük kötelezettségünket.* Most, a felszabadulás órájában *lelkünkben nincs bosszu.* Magasabbrendüségünk igazságot akar. Fel akarjuk emelni lentlevő testvéreinket. Nem ajándékot kérünk, munkaalkalmat akarunk, mert dolgozni szeretünk. *Dolgozni akarunk, hogy Horthy országa erős Magyarország legyen.*

A tömeg a *Führer és a Duce nevének emlitésekor lelkesen és hosszasan éljenezte Magyarország nagy barátait.* Beszédét a szónok *az ország és kormányzó urunk, valamint a hadsereg éltetésével* fejezte be.

A németség képviselőjének lelkes szavai

Halbricht Gyula, a németek vezetője lépett ezután a szónoki emelvényre. Nem tudta beszédét azonnal megkezdeni, mert a közel 50.000 főnyi tömeg az *előző beszéd hatása alatt lelkesen énekelte a Szózatot. Halbricht* németnyelvü beszédben üdvözölte a honvédeket. Amikor kijelentette, hogy a németség is örömmel és büszkeséggel vesz részt a magyarság örömében, az összegyültek *lelkesen éljenezték német testvéreiket,* akikkel ebben a városban és egész Erdélyben közösen dolgoztak, épitettek és szenvedtek. Amikor Magyarország és kormányzó ura éltetésével befejezte beszédét a szónok, *az ünneplő sokaság elemi erővel éltette a Führert.*

A románság megbizottja hangsulyozta a *románság lojalitását és megnyugvását,* majd igy folytatta: Bizunk a világszerte ismert magyar lovagiasságban és azokban a magyar erényekben, amelyek a magyar államnak vasbeton alapjai. Igérjük, hogy *odaadással és hűséggel szolgáljuk az uj hazát.* Isten áldását kérte Magyarország kormányzójára és kormányára.

A honvédség készen áll Erdély megvédésére

Az egybegyült magyarság a beszéd elhangzása után áhitattal énekelte a magyar Himnuszt, majd *a parancsnokló tábornok* emelkedett szólásra. Beszéde megkezdése előtt hatalmas éljenzés tört ki.

— Nem találok szavakat — mondta — lelkem boldog érzése kifejezésére, hogy mint székely ember vezethettem a magyar honvédeket erre a földre, amely 1500 éve a mienk volt. Ebben senkivel nem osztozkodunk. Most, hogy az isteni gondviselés visszavezette, elmondhatjuk, hogy Erdélyt elválasztották tőlünk, de el nem szakithatták. Ellenségeink azt hangoztatták: egy barázdát sem. Azt hitték, hogy ez erőt ad a mi akaratunk megakadályozására, amely igy foglalható egybe: Nem, nem, soha! (A tömeg lelkesen ismételte: Nem, nem, soha!) Magyarországnak 1918-ban nem volt barátja és nem volt szószólója. Akkor nem az igazságot keresték, mert ha ezt teszik, akkor nem lett volna Trianon.

— Itt mindenkit meg akartak csonkitani, aki valaha is szövetségese lehet a nagy Németországnak. (Hatalmas hangorkán csap fel: Hitler! Hitler!) Trianonnal hazánk legszomorubb kora következett. Odaát is szenvedtünk az anyaországban, nekünk is folyt a vérünk, mint Erdélynek. De most nem számonkérünk, hanem ünneplünk. Tanuljunk a multból, tanuljuk meg, aki nem érez erőt, az elbukik. Nem elég a mult dicsőségét emlegetni, méltónak kell lenni hozzá. A mult arra kötelez, hogy a területet magyar lélekkel töltsük be. A magyar honvédség hálásan jött Erdélybe és — köszönet érte Horthy Miklósnak — olyan erőben jött, mint soha. Hálás szivvel fordulunk a két nagy baráti nemzet vezetői felé, akik összetörték az itteni uralom támaszait. E támaszok összeomlása után szereztük vissza Erdélyt vér nélkül. A honvédség most készen áll Erdély megvédésére és az erdélyiek támogatására. Mindenki előtt igérjük és kijelentjük, hogy Erdély a mienk.

A diszszemle

Egy kisleány és egy harisnyás székely fiu a tábornokhoz ment és virágot nyujtott át neki. *A parancsnokló tábornok lehajolt és megölelte a gyermekeket.*

Közben egészen bealkonyodott és meggyujtották a város lámpáit. A tábornok parancsot adott a diszfelvonulás megkezdésére. A közönség éljenzése közben megkezdődött a diszszemle. Egymásután vonultak fel a különböző honvédalakulatok. A tömeg virágesőt szórt a katonákra. Fényszórók világitottak, zászlók lengtek és a büszke honvédek lépése azt hirdette: *Ismét birtokba vettük Marosvásárhelyt és megtartjuk örökre.*

Hivatalos jelentés a honvédség előnyomulásáról

A honvéd vezérkar főnöke 1940 szeptember 12-én este 8 órakor közli:

Csapataink a mai nap folyamán a lakosság változatlan lelkesedése közepette megszállották Barótot, Nagybacont és a Csik-medence déli részét. Elérték a demarkációs vonalat Zsombor dél, Felsőrákos dél, Köpec nyugat vonalában, a menetcélt pedig Szárazajta, Mikóujfalu általános vonalában.

Szeptember 13-án az utolsó terület sáv kerül megszállásra, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely városokkal és az Ojtozi-szorossal.

Siessen még meglátogatni az

ŐSZI Lakberendezési és Háztartási VÁSÁR-t

már csak hétfő estig nyitva.

A magyar kis- és középipar nagy demonstrációja.

8 különcsoport. Főzőbemutatók.

Revüszinház.

Belépődij 1.— pengő, városi elővételben 70 fillér

Vidéki és külföldi látogatók számára az Őszi Vásár utazási igazolványa alapján

50% utazási kedvezmény

Érvényes felutazásra még szeptember 16-án déli 12 óráig, visszautazásra vidékre szeptember 22-ig, külföldre szeptember 26-ig.

Kormányzónk ünnepélyes bevonulása Kolozsvárra

Teleki miniszterelnök ismét Erdélybe utazott

Gróf Teleki Pál miniszterelnök csütörtökön este ismét visszautazott a visszatért erdélyi részekbe, hogy helyszini tanulmány alapján intézkedjék a visszacsatolás következtében felmerült problémákról. Pataky Tibor államtitkár, Incze Péter miniszteri tanácsos, vitéz Náray Lajos vezérkari ezredes és gróf Teleki Andor, a Külkereskedelmi Hivatal alelnöke, kisérte el a miniszterelnököt ujabb erdélyi utjára.

Erdélybe utazott Hóman Bálint kultuszminiszter is, hogy megvizsgálja az Erdélyben levő könyvtárakat és ujak szervezésére tegyen intézkedést. A miniszterrel utazott Szily Kálmán államtitkár, ki a felsőoktatás kérdéseivel foglalkozik, továbbá Kósa Kálmán miniszteri osztályfőnök, aki a középiskolák és népiskolák helyzetét tanulmányozza. Egyidejüleg elutazott a visszatért területekre vitéz Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője is, az erdélyi sajtóviszonyok tanulmányozására.

Vasárnap vonul be ünnepélyesen Kolozsvárra Magyarország országgyarapitó kormányzója. Mint jelentettük, szombaton este három különvonat viszi Erdély fővárosába a vasárnapi nagyszabásu ünnepség résztvevőit. Miniszterek, államtitkárok, a törvényhozás tagjai, a köztisztviselői kar, közintézmények vezetői, a társadalmi egyesületek küldöttségei, a közélet kiválóságai és a sajtó képviselői utaznak a különvonatokon.

Kozma Miklós Kárpátalja kormányzói biztosa,

Báró Perényi Zsigmond, Bárdossy, Sztójay, Hory és Pataky államtitkár kitüntetése

A MTI jelenti: A Budapesti Közlöny szeptember 13-iki száma az alábbi legfelsőbb elhatározásokat, illetve legfelsőbb kéziratokat közli:

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére báró *Perényi Zsigmond* belső titkos tanácsos, koronaőr, a felsőház alelnökét Kárpátalja területe kormányzói biztosi állásától saját kérelmére felmentem és ez alkalomból megengedem, hogy kiváló szolgálataiért teljes elismerésem tudtul adassék. A vonatkozó kéziratot ide zárom.

Kelt Gödöllőn, 1940. évi szeptember hó 12-én. *Horthy* s. k., gróf *Teleki Pál* s. k.

*

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére vitéz leveldi *Kozma Miklós* m. kir. titkos tanácsos, ny. belügyminisztert, a felsőház tagját a kárpátaljai területre kormányzói biztossá kinevezem. A vonatkozó kéziratot ide zárom.

Kelt Gödöllőn, 1940. évi szeptember hó 12-én. *Horthy* s. k., gróf *Teleki Pál* s. k.

*

A kormányzó dr. *Bárdossy László* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszternek, Magyarország bukaresti követének a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismeréséül a magyar királyi titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Ugyancsak a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta a kormányzó *Sztójay Döme* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszternek, Magyarország berlini követének a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismeréséül.

A kormányzó megengedte, hogy dr. nemes *Hory András* m. kir. titkos tanácsos, rendkivüli követ és meghatalmazott miniszternek a haza érdekében kifejtett kiválóan érdemes működéséért teljes elismerése ujólag tudtul adassék. Dr. hadpataki *Pataky Tibor* miniszterelnökségi államtitkárnak kitünő és kiválóan buzgó szolgálatainak elismeréséül a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta a kormányzó.

Perényi Zsigmond nyilatkozata

Báró *Perényi Zsigmond* csütörtökön visszautazott a fővárosba. Az ungvári repülőtéren melegen bucsuztatták. Az eltávozott kormányzói biztos hangsulyozta nyilatkozatában, hogy Kárpátalja lakosságának tulnyomó része fiui szeretettel kezdi átérezni a sorsközösséget, hogy ez az ezeréves haza származás, foglalkozás, nyelv és valláskülönbség nélkül mindnyájunknak egyformán közös. Munkatársaival együtt nem türték sem a tulzók államsovinizmusát, sem a nemzetiségek szélsőséges agitátorainak a magyar államgondolatra káros működését, amelyet ha kellett, erélyes eszközökkel gátoltak. Nagy megnyugvására szolgál, hogy Kárpátalja élére *Kozma Miklós* személyében kivételes képességü férfiu kerül.

*

Vitéz leveldi Kozma Miklósnak, a Magyar Távirati Iroda Rt. és vállalatai, valamint a Magyar Telefonhirmondó és Rádió Rt. elnökigazgatójának Kárpátalja kormányzói biztovásá történt kinevezése az emlitett vállalatok vezetésében változást nem jelent. Politikai vonatkozásu ügyekben Kozma Miklóst Nelky Jenő ny. m. kir. követ helyettesiti.

Anglia török-szovjetorosz biztonsági egyezmény megkötésén fáradozik

Róma, szept. 12. (MTI) **A „Popolo di Roma“ athéni jelentése szerint az angol diplomácia az utóbbi időben nagy erőfeszitést fejtett ki, hogy Törökországot belevonja a háboruba. A törökök azonban eddig kitérő választ adtak. Törökország csak akkor megy háboruba, ha magát Törökországot, vagy a vele határos görög Tráciát éri támadás. A törökök emellett arra is hivatkoznak, hogy Törökország balkáni háboru esetén viszályba keveredhetne Szovjet-Oroszországgal is, ami végzetes hatással lehetne az angol-szovjet viszony szempontjából is. Az angolok — ugy látszik — ezt az érvet magukévá tették és most erőfeszitéseik főleg arra irányulnak, hogy közeledést hozzanak létre Törökország és Szovjet-Oroszország között. Az első lépés ebben az irányban török-szovjetorosz biztonsági egyezmény megkötése volna. Az angolok arra biztatják a törököket, hogy tegyenek nagy engedményeket Szovjet-Oroszországnak és ennek fejében — az arab államok terhére — jelentős ajánlatokat tesznek nekik az angolok.**

Rövid külpolitikai hirek

Rees képviselő Roosevelt elnök felhatalmazására törvényjavaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében a szélsőséges pártok tagjai nem kaphatják meg az amerikai állampolgárságot. A javaslat célja — Roosevelt elgondolása szerint — az ötödik hadoszlop leküzdése.

Az amerikai szenátus és a képviselőház értekezleti bizottsága a védkötelezettségi törvényjavaslattal kapcsolatban egyezményben állapodott meg, amely a katonakötelesek korhatárát harmincöt évben állapitja meg.

A spanyol kormány elhatározta, hogy aluminiumból vert váltópénzt hoz forgalomba.

Roosevelt elnök szerdán este tartotta első választási beszédét. „Most sokkal jobban gyülölöm a háborut, mint azelőtt — mondotta. — Elhatározott szándékom, hogy minden tőlem telhetőt megteszek, hogy a háborut távol tartsam partjainktól. Pártommal együtt a Chicagóban elfogadott program alapján állok. Idegen háborukban nem veszünk részt s hadseregünket, haditengerészetünket és légi haderőnket nem fogjuk az amerikai földrészen kivül idegen országokba harcba küldeni, ha csak meg nem támadnak minket.“

Az Angliában élő magyarok nevében négytagu küldöttség kereste fel Barcza György londoni magyar követet és többszáz aláirással kérvényt nyujtott át, melyben azt kérte, hogy a kolozsvári bevonulás alkalmából a londoni magyarság hódolatteljes és lelkes üdvözletét tolmácsolja Magyarország kormányzójának.

A kopenhágai földrajzi intézet nagy horderejü megállapitást tett Grönland szigetével kapcsolatban. A dán tudósok szerint ugyanis Grönland évi 32 kilométeres sebességgel uszik nyugat felé, Észak-Amerika irányába.

Özv. dr. Brichta Manóné és egyetlen leánya, **Klári,** a maguk és az egész rokonság nevében fájdalommal jelentik, hogy imádott férje, illetőleg édesatyja

Dr. Brichta Manó

ügyvéd,
volt t. főhadnagy

59 éves korában, türelemmel viselt hosszu szenvedés után szeptember hó 11-én elhunyt.

Drága halottunkat szeptember hó 13-án déli 12 órakor fogjuk a farkasréti temetőben lévő nyugvóhelyére kisérni.

Gyászolják: édesanyja **özv. Brichta Gersonné,** huga **Brichta Margit** férj. **Fenyves Rezsőné,** sógora **Fenyves Rezső,** nénje **özv. Markovits Adolfné,** a **Márer, Szél, Sipos, Haas, Hirschmann** és **Lövy-családok** és jóbarátai.

8. Pécsi József: Magyar dalok és táncok.

4.15 Ruszin hallgatóinknak. Oszuszky Mária ruszin népdalokat énekel zongorakiséretttel.

Peredacsa dlya podkarpatszkich ruszinov. Maria Oszuszkaja iszpolnit národnöja piszni podkarpatszkich ruszinov v szoprovozsdeniji rojályá.

5.15 Tánclemezek.

6.00 A nemes kócsag. Dr. Joó Gábor előadása.

6.20 Mursi Elek cigányzenekara. Közben

6.50 Sportközlemények.

7.25 Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Károlyi Gyula, zongora. 1. Chopin: f-moll zongoraverseny. 2. Csajkovszkij: V. szimfónia (e-moll).

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Filótás

—

4.15-től—4.45-ig Filmdalok és jazz-számok hanglemezről.

6.45-től—7.15-ig Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.

7.25 Szórakoztató zene. 1. E. Fischer: Találkozás Bécsben — nyitány. 2. Hruby: Bécsi operettek — egyveleg. 3. Hruby: Előre, indulj — indulóegyveleg. Előadja a Rádió Szalonzenekara, Bertha István vezényléssével. Hangfelvétel.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Vadállatok közt az Atuman vadonában". Dr. Molnár Gábor utirajza. Felolvasás.

8.55 Hanglemezek: 1. Suppé: Könnyü lovasság — nyitány (Berlini Filharmonikusok, vez. Kleiber). 2. Cardenas y Barbieri: Spanyol tangó-dal (Carlitos Gardel). 3. Blobner: János főherceg — jódler (Käte Tellheim). 4. Rácz Pál: Lehullott a rezgő nyárfa (tárogató: Vidák Béla). 5. Mascheroni: Filmdal (Mario Latilla). 6. Strauss János: Kirándulás a bécsi erdőbe — ábránd (Szimfónikus zene és énekkar, vez. Melichar). 7. Huszka: Darumadár (Szántó Gyula). 8. Grothe: Filmdal (Eggerth Márta). 9. Frederiks: Táncoló tündérek — slowfox (Hans Bund zenekara). 10. Gershwin: Liza — slowfox (Paul Whiteman zenekara).

9.40 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Könnyü zene.
8.45 Jazz.

BELGRÁD

5.25 Rádiózenekar.
6.30 Lemezek.
7.40 Népdalok.
8.20 Rádiózenekar.
10.50 Ének.

BRÜNN

9.35 Prága.
11.00 Német műsor.

KALUNDBORG

9.25 Kardallemezek.
10.00 Dán kardalok.
10.30 Vendéglői zene.

OLASZ MŰSOR

245, 420 és 491 méteren
7.30 Zenekari verseny.
9.00 Bacsák E. zongorázik.
10.15 Cetra-zenek. Csak 230 méteren
8.00 Rézfuvószenekar.
9.00 Népszerü zene.
9.30 Vegyes zene.

POZSONY

7.40 Tánczene.
8.30 Szórakoztató zene.
9.15 Rádiózenekar.
10.15 Szórakoztató zene.

PRÁGA

7.45 Rádiózenekar.
9.35 Népdalok és táncok.

RIGA

7.15 Operarészletek.
9.30 Respighi: A madarak. Elgar: Enigma-változatok.

STOCKHOLM

9.30 Orgona.
10.15 Szórakoztató zene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.40 Verdi: Vonósnégyes.
8.00 Verdi: A végzet hatalma. opera.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

9.00 Waldteufel keringők.
9.50 Dalcroze művek zongorán.

SZÓFIA

7.00 Zongora.
7.50 Rossini: A sevillai borbély, opera.
10.00 Tánczene.

TOULOUSE

6.45 Keringők operettekből.
7.15 Hillard szimfonikus zenekara.
74.5 Kis zenekar.
8.15 Tarka műsor.

ZÁGRÁB

5.15 Dalok.
5.45 Csellóhangv.
8.00 Rádiózenekar.
9.00 Zupan Rudolf hangversenye.
9.30 Tamburahangv.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 21

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Visegrády. 6.10-ig: Skublics. 10.00-ig: Máriássy

—

10.20 „Román bankok Erdélyben". Dr. Radomszky Mihály előadása.

10.45 „Mit nézzünk meg?" A székesfehérvári királysirok ékszereit a Nemzeti Muzeumban. Ismerteti Pásztory Balázsné.

12.10 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Mikus—Csák István: Lirikus nyitány. 2. Stephanides Károly: Biedermeier-keringő. 3. Logodi Frigyes: Tangó. 4. Szentimrei: Magyar tánckaláris. 5. Tiboldi József: Magyaróvári palotás. 6. György Oszkár: Lendületes keringő. 7. Eördögh János: A vidám trombitás. 8. Siede: Karneval — szvit.

1.30 Hanglemezek. 1. Bizet: Carmen — részletek (Anni Frind, Éva Liebenberg, Helge Roswaenge és Wilhelm Guttmann). 2. Weber: Felhivás keringőre (zongora: Rehberg). 3. Sztojanovits Jenő: Ninon — bordal (Csóka Béla). 4. Saint-Saens: Sámson és Delila — Delila áriája a II. felv.-ból (Basilides Mária). 5. Popper: Arlequin (gordonka: Gaspar Cassado). 6. Gastaldon: Tiltott dallam (Enrico Caruso). 7. Grieg: Monte Pincio — dal (Eide Norena). 8. Andersen: Scherzino ((fuvolaszóló: Jacques van Lier). 9. Colon—Martinez: Andaluziai honvágy (Fleta). 10. Kitrákotty mese (Kodály feldolg.) (Basilides Mária). 11. Drdla: Emlék (hegedü: Jancsin Ferenc). 12. Strauss János: Kék Duna — keringő) (Bécsi férfi énekkar, vez. Luxe).

4.10 Ifjusági rádió. „Őszi képeskönyv." Szövegét irta Mikó Vilma, zenéjét szerzette Igyártó Zoltán. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.

5.15 Solymos Péter zongorázik. 1. Bartók: Rögtönzések magyar parasztdalokra. 2. Liszt: Petrarca-szonett (Asz-dur). 3. Liszt: Elfelejtett keringő.

5.40 Rádióposta.

6.05 Kissházy Sári és Sztáray Márton magyar nótákat énekel, kiséri Sárai Elemér cigányzenekara. Kisházy számai: Fráter Béla: a) A világon az az árva; b) Gyászba van a falu népe. Huber Gyula: Janka — csárdás (Herodekné verse). Huszka—Endrődi: Sohase járj olyan helyen. Balázs Árpád: Akit én szeretek, nem való közétek (Barényi verse). Széles a Küküllő vize — székely népdal. Teghze—Gerber: Népem, népem (Thury verse). Kubányi: Most kezdődik a tánc. Sztáray számai: Huszka—Endrődi: Bujdokolva járok. vitéz Kókay István: Hiányzik valaki (Murgács verse). László Imre: Nagyszalontán (Korányi Miklós verse). Csapó Lajos: A bánatom . . . Gergelyffy Gábor: Ne mondja senkinek. Szücs Gusztáv: Rabmadár a szivem (Fábián Ferenc verse). Kárpát Zoltán: Méregetem az ut hosszát (Szegedy Lajos verse). Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok.

6.50 Hangképek a magyar-finn válogatott atlétikai mérkőzésről. — Közvetités az FTC sporttelepéről. Beszél Keresi Endre.

7.25 „Tarka est." Rendező Barsi Ödön. 1. Bevezető — elmondja Kőváry Gyula; 2. Holéczy jazz-együttes. 3. „Szentpétery ötlete." Vidám jelenet. Irta Csermely Gyula. — Személyek: Szentpétery Zsigmond — Somlay Artur; Megyeri Károly — Pethes Sándor; Kántorné — Kökény Ilona; Az igazgató — Kőváry Gyula; A postakocsis — Mihályi Ernő; Szolga — Kertész Lajos. 4. Holéczy jazz-együttes. 5. Kiss Manyi és Latabár Árpád operett-részleteket adnak elő. 6. Somlay Artur verseket mond. 7. „Kund Abigél gyilkossági pőre." Opera-paródia. Irta Kőváry Gyula. Személyek: A biró — Kőváry Gyula; Az ügyész — Dömötör Tibor; A védő — Mihályi Ernő; Kund Abigél — Neményi Lili: Öreg Bárczy — Angyal Nagy Gyula; Fiatal Bárczy — Dénes György; 8. Holéczy jazz-együttes. 9. Kökény Ilona magánszáma. 10. Neményi Lili chanzonokat énekel. 11. Dénes György és Pethes Sándor tréfája. 12. Angyal Nagy Gyula énekszámai. 13. Dr. Legenyei József magánszáma. 14. Holéczy jazz-együttes. Zongora: Polgár Tibor.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Gecsőné

—

6.45—7.15 A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

7.25 „Tótfalusi Kiss Miklós." Irta dr. Tolnai Gábor. Felolvasás.

8.00 Hirek, lóverseny-eredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Mai magyar szerzők bemutató hangversenye." II. rész. 1. Geszler György: a) g-moll szonatina; b) d-moll szonatina; c) Hódolat Liszt Ferencnek. Zongorán előadja Vásárhelyi Magda. 2. Farkas Ferenc: Fagyöngy. Dalciklus Szabó Lőrinc verseire. Énekli Máthé Jolán, az Operaház tagja, zongorán kiséri a szerző. 3. Morusitzky Zoltán: Vonósnégyes. Előadja a Végh-vonósnégyes. Tagjai: Végh Sándor (I. hegedü); Zöldi Sándor (2. hegedü), Janczer György (mélyhegedü), ifj. Banda Ede (gordonka).

9.15 „Potsdam és Sanssouci." Dr. Klenka János városképe. Felolvasás.

9.35 Időjárásjelentés.

KASSA MŰSORA

Vasárnap. 8.00—9.00 Budapest I. 9.00 Egyházi énekek a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. Énekel a templom énekkara. Vezényel Hemerka Ulrik. 10.00 Lemez. Közben kb. 10.40 Magyar kincsestár. Szemelvények Mikes Kelemen rodostói leveleiből. 11.15 Hirek. 11.35 Erdély tükre. Dr. Hegyaljai Kiss Géza előadása. 12.05—12.35 Budapest II. Egyébként Budapest I. Hétköznap. Naponta Budapest I. műsora. Kivéve 11.20 vagy 11.25 Lemezek. 11.40 Hirek. Eltérések. Hétfőn: 11.05 Magyar kulturmunka Nyugat-Szlovákiában. Vájlok Sándor előadása. 3.25 Lemez. 6.45—7.15 Budapest II. Kedd: 11.05 A magyar népművészet nyomában a Mátyusföldön. Féja Tibor előadása. 3.25 Kazinczy Erdélyben. Semetkay József előadása szemelvényekkel. 3.55 Magyar indulók. 6.15—6.45 és 7.25—7.55 Budapest II. Szerda: 11.05 Felvidéki Pantheon: Alapy Gyula. Forgách Géza előadása. 3.25 Székelyek a magyar költészetben. Költemények és hanglemezek. A verseket a kassai középiskolás diákok adják elő. 6.15—6.45 Budapest II. 7.25 A 21. honvédgyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal. Csütörtök: 11.05 Szlovák hallgatóinknak. Krman Dániel, a kuruc pap. Vartovszky Emil előadása. 3.25 Lemez. 6.15—6.45 Budapest II. Péntek. 11.05 II. Rákóczi Ferenc Erdélyben. Dr. Feley Loránd előadása. 3.25 Szlovák ifjuságnak. A Nagy Fejedelem hűséges szolgája. Dr. Madácsy László előadása. 5.15 A kassai szalonnyolcas műsora. Szombat. 11.05 A nagy háboru anekdótáiból. Komáromi János feljegyzései. 6.45—7.15 Budapest II.

ANKARA

7.45 Könnyü zene.
9.10 Jazz.

BELGRÁD

5.35 Rádiózenekar.
6.30 Lemezek.
7.40 Népdalok.
8.50 Rádiózenekar.
10.00 Vendéglői zene..
10.50 Lemezek.
11.15 Tánczene.

BRÜNN

8.20 Prága.
11.00 Német műsor.

KALUNDBORG

8.30 Lemezek.
9.40 Tarka est.
10.25 Tánczene.

OLASZ MŰSOR

7.30 Szinmű.
9.00 Szimfónikus zene.
10.15 Kis zenekar. Csak 230 méteren
7.30 Szalónzene.
8.15 Cetra-zenekar.
9.00 Kardalok.
9.30 Vegyes zene.

POZSONY

7.45 Dalok.
8.30 Tarka est.
10.15 Cigányzene.

PRÁGA

6.25 Dalok.
8.40 FOK-zenekar.
9.30 Fuvós katonazenekar.

RIGA

8.00 Zenés, tréfás est.
8.30 Tánclemezek.

STOCKHOLM

7.45 Régi tánczene.
8.45 Operettrészletek.
10.15 Tánczene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.30 Férfikar.
10.10 Tánclemezek.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.30 Operettkettősök.
9.15 Tarka óra.
10.00 Tánclemezek.

SZÓFIA

7.50 Könnyü zene.
8.00 Ének.
9.00 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

6.45 Könnyü zene.
7.45 Részletek.
8.15 Balettzene.

ZÁGRÁB

5.15 Rádiózenekar.
8.00 Népdalok.
8.15 Divatos dalok.
9.00 Szórakoztató zene.

A PESTI HIRLAP RÁDIÓ-MELLÉKLETE

Heti műsor 1940 szeptember 15-től szeptember 21-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK HÉTKÖZNAP BUDAPEST I MŰSORÁN

6.45 Torna. Hirek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend. — 10.00 Hirek. — 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40 Hirek. — 1.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 Hirek. — 2.45 Műsorismertetés. — 3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 5.00 Hirek szlovák és magyarorosz nyelven — 7.15 Hirek. — 9.40 Hirek, időjárásjelentés, hirek szlovák és magyarorosz nyelven. — 11.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. (Hétfőn és csütörtökön eszperanto hirek is.) — 12.05 Hirek.

A Telefon Hirmondó műsora: Vasárnap 3.05—3.40 Budapest II, különben Budapest I műsora. Hétköznap 11.20—11.50, 3.25—3.55 és 5.00—5.15 Lemezek, különben Budapest I műsora.

Nyiregyháza, Magyaróvár, Miskolc, Pécs: Budapest I műsorát közvetitik. Eltérő esetekben a műsort a vonatkozó napnál külön jelezzük.

Hullámhossz		Energia	Hullámhossz		Energia
204.8	Pécs	1.25	377.4	Lemberg	50
208.6	Miskolc	1.25	382.2	Lipcse	120
227.1	Magyaróvár	1.25	395.8	Kattowitz	12
245.5	Róma II	60	405.4	München	100
251	Frankfurt	25	420.8	Róma	120
257.1	Svájci olasz	15	426.1	Stockholm	55
259.1	Kassa	10	431.7	Paris P.T.T.	120
261.1	London Nat.	20	437.3	Belgrád	20
263.2	Torino	7	455.9	Köln	100
267.4	Nyiregyháza	6.25	463	Lyon	100
269.5	M.Ostrava	11.2	470.2	Prága	120
271.7	Nápoly	10	483.9	Brüsszel I	15
276.2	Zágráb	0.7	491.8	Firenze	20
291	Königsberg	100	506.2	Bécs	120
298.8	Pozsony	13.5	514.6	Madona	50
304.3	Bologna	50	522.6	Stuttgart	100
312.8	P. Parisien	50	531	Palermo	3
315.8	Boroszló	100	539.5	Svájci ném.	100
321.9	Brüsszel II	15	550.5	Budapest I	120
325.4	Brünn	32	765	Beszterceb.	30
326.6	Toulouse	60	834.5	Budapest II	20
331.9	Hamburg	100	1154	Oslo	60
338.6	Grác	15	1293	Luxemburg	200
342.1	London R.	70	1339	Varsó I	120
349.2	Strasbourg	60	1500	Droitwich	150
352.9	Szófia	100	1571	Deutschlands.	60
356.7	Berlin	100	1648	Radio Paris	80
364.5	Bukarest	12	1648	Ankara	120
368.1	Milánó	50	1875	Brassó	150

A lakihegyi leadóállomáson folyó átalakitási munkálatok miatt a műsor előreláthatólag néhány napon át este tiz órakor véget ér. Az erdélyi bevonulás hirei kedvéért alkalmasint egyéb változások is lesznek.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 15

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.00-ig: Filótás. 7.25-ig: Gecsőné. 10.00-ig: Máriássy

—

8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 1. Kéler Béla: Magyar vigjátéknyitány (Radiola koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár). 2. Hlatky Endre: Az én falumban (Molnár I. verse (Sztáray Márton). 3. Bodrogi Zsigmond: Ha ugy látok falumbelit (Thurzó Nagy László verse), (Szende Ferenc). 4. Pécsi József: Vigyázz, indulj — magyar népdal-egyveleg (Boulanger zenekara). 5. a) Horthy Miklós táborában, b) Horthy Miklós, én is a tied vagyok — katonanóták Bárdos Lajos feldolgozásában (mezőturi ref. gimnázium énekkara, vez. Csenki Imre). 6. a) Farkas Imre: Gyergyón innen, b) Dankó Pista: Hamis a rózsám (Nagy Izabella). 7. Pécsi József: Ünnepély a háremben (Dajos Béla zenekara) 8. Sándor Jenő: Nem kell pénz a boldogsághoz (Orbán Sándor). 9. Most kezdődik a tánc - csárdások (Oláh Kálmán cigányzenekara).

8.45 Hirek.

10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István-bazilikából. A szentbeszédet mise után Jandik József érseki tanácsos, hittanár mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezényiésével. Előadásra kerül Mozart: Missa brevis (d-moll) Sequentia: Sztojanovits Jenő, Stabat Mater, Offertorium: V. Goller, Recordare Virgo, szentbeszéd után Himnusz.

11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet Simon György paktalórándházai lelkész, tiszteletbeli esperes mondja. Népének Ordelt Lajos kántor vezetésével.

12.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentes.

12.30 A Rádió szalonzenekara. Vez. Bertha István. 1. Beretvás Hugó: Magyar feltámadás. 2. Kacson Pongrác: János vitéz — nyitány. 3. Losonczy Dezső: a) Székely havasokban, b) Verbunkos. 4. Liszt: VI rapszódia. 5. Aggházy Károly: Magyar estek. 6. Hubay: Hejre Kati — csárdajelenet (hegedű, B. Fehér Miklós). 7. Kodály: Intermezzo. 8. Székely I. Kilencet ütött az óra — ábránd. 9. Rákóczi induló. Közben

1.00 Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő.

1.45 Hirek.

2.00 Hanglemezek: I. rész: Művészlemezek. 1. Beethoven: Fidelió — ária (Friedrich Schorr). 2. Erkel: Hunyadi László — La Grange ária (Szabó Lujza). 3. Liszt: II. rapszódia (zongora Backhaus). 4. Rico—Angiada: „Szabadság" — himnusz (Fleta). 5. Wagner: Tannhäuser — ária a II. felv.-ból. (Kirsten Flagstad). 6. Hubay: Zefir (hegedű: Erica Morini). 7. Strauss Richard: Rózsalovag — kettős a II. felv.-ból (Alexander Kipnis és Emma Ruzicska). II. rész: Olasz dalok. 8. Di Capua-Russ: Olasz dal (Tito Schipa). 9. Tosti: A vucchella (Rose Ponselle). 10. De Crescenzo: Nápolyi népdal (Gigli). 11. Brogi-Erinni: Le lucciole (Toti dal Monte). 12. Buzzi—Peccia — Lolita — olasz szerenád (Tino Pattiera). 13. Cali: Muntagnola — sziciliai dal (Rosetta Ferlito). 14. Costa: Középkori szerenád (Agostino Casavecchi). 15. Arditi: A csók — dalkeringő (Lucrezia Bori).

3.00 1. „Erdély visszakerült részének mezőgazdasága" dr. Szabó Miklós egyetemi magántanár előadása. 2. „A kisgazda és a növénynemesités". Horn Miklós uradalmi növénynemesitési intéző előadása. A Földmivelésügyi . Minisztérium rádióelőadássorozata.

3.45 Pertis Pali cigányzenekara.

4.30 „Csokonai Vitéz Mihály". Vitéz Bodor Aladár előadása. - Közművelődési előadássorozat.

5.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.15 Honvédműsor.

6.20 „Igy végzéd" Illés Endre elbeszélése.

6.50 Tull Ily gordonkázik zongoarkiségettel. 1. Fauré: Elégia. 2. Boelmann: Szimfónikus változatok.

7.15 Hirek magyar és román nyelven.

7.25 Sport- és lóversenyeredmények.

7.45 Helyszini közvetitésnek fenntartva.

9.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. Majd hirek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlők: d. e. Natter, d. u. Hevessy

—

11.00—12.00 Lakatos Flóris és fia cigányzenekara.

12.05—12.35 Levente rádiófélóra. 1. Magyar induló. Előadja a II. ker. levente-zenekar. 2. „Erdély". Borsos Miklós előadása. 3. Recece; Tempó, tempó — indulók. Előadja a II. ker. levente-zenekar. 4. Üzenetek. 5. Magyar diszmenet. Vezényel Schönwalder Béla.

3.05—3.40 Hanglemezek: 1. Kossovits: Szerenád (Lavotta szerelme) (Bertha István zenekara). 2. Finn dal (Otto Pyykonen). 3. Lama—Bovio: Maria — olasz dal (Marta Jucci). 4. Magyar tánc (Berény átirata) (hegedűszóló: Rigó Jancsi, kiséri Berény cigányzenekara). 5. Három liliom — német katonadal (német énekegyüttes). 6. Kerekes János: Szerelem (Juhász Gyula verse) — dal (Rácz Vali). 7. Wolmer: Gyors-polka (harmonika együttes). 8. Akkor szép az erdő (Kodály feldolgozása) (Basilides Mária). 9. Mindenkinek egy keveset — egyveleg (Hilden Arnold zenekara).

6.50 „Átkelés a Panama-csatornán". Kiss József előadása.

7.30 Solt Etel énekel zongorakisérettel. 1. Cornelius: Énekek éneke. 2. Rubinstein: A könny. 3. Debussy: Csillagfényes éj. 4. Gounod: Altatódal. 5. Volkmann: Csalogánydal. 6. Népdalok Kodály feldolgozásában: a) Virágos kenderem; b) Kocsi szekér. 7. Hubay: Addig, addig. 8. Csiky János: a) Bánkódás; b) Enyelgés, gróf Forgách Béla: a) Szeptember; b) Julcsa. 10. Bródy: Pitypalatty.

8.00 Hirek, lóversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Beethoven: IX. szimfónia (Előadják Helena Fahrni, Gusta Hammer, Walter Ludwig, Rudolf Watzke, a Hamburgi Filharmonikusok ének- és zenekara Eugen Jochum vezényelésével.) Hanglemez.

9.35 Időjárásjelentés.

NÉMET MŰSOROK

A német állomások egységes műsort adnak ki, miután a világesemények rendkivül gyors sodrában minden műsorszámot időszerűvé tettek. A műsorok váza a következő:

Vasárnap:

5.00 Kikötői zene Hamburgból, közben időszerű csevegés.
7.00 Egyházi zene.
8.00 Kincses ládikó, örök német szavak és hangok.
9.00 Vidám zene.
10.00 A hét legfontosabb harctéri eseményei.
10.30 Szórakoztató zene.
11.00 Déli zene.
1.00 A német és olasz harctéri jelentés.
1.15 Nép- és kamarazene.
2.00 A harctéri jelentés megismétlése.
2.15 Szórakoztató zene.
3.00 Délutáni német népzene. Közben hangok az arcvonalról.
5.00 Szórakoztató zene.
5.30 Időszerű eseményekről.
6.00 Harctéri helyszini közvetitések.
6.30 Indulók.
7.15 Szórakoztató zene.
7.50 A politikai helyzet.
8.00 A hadi helyzetről.
8.15 Népszerű zene.
9.30 Esti zene.
12.00 Csak Deutschlandsender és Bréma I. Bajtársi szolgálat.

Hétköznapokon:

4.00 Jelmondat, reggeli zene.
5.00 Gazdáknak.
5.10 Könnyű zene.
7.00 Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor háziasszonyoknak.)
8.00 Kamarazene.
8.30 Iskolai rádió.
9.00 Szórakoztató zene.
9.30 Kedden és pénteken: Tarka félóra kicsinyeknek, utána szórakoztató zene.
11.00 Déli zene.
12.55 Időjelzés (csak Deutschlandsender).
1.00 A német és olasz harctéri jelentés.
1.15 Hangverseny.
2.00 A harctéri jelentés lassu megismétlése.
2.15 Dalok. Apró zeneművek.
3.00 Délutáni zene.
5.30 Időszerű eseményekről.
6.00 Helyszini közvetitések a harctérről. (Hangfelvételek.)
6.45 Politikai vagy katonai tárgyu előadások. (Hétfőn a szárazföldi, szerdán a tengeri, pénteken a légi haderőről.)
7.16 Szórakoztató zene.
7.50 A politikai helyzet.
8.00 A harctéri helyzet.
8.15 Hangverseny.
9.15 Esti zene.
12.00 Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.)

ANKARA

7.30 Részletek a „Kegyencnő" operából.
9.00 Jazz.

BELGRÁD

4.15 Népies műsor.
6.15 Tánczene.
7.40 Dalok.
8.40 Rádiózenekar.
9.10 Haváji négyes.
10.00 Fuvós katonazene.
11.00 Vendéglői zene.
11.30 Tánczene.

BRÜNN

7.05 Lemezek.
8.00 Német műsor.
9.00 Rádiózenekar.
9.30 Német műsor.

KALUNDBORG

9.00 Lemezek.
10.15 Tánczene.

OLASZ MŰSOR

245, 420 és 491 méteren
7.30 Verdi: A végzet hatalma, opera. — Csak 230 méteren
8.00 Rádiózenekar.
8.45 Rézfuvós zene.
9.40 Vegyes zene.

POZSONY

9.00 Tánc- és könnyüzene.
10.20 Zongoraverseny.
10.50 Cigányzene.

PRÁGA

[illegible].00 Rádiózenekar.
9.30 Rádiózenekar.

RIGA

7.20 Kis zenekar szoprán- és tenorszólóval.

STOCKHOLM

9.10 Schubert: IV. c-moll szimfónia.
10.15 Rádiózenekar.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.45 Mozart: Titus, kétfelv. opera.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.15 Zong.
8.45 Buxeehude: Kantáta.
9.20 Szimf. hangv.

SZÓFIA

8.00 Zenekari verseny.
8.30 Ének.
9.00 Könnyü és tánczene.

ZÁGRÁB

5.30 Lemezek.
7.30 Közvetités.
10.00 Tánczene.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 16

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Skublics. 6.10-ig: Natter. 10.00-ig: Hevessy

—

10.20 „Százesztendős szórakoztató történetek“. Felolvasás.

10.45 És a „philomela“ megszólal... Irta Heltai István. Felolvasás.

12.10 Heinemann Sándor jazzenekara.

1.30 Szalonötös. 1. Dziewior: Induló. 2. Englemann: Alvó baba. 3. Kemény Egon: Tündértánc. 4. Lehár: Vig özvegy — egyveleg. 5. Siede: Boldog szerelem. 6. Mikus-Csák István: Apróságok. 7. Fridl Frigyes: Keringő. 8. Ránky György: Hangszvit. 9. Popy: Andaluzia — spanyol keringő.

4.15 Diákfélóra. „A magyar népismeret története.“ Ortutay Gyula dr. egyetemi magántanár előadása.

5.15 Garamné Kallioniemi Sole finn szerzők műveiből zongorázik. 1. Sibelius: a) Emlék; b) Keringő. 2. Három finn népdal Palmgreen átiratában. 3. Palmgreen: a) Nocturne (Ragyognak a csillagok; b) Az éj dala; c) Pirkad; d) Uton — etüd. 4. Sibelius—Palmgreen: Megcsalt szó.

5.45 „Régi királynőink jegyajándéka: Asszonypataka.“ Németh Béla gimnáziumi tanulmányi felügyelő előadása.

6.15 Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál, id. Nyári József tárogatózik. Tárogatószámok: Lehullott a cseresznyefa virága. Erdélyország az én hazám. Dankó: Nagy Bercsényi Miklós; Csinom Palkó; Sándor: Horthy Miklós katonája vagyok; Tejbe fürdik az én rózsám; Mészáros Pál: Kinn lakom én Kisperjésen. Szentirmay: Csak egy kislány; Már ezután ugy élem világom...

7.25 Az Operaház Zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő. 1. Csajkovszkij: Romeo és Julia — nyitányfantázia. 2. Schubert: III. szimfónia (D-dur). 3. Liszt: Ideálok — szimfónikus költemény.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Filótás

—

6.45—7.15 Német nyelvoktatás. Dr. Szent györgyi Ede előadása.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 A „Marco Polo“ fedélzetén. Dr. Borbély László utleirása. Felolvasás.

8.55 Szórakoztató hanglemezek. 1. Szeghő Sándor átdolgozása: a) Megyen már a hajnalcsillag; b) Szegény asszony fia vagyok (Budai Dalárda, vez. Szeghő Sándor). 2. Licht-Löns: Zöldelnek a nyirfák — német dal (Karl Schmitt-Walter). 3. Strauss János: Denevér — dal (Erna Sack). — 4. Brahms: Magyar táncok (zongora Backhaus). 5. Kacsóh Pongrácz: Késő ősz van — dal. (Dr. Szedő Miklós). 6. Barrio: Spanyol tangódal (Pilar Arcos). 7. Csajkovszkij: Eugen Onyegin—keringő (Berlini Filharmonikusok, vez. Schmidt-Isserstädt) 8. Grothe: Német dal (H. E. Groh). 9. Népdalok Kodály feldolgozásában: a) Elkiáltom magamat; b) Egy nagyorru bóha (Basilides Mária). 10. Vecsey: Valse triste (Radiola Koncert-zenekar). — 11. Alvarez: La partita — dal (Tito Schipa). 12. Strauss János: Szerelmi dalok — keringő (Szabó Lujza).

9.40 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Sibelius: II. szimfónia.
8.45 Jazz.

BELGRÁD

5.35 Rádiózenekar.
6.35 Lemezek.
7.40 Rádióénekkar.
8.00 Hangjáték.
9.00 Rádiózenekar.
10.00 Dalok.
10.30 Lemezek.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

9.40 Prága.
11.00 Német műsor.

KALUNDBORG

9.45 Vendéglői zene.
10.00 Zongora.

OLASZ MŰSOR

245, 420 és 491 méteren

7.30 Scarlatti zeneműveiből.
9.10 Cetra-zenekar.
10.15 Rádiózenekar. 230 méteren.
7.30 Három zenés egyfelvonásos.
8.30 Szalónzene.
9.30 Vegyes zene.

POZSONY

7.40 Szórakoztató zene.
9.30 Dalok.
10.15 Tánczene.

PRÁGA

8.05 Rádiózenekar.
9.40 Lemezek.

RIGA

7.20 Tenor és hegedüszóló.
8.35 Lemezek.
9.30 Szalonötös és dallemezek.

STOCKHOLM

8.30 Hegedü.
10.15 Balettlemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.00 Különböző népek népzenéje.
9.00 Tarkaest a szerelemről.
10.10 Régi olasz dalok.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.15 Mozart és Haydn zene.
8.35 Tarka képek.
9.00 Külföldi svájciak estje.
10.00 Könnyü lemezek.

SZÓFIA

7.50 Könnyü zene.
8.00 Szimfonikus hangv.
9.20 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

6.45 Moziorgona.
7.45 Szimfonikus zene.
8.15 Könnyü zene.

ZÁGRÁB

5.45 Dalok.
8.45 Zongorahangverseny.
9.15 Dalok.
10.00 Tánczene.

KEDD, SZEPTEMBER 17

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Gecsőné. 6.10-ig: Hevessy 10.00-ig: Visegrády

—

10.20 „Ráskai Lea, a magyar középkor irónője“. Dr. Szemző Piroska előadása.

10.45 „Divattudósitás“. Felolvasás.

12.10 Neogrády Keleti Magda zongorázik. — 1. Dohnányi: Pastorale. 2. Dohnányi: E-dur etüd. 3. Liszt: La leggierezza. 4. Kodály: Marosszéki táncok.

12.55 Veress Endre énekel zongorakiisérettel. 1. Liszt: Ősök sirja. 2. Kárpáti Sándor: Az Ur érkezése (Ady verse). 3. Igyártó Zoltán: Öreg kocsis dala (Selymesi verse). 4. Kiszely Gyula: Gazdátlan paripa. 5. Népdalfeldolgozások: a) Három ut előttem (Kodály feldolg.); b) Fekete főd (Bartók feldolg.): c) Kern Aurél feldolg.: Bujdosó éneke; d Hej páva; e) Dohnányi feldolg.: Ó, mely sok hal...

1.30 Hanglemezek. — 1. Lortzing: A fegyverkovács — nyitány (Berlini áll. opera zenekara, vez. Schmidt-Isserstädt). 2. Bellini: Az alvajáró — ári az I. felv.-ból (Guglielmetti). 3. Cornelius: A bagdadi borbély — kettős a II. felv.-ból (Emmy Bettendorf és H. E. Groh) 4. Händel—Hubay: Larghetto (hegedün a szerző). 5. Gomez: A rabszolga — ária a II. felv.-ból (Lauri Volpi). 6. Popper: Falusi dal (gordonka: Földesi Arnold). 7. Verdi: Don Carlos — ária (Martje Offers). 8. Wagner: Siegfried — a III. felv. előjátéka (Bayreuthi ünnepi játékok zenekara, Hösslin vezénylésével). 9. Giordano: André Chenier — ária a III. felv.-ból (Carlo Galeffi). 10. Puccini: Bohémélet — ária a III. felv.-ból (Hina Spani). 11. Dohnányi: f-moll hangversenyetüd (zongora: Cyril Smith). 12. D'Albert: Hegyek alján — részletek (Anita Gura, Carla Spletter, Peter Anders, H. H. Nissen).

4.10 Gyermekdélután. „Ejtőernyős gyermekek iskolái.“ Kilián Zoltán beszélgetése gyermekszereplőkkel.

5.15 „A falu egészségügyének fejlődése.“ Dr. Soldos Béla, Gömör és Kishont vármegye főispánjának előadása.

5.45 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik: Kovács Jolán, az Operaház tagja. 1. Strauss János: Asszonyháboru — nyitány. 2. Lehár: Paganini — Nem szeret ugy más téged — dal (Kovács). 3. Ranzato: Éjféli karaván. 4. Polgár Tibor: Ön tetszik nékem — fox (Kovács). 5. Rixner: Azurkék égbolt — tangó. 6. Kochmann: Balettpatkányok — fox. 7. Bertha István: Napkeleti tangó (Kovács). 8. Szücs János: Szivárvány — keringő. 9. Kiszely Gyula: Habanita (Kovács). 10. Grothe: Dal és csárdás.

6.45 Reményik Sándor verseiből előad Szabó Sándor.

7.00 Farkas Béla zenekara keringőket és dalokat játszik.

7.25 Farkas Béla cigányzenekara.

8.10 „Az ember tragédiájától Bánk bánig.“ Egy műforditó kalandjai. Irta Mohácsi Jenő. Felolvasás.

8.40 Pátria tánclemezek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Radó

—

5.45 Ruszin hallgatóinknak. 1. „A huculok élete és lakodalmi szokásai.“ Kaszinec István előadása. 2. Hanglemezek.

Peredacsa dlya podkarpatszkich ruszinov. 1. Sztefán Kaszinec: „Zsizny i szvadebnöje oböcsáji huculov.“ Doklad. 2. Muzöka po gramofonnoj zapiszi.

6.15—6.45 Francia nyelvoktatás. Dr. Garzó Miklós előadása.

7.25—7.55 A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

8.00 Hirek, ügetőversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Szloboda Béla harmonikaszámai.

8.40 „Őrültek a művészetben.“ Dr. Kampis Antal előadása.

9.00 A modern zene kedvelőinek. 1. Sosztakovics: Szimfónia (Filadelfiai Szimfónikusok, vez. Stokowski). 2. Honegger: Pacific 231 (Londoni Szimfonikusok, vez. Coppola). Hanglemez.

9.45 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Könnyü zene.
9.00 Jazz.

BELGRÁD

6.00 Lemezek.
6.30 Népies zene.
7.40 Népdalok.
8.15 Ének.
8.45 Hegedü.
9.15 Gordonkam.
10.00 Lemezek.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

9.35 Lemezek.
10.00 Német műsor.

KALUNDBORG

9.00 Händel-lemez.
9.30 Mozart-est.
10.20 Tánczene.

OLASZ MŰSOR

7.30 Rádiózenekar.
8.30 Scarlatti kamaraműveiből.
10.15 Kis zenekarra. Csak 230 méteren
8.00 Népszerü zene.
8.40 Rézfuvós zene.
9.40 Vegyes zene.

POZSONY

8.30 Népdalok.
9.20 Lemezek.
10.15 Kamarazene.

PRÁGA

8.35 Filharmonikusok
9.30 Hrzsimaly: VI. szimfónia.

RIGA

9.30 Delibes: Sylvia, szvit. Csajkovszkij: Szerenád. Ippolinov-Ivanov: Kaukázusi szvit.

STOCKHOLM

8.00 Puccini: Tosca.
10.15 Beethoven: F-moll vonósnégyes.
9.15 Katonazene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.40 Rameau: Balettzene.
8.10 Női kar.
10.10 Lemezek.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

7.10 Lemezek.
8.30 Szinmű.

SZÓFIA

7.50 Könnyü zene.
8.00 Dalok.
8.30 Zongora.
9.00 Dalok.
9.30 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

6.00 Könnyü zene.
7.15 Messager-ünnep.
7.45 Keringők.
8.15 A Vigopera zenekara.

ZÁGRÁB

5.15 Operaáriák.
5.30 Hangverseny.
5.45 Dalok.
8.00 Közvetitésnek fenntartva.

SZERDA, SZEPTEMBER 18

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Natter. 6.10-ig: Gecsőné. 10.00-ig: Hevessy

—

10.20 „Mátyás király, a modern uralkodó." Dr. Gergely Pál előadása.

10.45 „A vajashordótól a messzehordó ágyuig". Irta Gáthi-Gráf Ernő. Felolvasás.

12.10 Hanglemezek: 1. Weber: A bűvös vadász — nyitány (B. B. C. szimfónikusok, vez. Adrian Boult). 2. Nicolai: A windsori víg nők — ária (Pataky Kálmán). 3. Gounod: Faust — ária a III. felv.-ból (Hedvig von Debicska). 4. Brahms: 3 magyar tánc (Berlini Filharmonikusok, vez. Furtwängler). 5. Lortzing: Cár és ács — ária (Leo Schützendorf). 6. Liszt —Doppler: XII. rapszódia (Hallé zenekar, vez. Hamilton Harty). 7. Verdi: Aida — Harcra készen — ária (Környei Béla). 8. Radecke: Ifjukor (Kölni férfiénekkar, vez. Papst). 9. Leoncavallo: Bajazzok — operarészlet (Peter Anders, Karl Schmitt Walter és Carla Spletter).

1.30 Ilniczky László szalonzenekara. 1. Kéler Béla: Magyar hangverseny-nyitány. 2. Azzoni: Hajnali szerenád. 3. Kigyósi Árpád: Nyári szvit. 4. Dolecskó—Feleki: Te vagy a dal — részlet. 5. Gebhardt—Rio: Novelletta. 6. Seprini: Két gitár. 7. Jacobi: Egyveleg a „Szibill" c. operettből.

4.15 Diákfélóra. „A Pragmatica Sanctio becikkelyezése". Dr. Ferdinándy Mihály előadása.

5.15 A Rádió szalonzenekara. 1. Lehár: Mulató istenek — nyitány. 2. Dohnányi: Keringő a „Pierette fátyola" c. némajátékból. 3. Hanel: Déli égbolt alatt — szvit.

5.45 Lárma elől nincs menekvés. Ráth-Végh István csevegése. Felolvasás.

6.15 Votisky Alice és Géczy Dömötör magyar nótákat énekel Gáspár Lajos cigányzenekarának kiséretével. Votisky számai, Dóczy József: Édesanyám kösse fel a kendőt a fejére, Nincs a pusztán rózsabokor — népdal, Szávozd Richard: Aki a szerelmet . . . Votisky Alice: Hideg őszi éjszakában (Szentkuty Antal verse) Wass György: Elvitték a szeretőmet, Százados ur sej, haj, Ez a vonat — katonanóták, Dankó Pista: Páros élet a legszebb a világon. Géczy számai: Tul a Tiszán — népdal, Morvay: Valahol egy kis faluban (Dulácska Geyzáné verse), Ákom Lajos: Gyalog mentem a szegedi vásárba (Kubicsek Gyula verse), Nincsen anynyi tengercsillag — népdal) Bencze-Fazekas Gyula: Elhervadtak a májusi orgonavirágok (Géczy János verse)' Népdalok: Dombon áll egy magas nyárfa, Azért, hogy én be vagyok sorozva.

7.25 I. rész: Magyar tánclemezek. II. rész: Géczy Barnabás zenekarának tánclemezei.

7.45 Külügyi negyedóra.

8.00 Maria Mihajlovics hegedül zongorakisérettel, Olga Mihajlovics zongorázik a magyar-jugoszláv művészcsere keretében.

8.30 A Székelyföld lelke. Dr. Fodor Ferenc egy. tan. előadása.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Visegrády

—

5.45 A Rádió Szalonzenekara. 1. Delibes: Coppélia — szvit. 2. Siklós Albert: Magyar induló.

6.15—6.45 Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.

7.30 „Egy ókori sportcsalád". Dr. Mező Ferenc előadása.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Budapesti III. ker. Törekvő Dalkör. Vezényel Rezik Béla. 1. Frieberg: Eji zene. 2. Péter József: Táncrondo. 3. Harmat Artur: Három paraszt dal. 4. Lányi Viktor: Lopott ló. 5. Lisznyai-Szabó Gábor: Hej, csicsergő. 6. Lehár: Arany és ezüst — keringő (Nagy K. átirata) zongorakisérettel.

9.00 „Toinette". Kádár Erzsébet elbeszélése.

9.25 Közvetités a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

9.55 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.50 Szórakoztató zene.
8.45 Jazz.

BELGRÁD

5.25 Gordonka.
5.55 Lemezek.
6.35 Népies zene.
8.00 Opera.

BRÜNN

9.35 Prága.
11.00 Német műsor.

KALUNDBORG

9.25 Dallemez.
10.30 Dalos, zenés tarkaságok.

OLASZ MŰSOR

491 méteren
7.30 A végzet hatalma, opera. Csak 230 méteren
7.30 Divatos filmlemezek.
8.00 Dalos, zenés hangképek.
8.40 Szalonzene.
9.30 Vegyes zene.

POZSONY

9.00 Hangverseny.
10.15 Tánclemezek.

PRÁGA

7.15 Rádiózenekar.
8.15 Vigjáték.
9.30 Lemezek.

RIGA

7.15 Könnyű zene.
9.30 Strauss Richard-lemezek.

STOCKHOLM

8.00 Shakespeare: II. Richard.
10.45 Lemezek.
10.15 Tánczene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.15 Hangjáték.
9.30 Orgona.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.35 Orosz zene.
9.25 Operettekből.
9.50 Tánczene.

SZÓFIA

7.50 Könnyű zene.
8.00 Puccini: Bohémélet, opera.
10.05 Népies zene.

TOULOUSE

6.30 Könnyű zene.
7.45 Operettrészletek, zene.

ZÁGRÁB

5.15 Rádiózenekar.
8.00 Tamburahangverseny.
9.00 Dalok.
10.00 Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 19

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Radó. 6.10-ig: Filótás. 10.00-ig: Gecsőné

—

10.20 „Szemere György elbeszéléseiből: Csucsa a cigánykirály." Felolvasás.

10.45 „Gazdasági háboru — gazdasági semlegesség." Lovag dr. Zolberitz Károly igazgató iparügyi előadása.

12.10 Szórakoztató zene. A rádió szalonzenekarát vezényli Bertha István. 1. Offenbach: Orfeusz a pokolban — nyitány. 2. G. Mohr: Szivárvány — keringő. 3. Polgár Tibor: Magyar köszöntő. 4. Strauss Oszkár: Tiralala — keringő. 5. Kálmán: Cirkuszhercegnő — egyveleg. 6. Grothe: Foxinduló. Hangfelvétel.

1.30 Kurina Simi cigányzenekara.

4.15 „A hercegurfi, a medvék, a rókák meg a farkasok királya." — Harsányi Gizi meséje.

5.15 „Régi erdélyi iskolák". Irta Bartha István. Felolvasás.

5.45 A Rádió Szalonzenekara, vez. Fridl Frigyes. 1. Hadfy Hermann: Székely induló. 2. Doppler: Ilka — nyitány. 3. Lehár: Részletek a „Cigányszerelem" c. operettből. 4. Eisemann: Két kis darab. 5. Poldini: Asztali zene. 6. Huszka: Délibábos Hortobágyon. — Közben kb.

6.00 „A magyar-finn válogatott atlétikai mérkőzés". Báró dr. Csávossy László előadása.

6.45 „Kertészeti időszerű tanácsadó". Horn János előadása. A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata.

7.25 „Az uj mama" Hangjáték 3 felvonásban. Irta: Balassa János. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Katalin — Olty Magda; Bódis Bálint — Földényi László; Péter — Szakáts Zoltán; Gábor — Vizy Béla; Zuard — Kenessey Ferenc; Kati néni — Simon Marcsa; Gáspár bácsi — Danis Jenő; Molnár intéző — Dávid Mihály; Ratkóczy Lali — Koltay Gyula; Ratkóczy Döde — Fáy Béla; Madár Misi — Primusz István; Ede cigányprímás — Szőke Lajos; Kontrás — Balassa János; Vendéglős — Bánhidy József; Pincér — Rubinyi Tibor; Gizi — Dán Etel; Éva — Fáy-Kiss Dóra; Magda — Szende Bessy.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Máriássy

—

6.15 Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.

6.45—7.15 Segesdy Sándor cimbalmozik zongorakisérettel. 1. Godard: Mazurka. 2. Chopin: Asz-dur keringő. 3. Moszkowski: a) Spanyol tánc; b) Bolero. 4. Zez Gonfrey: Vidám darab. 5. Csermák: Kesergő.

7.25 Pilinszky Zsigmond, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel. 1. Erkel: Ária a „Bánk bán"-ból. 2. Poldini: Farsangi lakodalom — Kálmán diák dala. 3. Leoncavallo: Bohémek — Marcelle áriája. 4. Liszt: a) Ah, mily szent érzés; b) Szerelmi álom. 5. Bella József: Magyar halott vitéz ébresztője. 6. Csiky János: Panasz. 7. Pilinszky Géza: Árvaság (Turchányi István verse). 8. Balassa Bálint: Áldott szép pünkösdnek (Karácsonyi István feldolgozása). 9. Csángó népdal: Virágos fa. 10. Arra járunk arra (Szerdahelyi József feldolg.).

8.00 Hirek, ügetőversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Sibelius: II. (D-dur) szimfónia. Előadja a Bostoni Szimfónikus zenekar, vez. Kuszevickij. Hanglemez.

9.10 „A mozaik". Irta dr. Tóth Ervin. Felolvasás.

9.40 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Szimf. hangv.
8.45 Jazz.

BELGRÁD

5.50 Fuvós katonazene.
6.35 Lemezek.
7.40 Népdalok.
8.00 Vidámság.
9.00 Népdalok.
10.00 Lemezek.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

9.35 Lemezek.
10.00 Német műsor.

KALUNDBORG

9.30 Szimf. zene.
10.35 Reger: Mise orgonára.

OLASZ MŰSOR

8.30 Scarlatti-est.
9.40 Rádiózenekar. Csak 230 méteren
7.30 Szalónzene.
8.15 Kis zenekar.
9.00 Kardalok.
9.30 Hangképek.

POZSONY

7.40 Operett részletek.
8.20 Népdalok.
10.15 Cigányzene.

PRÁGA

7.30 Weber: A bűvös vadász, háromfelv. opera.
9.40 Lemezek.

RIGA

8.10 Könnyű klasszikus Zene
9.30 Bizet-operákból.

STOCKHOLM

8.20 Meseopera.
10.15 Kétzongorás hgv.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.15 Rádiózenekar.
10.00 Lemezek.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

7.25 Svájci zeneszerzők estje.
8.35 Gyermekdalok.
9.10 Chopin zene.
10.00 Lemezek.

SZÓFIA

7.50 Könnyű zene.
8.00 Bach-művek.
9.00 Ének.
9.30 Könnyű és tánczene.

TOULOUSE

5.45 Keringők.
7.15 Francia népzene.

ZÁGRÁB

5.15 Népdalok.
5.30 Gitárhangverseny.
5.45 Dalok.
8.00 Dalok.
8.30 Szláv zeneszerzők művei.
9.30 Tamburahangverseny.
10.00 Tánczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 20

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Máriássy. 6.10-ig: Radó. 10.00-ig: Skublics

—

10.20 „Cherven Flóris." Dr. Méhes Gyula egyetemi magántanár előadása. Cherven születésének 100. évfordulóján.

10.45 „A munka lélektana." Dr. Pályi Márton előadása.

12.10 A rádió szalonzenekara. 1. Lehár: A mosoly országa — nyitány. 2. Fischer: Nyári utazás. 3. Kreisler: Fox-induló. 4. Waldteufel: A legkedvesebb — keringő. 5. Kemény Egon: Légy életem és halálom — dal és tangó. 6. Ifj. Szabó Béla: Ködben — slowfox. — 7. Kiszely Gyula: Mylady — angol keringő. 8. Bochmann: Pasodoble. 9. Gebhardt —Rio: Kastély az Adrián — egyveleg.

1.30 „Magyar népdalegyvelegek." Előadja a Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara Pongrácz Géza vezényélésével. 1. Bachó István: Honvéd-táborban. 2. Fricsay Richárd: Mezei virágok. 3. Figedy Sándor: Csárdajelenet. 4. Szőlőssy Ferenc: Bufelejtő.

A Pesti Hirlap erdélyi olvasóközönségéhez

Amikor most a hazatért Erdélyben, a dicső magyar hadsereg bevonulásának és Kolozsvár nagy vasárnapjának boldog ünnepeit felváltják az ujra meginduló nemzeti élet munkás hétköznapjai, kedves kötelességének érzi a *Pesti Hirlap*, hogy szeretettel köszöntse a most visszatért Erdély magyarságát.

Olyan ez a köszöntés, mint jóbarátoké, akik hosszu ideig távol éltek egymástól és amikor ujra találkoznak, a régi melegséggel és szeretettel nyujtják egymás felé kezüket. Immár huszonkét esztendeje, hogy a *Pesti Hirlap* távolmaradt Erdélytől, attól az Erdélytől, amelynek társadalmában, több mint négy évtizeden át, annyi barátot és hivet szerzett magának. Huszonkét év alatt a *Pesti Hirlap* egyetlen napig sem léphette át azt a határt, amelyet a trianoni békeparancs Magyarország és Erdély közé kényszeritett, de amelyet sem a Királyhágón innen, sem a Királyhágón túl, soha véglegesnek el nem ismert a magyarság. A *Pesti Hirlap* önként maradt távol Erdély magyarjaitól, mert igen nagy árat kellett volna fizetnie azért, hogy továbbra is felkereshesse erdélyi hiveit, barátait, régi, évtizedes olvasótáborát. Ez az ár annyi lett volna, hogy felemelt zászlójáról eltüntesse azt, amelyért huszonkét év alatt egy pillanatig sem szünt meg harcolni, az *Igazságot Magyarországnak!* szent igéjét.

Erdély magyarsága azonban tudott erről a harcunkról, semmiféle tilalom és a legszigorubb ellenőrzés sem akadályozhatta meg, hogy lelkes és vakmerő utasok át ne csempésszék néha a határon a *Pesti Hirlap* egy-egy számát, amely azután kézről-kézre járt odalenn. A trianoni békeszerződés reviziójáért folytatott küzdelmünk, az a felvilágositó munkánk, amellyel nemcsak Németország és Olaszország, hanem az egész művelt világ közvéleményének figyelmét a magyarsággal történt szörnyü igazságtalanságra irányitottuk, époly ismeretes volt Erdélyben, mint mindenütt, ahol magyarok élnek. És az erdélyi részek hazatérése felett érzett diadalmas boldogságunkba a büszke elégtétel érzése is vegyül, hogy a magunk tehetségéhez képest, mi is hozzájárulhattunk annak a békés reviziónak sikeréhez, amely most Erdély egy részét és a Székelyföldet visszajuttatta az anyaországhoz.

És most, huszonkét esztendő után, amely — hála a magyarok Istenének! — ma már csak olyan, mint valami gyötrelmesen rossz álom, ujra bekopogtat a *Pesti Hirlap* Erdély magyarságának portájára. Keresi a régi arcokat, amelyek egykor napról-napra föléje hajoltak, keresi a régi kezeket, amelyek valamikor lapozgatták, keresi a régi sziveket, amelyek huszonkét esztendő előtt együtt dobogtak vele. Lesznek bizonyára régi hivei, akiket hiába keres immár, de tudjuk, hogy helyükön ott találja azokat az ujakat, akik az ő elmult életük folytatói, mert az erdélyi magyar lélek halhatatlan és nem évtizedek, hanem évszázadok elnyomatását is dacosan túlélte volna. De bizonyos, hogy rátalálunk azokra az erdélyi olvasóinkra is, akik ma, amikor e hosszu távollét után ujból bekopogunk hozzájuk, ugyanazzal a régi, már-már családias szeretettel fogadják a *Pesti Hirlapot*, mint a huszonkét év előtti időkben.

Boldogok vagyunk, hogy ismét találkozhatunk erdélyi olvasóinkkal, hogy ismét felvehetjük és az egykori szivélyes összetartozásra mélyithetjük el velük azokat a kapcsolatokat, amelyeket mindig — az elmult huszonkét esztendőben is — hiven megőriztünk.

A magyar-román bizottság

A MTI jelenti: A bécsi döntőbirói határozat az uj határnak a helyszinen való pontos kijelölésére magyar-román határmegállapitó bizottság felállitását rendelte el, az állami fennhatóság változásából adódó és a döntőbirói határozatban nem szabályozott kérdések rendezését pedig a Magyarország és Románia között folytatandó közvetlen tárgyalások elé utalta.

A határmegállapitó bizottság megalakitására és a közvetlen tárgyalások felvételére a magyar kormány meghivása folytán *Pop Valér* miniszter vezetése alatt román bizottság érkezik Budapestre és szeptember 14-én találkozik a külügyminisztériumban a magyar kiküldöttekkel.

Az állami fennhatóság változásából adódó kérdések rendezésére irányuló tárgyalásokat magyar részről *Vörnle János* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettesének vezetése alatt álló *tárgyalóbizottság fogja folytatni, amelyben valamennyi minisztériumnak*, továbbá a *vezérkarnak*, a *Magyar Nemzeti Banknak, az Államvasutaknak* és a *postaigazgatásnak képviselői foglalnak helyet.*

A határmegállapitó bizottságot magyar részről vitéz *Náday István* altábornagy vezeti.

A miniszterelnök a határmegállapitó bizottságba a következőket nevezte ki: vitéz Náday István altábornagy, gróf Teleki Andor, a külkereskedelmi hivatal alelnöke, Rakolcai László vezérkari őrnagy, dr. Gyulay Tibor, a Kereskedelmi Kamara főtitkára, dr. Rónai András miniszteri osztálytanácsos.

A bécsi döntőbirósági határozat értelmében megalakitandó magyar-román vegyes bizottságba az egyes tárcák képviselői a következők: Külügyminisztérium: dr. Sebestyén Pál miniszteri tanácsos, a nemzetközi szerződések osztályának vezetője, dr. Ujváry Dezső követségi titkár, a külügyminisztérium politikai osztályának részéről, báró Perényi Lukács György követségi titkár, a gazdasági osztály részéről. Belügyminisztérium: Tomcsányi Kálmán államtitkár. Pénzügyminisztérium: dr. Csizik Béla államtitkár és dr. Szilágyi Ernő miniszteri osztályfőnök. Honvédelmi minisztérium: Pócsa János miniszteri osztálytanácsos. Honvéd Vezérkar: vitéz Sáska Elemér vezérkari alezredes. Kereskedelemügyi minisztérium: vitéz dr. Karátson Jenő miniszteri tanácsos, Forster Károly postafőigazgató, dr. Lux Ernő MÁV igazgató. Iparügyi minisztérium: dr. Marton János miniszteri előadó. Földmivelésügyi minisztérium: dr. vitéz Antalfy Sándor miniszteri tanácsos. Igazságügyi minisztérium: dr. Lupkovics György kuriai biró. Magyar Nemzeti Bank: dr. Judik József kincstári főtanácsos, igazgató.

Készül *az uj állami költségvetés*

A pénzügyminisztériumban előrehaladtak *az 1941. évi állami költségvetés* munkálatai. *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter csütörtökön *Szász Lajos* pénzügyi államtitkárral és a pénzügyminisztérium költségvetési osztályának több vezető tisztviselőjével gróf *Teleki Pál* miniszterelnököt kereste fel és megtárgyalta a kormányelnökkel a miniszterelnökség 1940. évi költségvetését. Az 1941. évi költségvetés előreláthatólag október első felében kerül a Ház elé.

Az ünneplő ország

Az amerikai magyar nők abból az alkalomból, hogy Erdély egy része visszatért az anyaországhoz, a következő táviratot intézték a *kormányzóhoz:*

„Szivünkből kivánunk *áldást, hosszu életet jóságos Kormányzó Urunknak*. Hazánk vezetőit és minden igaz fiát szeretettel köszöntjük a boldog visszatérés alkalmából."

Vitéz nagybányai Horthy Miklósné Főméltóságu Asszonyhoz az alábbi távirat érkezett:

„A fölszabadulás örömünnepe alkalmából a magyar művészet legfőbb pártfogójának mélységes hódolatunkat és hálánkat fejezzük ki. A Nagybányán élő magyar művészek nevében Mikola András."

A visszatért Kolozsváron, a vasárnap tartandó ünnepélyes bevonuláson *Budapest székesfővárost Karafiáth Jenő* titkos tanácsos, főpolgármester és *Szendy Károly* polgármester vezetésével harminc tagu küldöttség fogja képviselni.

A bányai evangélikus egyházkerület közgyülésén *Pesthy Pál* elnök megemlékezett Erdély visszatéréséről. Kormányzó urunk határtalan bizakodása, nyugodt bölcsessége volt vezércsillagunk — mondotta. — De meg is áldotta őt az Isten, hogy husz év sulyos gondjai után elsegitette a mai napig, addig, hogy ime láthatja a Felföld és Kelet visszatértét, nemzetének, hazájának ujraéledését. A közgyülés résztvevői sokáig lelkesen ünnepelték a kormányzót. Az elnök hangsulyozta ezután, hogy a nemzet bizalma adott erőt kormányférfiainknak az igazunkért folytatott küzdelemhez.

Raffay Sándor püspök jelentésében hangsulyozta, hogy bizodalommal várjuk az uj élet kibontakozását. Isten áldását kérte azokra, akik a nemzetnek e legujabb örömét megszerezték. Elsősorban hazánk mindenkitől tisztelt és szeretett *kormányzója* (A közgyülés tagjai felállva éljenzik a kormányzót.) azután *a baráti nemzet két kiváló vezére*, nemkülönben egész kormányunk és annak élén *tudós miniszterelnökünk.*

Megemlékezett a püspök jelentése *Horthy Miklós kormányzó* huszéves országlásának és *Mátyás király* születésének ötszázéves fordulójáról: „Kormányzónk országmentő és országgyarapitó, magyar jövőt épitő munkájának jutalmául mi jobbat és méltóbbat kivánhatnánk neki — mondta —, mint azt, hogy emlékezete legyen majd a magyar nép szivében olyan áldott és olyan maradandó, mint Mátyás királyé!"

Hálás elismeréssel állapitotta meg, hogy a kormány mai összetétele milyen szerencsés: megértő, előzékeny, jóakaratu férfiak intézik a nemzet sorsát.

„Meg kellene szivlelnünk a miniszterelnök ur intését, hogy most mindenkinek össze kell fognia, munkába és nem torzsalkodásba kell vetni erejüket".

A közgyülés elhatározta, hogy a bányakerületi püspök székhelyét Budapesten állandósitják.

A Korporáció Transsylvánia a Moldvában, Havasalföldön és Bukovinában élő félmillió magyarság ügyében felirattal fordult a kormányhoz.

CUKOR ÉS ZSIR MEGTAKARITÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA sütőpor

LEGUJABB

Kolozsvárott rálőttek egy magyar rendőrre

Kolozsvár, szept. 12. (MTI) Csütörtökön délben Kolozsvárt egy, a Ferenc József- (volt Regele Ferdinand)-uton haladó magyar rendőrre egy román férfi lövéseket adott le és azután menekülést kisérelt meg, de a közönség elfogta. A rendőr nem sebesült meg. A merénylő, akit a feldühödött nép kezéből csak az odasietett rendőrök mentettek ki, Maniu gárdájához tartozónak mondotta magát.

Szászrégenen a bevonuló honvédség fogadására a magyar lakosság díszkapukat emelt, amelyeket a *Kormányzó Ur* képe mellett *Hitler* és *Mussolini* képmásai diszitettek. A kivonuló román csapatok az annyi gonddal és szeretettel elkészitett díszkapukat *tankkal összetörték, a Kormányzó Ur, valamint Hitler és Mussolini képét a magyar, német és olasz lobogókkal együtt a sárba taposták.* A diadalkaput sikerült ugyan ujra felállitani, a magyar zászlókat másokkal pótolni, de a német és olasz zászlók helyett ujakat már nem tudott a község lakossága kitüzni.

Hasonló eset történt Nagybányán és ismétlődött meg több más községben is, ahol a kivonuló román csapatok a német és olasz lobogókat összetépték és sárba taposták.

Német partraszállási kisérlet előtt

London, szept. 12. (KH) Az angol közvélemény csütörtökön legnagyobb mértékben a hirek hatása alatt ál, amelyek a németek partraszállási kisérleteit már az elkövetkező napok egyikére jelzik.

Kinevezték az erdélyi városok rendőrségeinek vezetőit

A belügyminisztérium az államrendőrség *budapesti* és vidéki főkapitányának közreműködésével *19 rendőrkapitányságot szervezett Erdély visszacsatolt területein.* A kapitányságok vezetőivé a következő rendőrtiszteket nevezték ki:

Kolozsvár főkapitánya *Kelemen Béla* főkapitányhelyettes, a budapesti főkapitányság gazdasági hivatalának eddigi vezetője; *Nagyvárad* vezetője dr. *Horváth György* rendőrfőtanácsos; *Szatmárnémetié* dr. *Tuzson László* rtanácsos; *Máramarosszigeté* vitéz *Vass János* rtanácsos; *Marosvásárhelyé* dr. *Bedő Géza* rtanácsos; *Nagybányáé* dr. *Dövényi Béla* rkapitány; *Nagykárolyé* dr. *Szerényi Jenő* kapitány; *Zilahé Elek Ferenc* rkapitány; *Désé Bodó Miklós; Csikszeredáé* dr. *Bugár János; Beszterceé* dr. *Harasztosy Ernő; Felsőbányáé* dr. *Görög József; Gyergyószentmiklósé Örményi Antal; Kézdivásárhelyé Hamar Zoltán; Sepsiszentgyörgyé* dr. *Tóth Jenő; Szászrégené* dr. *Dudás János; Székelyudvarhelyé* dr. *Nagy Jenő* rendőrkapitányok; mig *Szamosujvár* vezetője *Bereczky Emil* fogalmazó; *Szilágysomlyóé* dr. *Kovács-Buna Károly* rfogalmazó lettek.

A belügyminiszter a Kolozsvár főkapitányává kinevezett Kelemen Béla főkapitányhelyettes távozásával kapcsolatban a budapesti főkapitányság gazdasági hivatalának vezetésével dr. *Sédey (Schréder) Gyula* rendőrtanácsost bizta meg, aki emellett a légoltalmi osztály vezetését is megtartotta. A kinevezett és áthelyezett rendőrfőtisztek *az erdélyi területen már megkezdték működésüket.*

Az olasz csapatok Szudánban visszaverték az angolok támadásait

Valahol Olaszországban, szept. 12. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 97. közleménye:

Az egyiptomi part vasuti berendezéseit és a sollumi, valamint a sidi-barrani katonai támaszpontokat a szerdáról csütörtökre virradó éjjel ujabb légi támadások érték, amelyek tüzeket, robbanásokat és rombolásokat eredményeztek. Később érkező jelentésekből kitünik, hogy e hó elsején és másodikán Aden bombázása alkalmával két ellenséges torpedórombolót süllyesztettünk el.

Az ellenség támadást kisérelt meg a kassalai hidfő ellen. Egy óráig tartó harc után tüzérségünk elüzte az ellenséget. E harcban semilyen veszteség sem ért minket. Az ellenség egy másik támadását Gherillinél (a Vajirtól keletre eső arcvonalszakaszon) ugyancsak visszavertük. Ez a harc, amelynek során szintén nem volt semilyen veszteségünk, két óráig tartott.

Egy angol repülőgép bombázta Assab központi részeit. A bombák megrongáltak több polgári házat. Egy másik ellenséges légi támadás kisebb károkat okozott Addis-Abebától délre, a chamchami táborban. Egy ellenséges gépet lelőttünk; háromfőnyi legénységét elfogtuk.

Egyik tengeralattjárónk 27.000 tonna tartalmu ellenséges hajóür elsüllyesztése után az Atlanti-óceántól visszatért támaszpontjára.

Három különvonat indul Kolozsvárra a kormányzó ünnepélyes bevonulására

A Kormányzó Ur Őfőméltóságának szeptember 15-iki kolozsvári ünnepélyes bevonulására három különvonat indul, amelyek közül mind oda-, mind a visszautazásnál csak a m. kir. honvédelmi minisztérium által kapott „Igazolvány"-on feltüntetett vonatot lehet használni. A felszabadult területen visszamaradni tilos.

Az igazolvány alapján érvényes különvonatok Budapesten kivül csak Cegléden, Szolnokon, Püspökladányon és Nagyváradon állnak meg.

Budapesten a menetjegyet szept. 12-én, 13-án és 14-én kell megváltani a nyugati pályaudvar pénztáránál az „Igazolvány" felmutatása mellett reggel 8 órától 20 óráig. A torlódás elkerülése végett célszerü a jegyeket mielőbb megváltani.

A Cegléden, Szolnokon, Püspökladányon és Nagyváradon felszálló utasok az „Igazolvány" és a személyazonossági igazolvány felmutatása mellett a menetjegyet csak a kalauznál válthatják meg.

A különvonatok menetrendje: K—I. vonat indul Budapest-Nyugati pályaudvarról 14-én 20 óra 40 perckor, Kolozsvárra érkezik 15-én 5 óra 31 perckor. Visszafelé indul Kolozsvárról 15-én 23 óra 28 perckor és érkezik Budapestre a Nyugati pályaudvarra 16-án 8 óra 18 perckor.

K—II. vonat indul Budapest-Nyugati pályaudvarról 14-én 21 óra 05 perckor, érkezik Kolozsvárra 15-én 6 óra 06 perckor. Visszafelé ind. Kolozsvárról 16-án éjfélután 06 perccel, érkezik Budapest-Nyugati pályaudvarra 16-án 8 óra 49 perckor.

K—III. vonat indul Budapest-Nyugati pályaudvarról 14-én 21 óra 50 perckor, érkezik Kolozsvárra 15-én 6 óra 37 perckor. Visszafelé indul Kolozsvárról 16-án éjfélután 30 perccel, érkezik Budapest-Nyugati pályaudvarra 16-án 9 óra 30 perckor.

Mindhárom különvonatnál a vonat indulása előtt negyven perccel már be lehet szállni.

TARJÁNNÁL

debreceni

KISS LAJOS

muzsikál

Képes Vasárnap

LEGUJABB SZÁMÁBÓL:

Erdélyi köszöntő. Irta: Vályi Nagy Géza. A trianoni határon keresztül . . . Irta: vitéz József Ferenc kir. herceg. Várad lelke. Irta: Dutka Ákos. A szamosvölgyi vasut. Bethlen Margit cikke. Érdekes cikk a nagybányai festőiskoláról, Szatmárról és az erdélyi bevonulás főbb mozzanatairól (27 képpel). A magyar parlamenterek munkája (3 képpel). A román Carol-vonal jelentősége (9 képpel). Az ostromlott szigetország (5 képpel). Károly volt román király és fia (7 képpel). Képes riport a román csapatok kivonulásáról Nagyváradról. Erdély mosolya. Ezenkivül még sok érdekes kép a hét históriai jelentőségü eseményeiről.

ÁRA 20 FILL.

NAPI HIREK

A szamosujváriak hires Rubens-képe

A hazatért Szamosujvárott van egyedül örményszertartásu római katolikus püspökség. A püspökségnek Mária Terézia diszes miseruhákat és értékes kegyszereket adományozott. Erre a szamosujváriak kiadták a jelszót: uj templomot kell épiteni. Nemsokára állott is a templom.

A püspöki templom világhirü *Rubens-festményének,* amely Krisztus levételét ábrázolja a keresztről, külön története van. A jómódu város több izben magas kölcsönöket nyujtott *Ferenc* osztrák császárnak. Egy izben a város bizottsága Bécsben járt és a császári kihallgatáson ujabb kölcsönről tárgyalt. A császár ekkor nagylelküen megkérdezte, *nincs-e valami kivánságuk,* amelynek teljesitésével leróhatná háláját a város iránt, az eddig nyujtott kölcsönökért. Az örmény bizottság előzőleg megtekintette a bécsi Belvederet s ott megakadt a szeme a leghiresebb Rubensképen.

„Ezt a képet kérjük Felségedtől" — kaptak a szón a szamosujvári örmények. Igy került a világhirü kép a szamosujváriak tulajdonába.

— **Kinevezték a Horthy Miklós-Kollégium igazgatótanácsát.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1940—41. — 1942—43. évkör tartamára a budapesti Horthy Miklós-Kollégium igazgatótanácsának elnökévé dr. Kolosváry Bálint egyetemi ny. r. tanárt, tagjaivá: dr. Bakay Lajos, dr. Németh Gyula, dr. Szandtner Pál, dr. báró Brandenstein Béla, dr. Doby Géza, Csányi Károly, dr. Jáky József, dr. Misángyi Vilmos, Oltay Károly, Pöschl Imre, Zimmermann Ágoston, dr. Imre Sándor és dr. Hainiss Elemér egyetemi ill. műegyetemi tanárokat, valamint Burkhardt Rezső képzőművészeti ny. r. tanárt kinevezte.

— **Kormányzói elismerés.** A kormányzó megengedte, hogy Éber Rezső cimzetes igazgatónak a tanitóképzés terén szerzett érdemeiért elismerését tudtul adják. — A kormányzó Kovács Dezső nyug. református tanitóképzőintézeti igazgatónak a közoktatásügy terén szerzett érdemeiért elismerésének tudtul adását megengedte.

— **A MÁV már megszervezte a kolozsvári üzletvezetőséget.** Az ujonnan felszabadult területen a MÁV régi kolozsvári üzletvezetősége tért vissza és a MÁV ezt az üzletvezetőséget természetesen nyomban munkába is állitotta. A kolozsvári üzletvezetőség élére Török Kálmán műszaki főtanácsost nevezték ki üzletigazgatónak. Helyettesévé dr. Szecsey István főtanácsost rendelték ki. A kolozsvári üzletvezetőség főorvosává a MÁV elnökigazgatója Rácz Sándor budapesti rendelőintézeti orvost nevezte ki. A kolozsvári üzletvezetőség szervezésével egyidejüleg a MÁV számos nyugdijast is reaktiválni fog.

— **Az Erdély-cigaretta.** A m. kir. Dohányjövedék ünnepi ajándékkal kedveskedik a dohányosoknak, persze elsősorban a hazatért erdélyi részek cigarettázóinak. Izléses, finom dobozban, amelynek felirása: Erdély 1940. VIII. 30. kibocsátotta az uj Erdély-cigarettát. Az uj cigaretta finom papirja, aranyszinü, illatos, zamatos dohánya bizonyára nagy örömet kelt majd a dohányzók társadalmában, de különösen azoknak a magyaroknak körében, akik most arról is meggyőződhetnek, hogy a magyar dohánynemü is jobb, mint amilyen a román volt. A 25 darabot tartalmazó doboz ára 1 P 75 f.

— **Adományok.** A Pesti Hirlaphoz legutóbb a következő adományok érkeztek: A „Magyar a székelyért"-mozgalom céljaira Balla Lajos (Bp. Szent István-park 32.) 50 pengő. — A Magyar Vörös Kereszt javára: Filláry István (Pestszentlőrinc) 10 P, dr. Baintner Ferenc (Balassagyarmat) 10 P, Varga I. Mária 1 P.

— **Orvosi hir. Dr. Rőszkei (Rozmanitz) Lajos bőrgyógyász szakorvos ismét rendel.** VII., Rákóczi-ut 24., d. u. 4—5-ig. Telefon: 145—366.

— **Felemelik az uj fővárosi kislakások bérét és ujabb ezer kislakást épitenek.** A most épülő ezer fővárosi kislakás bérét az épitkezések megkezdésekor a következő összegekben állapitotta meg a főváros: a lakókonyhás lakások bérét 30—35 pengőben, a kétszobás lakások bérét 36—44 pengőben. Az időközben beállott anyagár és munkabér emelkedése következtében a lakókonyhás lakások havi bére 36—44 pengő, a kétszobás lakások bére pedig 45—50 pengő lesz, az Ond vezér-uti földszintes ikerházak két-szoba-fürdőszobás lakásainak lakbére pedig kb. havi 67 pengő. A most épülő fővárosi kislakások legkésőbb novemberig elkészülnek, több lakásba már be is költözhettek a családok. Az eddigi tervek szerint ujabb ezer kislakás épitkezése kezdődik meg, ha sikerül az épitési anyagokat előre biztositani.

— **Kiterjesztették a rögtönbiráskodást a keleti és erdélyi területekre.** A MTI jelenti: A kormány az 1939. évi II. törvénycikkben kapott felhatalmazás alapján a rögtönbiráskodás kihirdetése tárgyában kibocsátott rendeletek hatályát az egyébként polgári büntetőbiráskodás alá tartozó egyének tekintetében a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területekre is kiterjesztette.

— **Kinevezések és áthelyezések a pécsi egyházmegyében.** Virág Ferenc pécsi megyéspüspök Fehérváry József koppányszántói plébánost az értényi kerület tanfelügyelőjévé, Butz Emilt vókányi plébánossá, Szigeti Lászlót székesegyházi káplánná, Horváth Dezsőt pécsi hitoktatóvá nevezte ki. Káplání beosztást kaptak: Csertán Ernő Dunafölvárra, Fényi Nándor ugyanide, Soós B. Zoltán Bükkösdre, dr. Kopcsányi Miklós Hőgyészre, Sarlós György Németbolyba, Redling János Olaszra, Bencze János Mecsekszabolcsra, Tóth József Szakcsra, Békefi János Görcsönybe, Gyuk István Berkesdre, dr. Vesztergombi János Szászvárra és Müller Jakab Püspökpusztára.

— **Nemességigazolás.** A belügyminiszter dr. Olchváry László m. kir. pénzügyi tanácsosnak és Margit leányának ősi magyar nemességét és az olcsvári előnév használatára való jogát igazolta.

— **A vasárnapi tüzijáték.** A rossz időjárás miatt elmaradt Szent István-napi tüzijátékot a főváros szept. 15-én (vasárnap) rendezi meg a Kolozsvárra való ünnepélyes bevonulás alkalmából. A tüzijátékot csak a Gellérthegyen tartják meg. Este fél kilenc órakor kezdődik és mintegy félóráig fog tartani.

— **Ujabb postahivatalok nyiltak meg a visszatért területeken.** A postavezérigazgatóság közli, hogy a visszacsatolt területeken a következő helyeken nyiltak meg postahivatalok: Alsófernezely, Alsóhomoród, Avasfelsőfalu, Avasujváros, Borgóprund, Borválaszut, Csanálos, Ditró, Érkörtvélyes, Érszentkirály, Kolozsvár, Kökényesd, Kőröstarján, Lázári, Magyarnemegye, Marosvásárhely, Marosvécs, Nagymajtény, Piskolt, Óradna, Ottomány, Rév, Romoly, Szamoskrassó, Szatmárzsadány, Telcs, Turc, Turterebes, Vámfalu.

— **Megmérgezte magát egy orvos.** Dr. *Fehér János* budapesti orvos a Ferenc József-téren luminállal megmérgezte magát és összeesett. A mentők a Rókus-kórházba vitték. Állapota nagyon sulyos.

— **Felakasztotta magát a kórházban egy magántisztviselő.** Vajda Kornél 58 éves magántisztviselő, aki a Bajnok-utca 12. sz. házban lakott, augusztus óta feküdt a Zsidókórházban. Csütörtökön hajnalban egy őrizetlen pillanatban levágta a villanymelegitő zsinórját, a nyakára hurkolta és felakasztotta magát az ablakkilincsre. Mire tettét észrevették, már meghalt.

— **Házasság.** *Zimányi (Zipp) Arikát* (Budapest) eljegyezte dr. *Kussinszky Kornél* vármegyei tb. aljegyző (Pécs.)

Légoltalmi felhivás

A honvédelmi miniszter rendelete szerint a légoltalmi jelzések (karszalagok, jelvények) beszerzési határidejét nem hosszabbitották meg és a rendeletben felsorolt jelzéseket, karszalagokat, jelvényeket 1940. augusztus 15-ig kellett a légoltalmi őrség tagjai részére beszerezni. A honvédelmi miniszter rendelete alapján a légoltalmi eszközök és felszerelések, valamint a kiképzésnél szükséges segédletek beszerzéséről a háztulajdonos köteles gondoskodni. Amennyiben a ház tulajdonosa vagy a kötelezett személyek ezt elmulasztanák, azt a hatóság az ő terhükre, költségükre megvalósitja. A honvédelmi törvény értelmében a beszerzések elmulasztása, a kötelezettségek nem-teljesitése *büntetendő cselekmény.*

— **„Krokodilus-könnyek".** Általánosan ismert a szállóige a képmutatók „krokodilus-könnyeiről". A legutóbbi amerikai sebészkongresszuson azonban két esetét is mutatták be az emberi szemen mutatkozó, *nem jelképes, hanem valóságos krokodilus-könnyezésnek.*

Hogy a krokodilus könnyeket hullajt, miközben zsákmányát fölfalja, az már a régieknek is feltünt. Akkoriban azt hitték, hogy látszatra sajnálja ugyan, de azért csak tovább pusztitja az áldozatát, ezért használták a „krokodilus-könnyek" kifejezést az elég gyakran tapasztalt *emberi álrészvét és tettetett szánalom megjelölésére.* Mai tudásunk szerint a jelenség oka az, hogy a krokodilusnál az arcideg osztatlanul látja el a nyál-, valamint a könnymirigyeket, ugyhogy valahányszor rágásnál a nyálmirigyek működésbe kezdenek, az izgalom a könnymirigyekre is átterjed.

Az amerikai sebészkongresszuson bemutatott két személy — egy medikus és egy néger nő — *szeme is evés közben, függetlenül minden érzelmi behatástól, azonnal könnyben uszott.* Főleg sós, savanyu, vagy keserü ételek valóságos könnyzáport inditottak meg. Mindkettő előzetesen fejsérülést szenvedett és az orvosok véleménye szerint *a gyógyulás folyamata alatt rendellenes összeköttetés létesült a nyál- és könnymirigyeket ellátó idegrostok között.* *(Dr. R.)*

— **Elitéltek egy gyermekgyilkos anyát.** A törvényszék Lengyel-tanácsa csütörtökön vonta felelősségre Szakony Margit 21 éves mindenest, aki ellen az ügyészség gyermekölés büntette miatt emelt vádat, mert a vád szerint ujszülött csecsemőjét egy vizzel telt edénybe tette és a fiucska megfulladt. A vádlott azzal védekezett, hogy tettének elkövetésekor elvesztette eszméletét, majd elaludt és igy történt, hogy a csecsemő belefulladt a vizbe. A törvényszék az enyhitő körülmények figyelembevételével a bizonyitó eljárás után Szakony Margitot gyermekölés vétségéért 4 hónapi fogházra itélte. Az itélet jogerős.

— **Rendőri hirek.** Egy motorkerékpár csütörtökön este a Kerepesi-ut 142. sz. ház előtt összeütközött egy személygépkocsival. A motorkerékpár utasai, Szakács József kőmüves és Turszki Sándor munkavezető az uttestre zuhantak és zuzott sebeket szenvedtek. A mentők a Rókus-kórházba vitték őket. — Egy személygépkocsi a Kerepesi-ut 49. sz. ház előtt elütötte Polgár Antalné 74 éves háztartásbeli nőt. Életveszélyesen megsérült.

— **Tizenegy évi fegyházra itéltek egy rablógyilkost.** Ungvárról jelentik: Ribnyiczki János szobránci munkás márciusban egy kocsmai mulatozás után agyonlőtte Marinyák György gazdálkodót és elrabolta 150 pengőt tartalmazó pénztárcáját. Szándékos emberöléssel párosult rablás büntettével vádoltan került az ungvári törvényszék elé, amely 11 évi fegyházra itélte. Az itélet nem jogerős.

Nagyvárad gyors átalakulása

A magyar hadsereg bevonulása óta Nagyvárad gyors átalakuláson ment keresztül. Az üzletek cégtábláit órák alatt átfestették. Sok helyen csak le kellett mosni az üvegtáblákat, mert alattuk volt *az eredeti magyar felirás.* Az utcák és terek uj elnevezésénél a nagypiacteret *Hitler Adolf-térnek* nevezték el. A város tisztviselői a városparancsnok kezébe letették a hűségesküt.

A nagyváradi román társadalom küldöttsége megjelent vitéz *Rajnay Károly* tábornok, városparancsnoknál. *Magyar Ágoston* gör. kat. nagyprépost és *Popovics Vazul* gör. keleti főesperes hangoztatták azt a törekvésüket, hogy a két román egyház tagjai nyugodtan fogadják az uj helyzetet. *Rajnay* tábornok válaszában kijelentette, hogy az élet zavartalan menetét felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül *tökéletes egyetértésben és békességben* akarja helyreállitani.

Bonczos Miklós államtitkár, az árvizvédelem országos kormánybiztosa, Nagyváradra érkezett, ott tanácskozásokat folytatott, majd *Bihar vármegye árvizsujtotta vidékének megtekintésére* utazott.

Dr. *Hlatky Endre* miniszteri tanácsos, Kolozsvár város polgári kormánybiztosa, aki nagyváradi származásu, értékes ajándékot juttatott a városnak. A huszéves román uralom alatt összegyüjtötte a városra vonatkozó fontosabb események fényképeit. A nagyértékü fényképgyüjteményt a váradi régészeti muzeumban helyezik el.

Lassu javulás

A hideg óceáni levegőt követő sarkvidéki eredetü levegő, viharos szél kiséretében, csütörtökön már teljesen hatalmába keritette a Kárpátok medencéjét és igen erős lehülést okozott. A felmelegedés általában csak 15 fokig emelkedett. A meteorológiai repülőgép négy kilométer magasságban —13 fokot mért. A 0 fokos hőmérsékleti szint pedig 2 kilométer alá szállott. Este 7 órakor az 1000 méter magas Kékestetőn csak 3 fokot mutatott a hőmérséklet. Estére az egész országban 10 fok alá süllyedt a hőmérő higanyszála. Eső már csak Kárpátalján és Erdélyben hullott, ahol a hideg levegő még küzdött a meleggel.

A sulyos időrosszabbodás ezzel elérte a mélypontját és most lassan megindul a javulás. Már kevesebb felhőt kapunk és több napsütést. A hőmérséklet azonban egyelőre alacsony marad, különösen azért, mert igen erős lesz az éjszakai lehülés és az északnyugati légáramlás is folytatódik. Többfelé lesz már dér és a keleti Kárpátokban havazhat is.

Budapesten szeptember 12-én reggel a legalacsonyabb hőmérséklet 11 fok (a normális 12), délben a legerősebb felmelegedés 16 fok (a normális 22). Előző nap 15 én 23 fok volt. **Z. A.**

*

A Meteorológiai Intézet jelenti: Budapesten csütörtökön este 9 órakor a hőmérséklet 9 Celsius fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 766 mm., erősen emelkedő.

Várható időjárás a következő 24 órára: Igen erős éjszakai lehülés, gyengébb északi, északnyugati szél, kevesebb felhő, eső már csak Kárpátalján és Erdélyben valószinü. A nappali hőmérséklet alig változik.

*

A nap kel 5.18-kor, nyugszik 18.01: a hold kel 16.21-kor; nyugszik 2.04-kor.

*

Vizállás. Duna: Dunarmetéig árad, lejebb apad. Aschach és Baja között alacsony, máshol közepes vizállásu. Bécs 274, Pozsony 119, Komárom 259, Budapest 198, Paks 112, Baja 116, Mohács 255, Gombos 344, Ujvidék 317, Zimony 269. Rába: Szentgotthárd 12. Dráva: Barcs —46, Drávaszabolcs —7, Eszék 124. Száva: Bród 114. Tisza: Visknél és Vásárosnaménynél árad, máshol apad. Alacsony vizállásu. Faluszlatina 52, Tekeháza —38, Tiszaujlak —70, Vásárosnamény —65, Tokaj 100, Tiszafüred 138, Szolnok 180, Csongrád 122, Szeged 175. Szamos: Csenger —35. Bodrog: Sárospatak 224. Sajó: Bánréve 66. Hernád: Hidasnémeti 55. Körös: Körösszakáll —13. Békés —62, Gyoma —30. Maros: Makó —5. Balenoei tó: Agárd 155.

— **Emlékezzünk . . .**

1914 szeptember 12.

A lembergi hadjárat alatt ezen a napon a volt budapesti 32. közös gyalogezred három zászlóalja a Lembergtől délnyugatra fekvő Rosenbergnél hősiesen harcolva, ujabb babért font ezrede koszorujába. A harcászati okokból Komarno irányába elrendelt visszavonuláskor a fenti zászlóaljak az egész 31. gyaloghadosztály elvonulását fedezték a rosenbergi templom és temető magaslatáról. Az orosz gyalogság és tüzérség előretörését állandó harcokban oly sikeresen tartóztatták fel, hogy a hadosztály és tartalék nyugodtan elvonulhatott s maga a különitmény, teljesitve parancsát, ezrede után mehetett.

Hauler László volt soproni 18. honvédgyalogezredbeli főhadnagy a lembergi hadjárat alatt augusztus 27-én a Krasnik-környéki Biskupienél az átkaroló támadás érvényesülésekor saját elhatározásából az ellenségre rontott és ezrede kivivott győzelméhez lényegesen hozzájárult. Két nappal később a Lublin-környéki Piotrkow falun áttörve, az ettől keletre fekvő magaslatokat megszállta s igy két zászlóaljunk sikeres támadásait lehetővé tette. Szeptember 4-én Piotrkow faluban az esztergomi 26. közös gyalogezredet mentette ki válságos helyzetéből, mikor az orosz támadást visszavetette és 600 embert foglyul ejtett. A Krasniktól délre fekvő Pikule melletti rajtaütésnél századával legelsőnek tört az ellenségre, közben három helyen is sebesülve, hősi halált halt. A 3. oszt. Vaskorona-rend adományozásával örökitették meg egyik legkitünőbb tisztjüknek emlékét.

— **Megtalálták a Kiskunfélegyházán eltünt gyermekeket.** Megirtuk, hogy Kiskunfélegyházáról eltünt Oláh Sándor gazdálkodó öt kisgyermeke. Most Nagyabony községben megtalálták az eltünt gyermekeket.

— **Rejtélyes mérgezés.** Csütörtökön este Bagdi Mária 27 éves gyári munkásnő lakótársával, Stedlik Erzsébet 23 éves gyári munkásnővel levest főzött a Mester-utca 57. sz. ház első emeletén lévő egyszobás lakásának konyhájában. Közben az ételt néhány percre otthagyták és ugy látszik, eközben titokzatos módon mérgező hatásu tabletták kerültek a levesbe. Alig ettek az ételből, mindketten rosszul lettek. A levesben találtak még fel nem oldott tablettákat. A mentők mindkettőjüket a Rókus-kórházba vitték. A nyomozás megindult.

— **A Magyarországi Német Népművelődési Egyesület** közli, hogy elnökének, Pintér László felsőházi tagnak lemondásáról szóló hir nem felel meg a valóságnak.

— **Halálozás.** *Márkus Gábor* szfőv. számv. tanácsos 46 éves korában *Budapesten* meghalt. Pénteken 4 órakor temetik a kerepesi-uti temetőben.

Bajó Istvánné 55 éves korában *Budapesten* meghalt. Csütörtökön temették el nagy részvét mellett a rákoskereszturi katonai temetőben.

Leeb Rezsőné, volt özv. *Rubint Józsefné* f. hó 11-én elhunyt. Temetése szombaton fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben.

— **Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenharmadik napi huzásán,** csütörtökön a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

20.000 pengőt nyertek 33660 56305
10.000 pengőt nyertek 1323 41461 55010
5000 pengőt nyertek 14472 24249 44909
4000 pengőt nyert 67520
3000 pengőt nyert 85322
2000 pengőt nyertek 16107 50636
1000 pengőt nyertek 6067 25106 27260 42817 60671 83859
800 pengőt nyertek 10375 14464 27216 32908 86118
600 pengőt nyertek 10594 27789 33506 36165 49822 60026 64294 72827 76746 80589 85168
500 pengőt nyertek 2491 7759 10839 28364 30683 30820 30916 41227 48327 64607 73800 74327 80299 82131 85734
300 pengőt nyertek 1137 2428 3408 4687 6412 7236 8496 10735 12081 12702 14731 19307 19919 21614 23374 24269 25764 26261 26600 28209 30213 30398 30423 30750 32219 38238 43327 43987 44051 44251 46478 46597 47657 48322 51429 51577 53842 54419 54953 55599 55673 59307 60867 63246 64315 66152 67005 69215 72470 72645 73027 76664 78013 79043 83342 83654 85226 85896 86165

Az esetleges számhibákért nem vállalunk felelősséget.

— **Őszi lakberendezési vásár** kedvezményes jegyei 70 fillérért kaphatók fő- és fiókkiadóhivatalainkban.

Egyesületek és előadások

Az Erdélyi Nők Országos Szövetsége szokásos kulturális előadását szeptember 13-án, pénteken este hat órakor tartja a Magyar Nemzeti Szövetség Géza-utca 4. sz. helyiségében.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete felhivja a közönség figyelmét arra, hogy az erdélyi főiskolai ifjuság nevében csupán az egyesület (Rákóczi-ut 15) jogosult és illetékes eljárni.

Kölünféle. Ipari továbbképző tanfolyamok kezdődnek az ujpesti áll. fa- és fémipari szakiskolán (Ujpest, Horthy Miklós-ut 26.) Bővebb felvilágositás az igazgatóságnál (Tel. 294—239). — Etéd udvarhelymegyei székely községben országzászlót állitanak fel. A nagyközségből származó székelyeket a mozgalomhoz való csatlakozásra hivja fel Szilágyi Béla min. osztálytanácsos. Bejelentés: Papp Mihály vendéglős (Festetics-u. 7.) — **Találkozó.** Volt 83. és 106. gy. e. bajtársai. Szom. este 8 ó. Rákóczi-vendéglő (Rottenbiller-u. 7.)

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

SZINHÁZ ÉS ZENE

Táray Ferenc lett a kolozsvári szinház igazgatója

Kinevezése után a művész nyilatkozik terveiről

Amióta az erdélyi részek visszatértek és maga Kolozsvár is magyar lett, mindenkit, akinek szinházhoz köze van, izgat a kérdés: *mi lesz a kolozsvári szinházzal?* Természetes, hogy a kincses város nagymultu magyar szinészetét visszahelyezik ősi jogaiba s a pompás uj hajlékba, melynek szinpadát és nézőterét husz éven át román opera számára bitorolta az idegen uralom. A magyar szinészet a megszállás évei alatt a tulajdonképpen nyári arénának szánt kisebb épületben megtürten zsellérkedett, de igy sem lehetett elsorvasztani életerejét. Kolozsvár a legrégibb magyar szinházváros. Közönsége mindig rajongó szeretettel, nagy hozzáértéssel pártolta szinházát, mely békeidőben Magyarország második nemzeti szinházának számitott.

Általános megnyugvásra, honvédségünk bevonulásának másnapján, a kultuszkormány máris eldöntötte a kolozsvári szinház kérdésének legfontosabb személyi részét: az ujjászervezendő kolozsvári magyar szinház igazgatójává kinevezte *Táray Ferencet*, a Nemzeti Szinház kitünő művészét.

Jelöltek és önjelöltek sokasága közt valóban elsőrendüen alkalmas férfira esett a választás. Táray Ferenc Pest megyében született 1884-ben, a sziniakadémia elvégzése után Győrben kezdte pályáját. De már mint harmadéves szinész Kolozsvárra szerződött s több évadon át az ottani társulatnak disze, a kolozsváriak büszkesége volt. Széles skáláju, nagykulturáju, világot látott, az életben és művészetben sokat tapasztalt művész. Egyik legszebben, legtisztábban beszélő szinészünk. Mint rendező is többször megmutatta hivatottságát.

Csütörtökön dél óta, amikor kinevezése nyilvánossá vált, Táray Ferenc lakását és telefonját valósággal ostrom alatt tartják a szerencsekivánók és érdeklődők. A *Pesti Hirlap* tudósitója fölkereste, hogy nyilatkozatot kérjen az uj kolozsvári direktortól.

— Boldog vagyok — mondotta — boldog és megilletődött, hogy én rám bizták, hogy én kaptam meg ezt a gyönyörü és nagyszerü feladatot. Minden erőmmel azon leszek, hogy helytálljak. Kidolgozott programom még nincs, nem is lehet. Hiszen meglepetésként ért a kinevezés és különben is a dolgok még ugyszólván csirájukban vannak. De eltökélt szándékom olyan társulatot és olyan művészetet csinálni, hogy a kolozsvári szinház fénykorát idézze vissza. Kölcsönös összemunkálásban a fővárossal, szinészeket akarok nevelni Budapestnek és érvényesüléshez juttatni a pompás erdélyi tehetségeket.

— Mikor kezdi el müködését?

— Azt még nem tudom. Hóman miniszter ur a jövő hét elején jön haza Kolozsvárról. Addig tájékozást szerez a szinházpalota állapotáról, a meglevő társulat helyzetéről és minden egyéb körülményről. Csak azután dől el egyebek közt az is, *hogy teljesen államositott nemzeti szinház létesül-e Kolozsvárott, vagy pedig, mint a multban volt, államilag támogatott szinház.* Ugy tudom, az előbbi eset a valószinü. Mindenesetre kettős, vagyis prózai és operai tagozatu társulatot kell majd szerveznem. A két műfajnak közös hajléka lesz a szinház, ugy, mint 1884-ig a budapesti Nemzeti Szinház volt.

— Mi lesz a megnyitó darab?

— Ez a kérdés is még korai. Egyébként a végleges ujjászervezkedésig a Nemzeti Szinház fog vendégszerepelni Kolozsvárott a „Bánk bán", a „Bizánc", a „Zenélőóra" és a „Csodatükör" cimü darabokkal. Igy alkalmasint én is először nem mint direktor, hanem mint szinész fogok szerepelni Kolozsvárott.

— És Budapesten?

— Természetesen tovább is fellépek, sőt Németh Antallal megállapodtam abban, hogy Kolozsvárról is föl fogok járni s eljátszom az idei évadra már nekem szánt néhány szerepet. L. V.

Uj stilus, uj, merész téma, más film, mint a többi!

Uj primadona: **Szilágyi Szabó Eszter,**

s körülötte a magyar szinművészet kiválóságai:

URAY, GREGUSS, CSORTOS, LATABÁR, PATAKY

Mária két éjszakája

Irta: **Orsy Mária**
Rendező: **Balogh Béla**
Zene: **Dolecskó Béla**

Palatinus-film.

Holnaptól kizárólag: RÁDIUS

Rövid hirek

Failoni fogja vezényelni az Operaház első külföldi ujdonságát, Fr. Rocca ujolasz zeneszerző „Monte Ivnor" cimü operáját. A zongorapróbák már megkezdődtek.

A Vigszinház nyitó Harsányi—Zágon—Eisemann-operettjének lesz egy különösen érdekes és mulatságos száma, amelyet Dénes György, a tehetséges szinész állitott össze saját magának.

A közeljövőben föllép a Magyar Szinház egyik ujdonságában Sennyei Vera, akit az Andrássy Szinházbeli sikeres szereplései kedveltettek meg a közönséggel.

A nemrég hazatért jeles iró első utja a turfra vezetett, ahol „csalhatatlan" ösztönnel megtette a „Napoleon" nevü lovat. A kedvességéről és udvariasságáról hires iró futam után találkozott későn jött egyik barátjával, aki érdeklődött, hogy végződött az előző futam: „Waterloo" volt a lehangolt válasz.

A legkiválóbb német szimfonikus karmesterek egyike, Karl Schuricht wiesbadeni főzeneigazgató, aki már több éve nem járt Budapesten, november elején a Székesfővárosi Zenekar hangversenyét vezényli.

A Magyar Operabarátok Egyesületének titkársága (VI., Benczur-utca 11. III. em. Tel.: 220—004) d. e. 10—1 óra között áll amaz érdeklődők rendelkezésére, akik az egyesület tagjainak sorába kivánnak lépni.

MOZI

Bécsi történetek

Uránia

Bolváry Gézának olyan gyakorlata van már a régi, kedélyes Bécs filmrevitelében, mintha legalább is ott született volna, valahol a Burg környékén. Hogy ez a „weanerisch" vadregényesség némileg mesterkélt, erről beszélni lehet. Az viszont tagadhatatlan, hogy derüt áraszt és a közönségnek éppen ezért tetszik. Különösen, ha valaki olyan kedves, kerek mesével tálalja fel, mint *Bolváry* mester, aki számos sikerült alkotása között is büszke lehet a mostanira. Az ennivaló kávéháztulajdonosnő (a rokonszenves, szőke *Marte Harell*) és önérzetes alkalmazottja (a kitünő *Paul Hörbiger*) sok vidám civódáson és félreértésen vergődnek át, mig végre egymáséi lesznek. Mi sem bánjuk, hogy ennyi ideig tart összeboronálásuk, mert közben egész sor mulatságos bécsi tipussal, a törzsvendégek galériájával ismerkedhetünk meg. A cselekmény középpontjában, mint minden lében kanál főpincér, az utánozhatatlan *Hans Moser* áll, aki egyébként ép idejében érkezett meg bájos feleségével Bécsből, hogy jelen lehessen a bemutatón. A közönség felismerte és szivből ünnepelte. A lelkes hangulatot fokozta a Hiradó néhány sikerült felvétele az erdélyi bevonulásról, Szatmárnémetiről, Nagyváradról, Nagybányáról... Kormányzó Urunk és daliás honvédeink láttán felzugott a taps. (g.—l.)

* **Több mint ötven erdélyi mozi lett ujra magyar.** Kelet-Magyarország és Erdély egyrészének hazatérésével több mint ötvennel nőtt meg filmszinházaink száma. Nagyjelentőségü ez a gyarapodás a magyar filmszakma szempontjából. Erdélyben eddig tilos volt a magyar film s most a felszabadulás után kétségtelenül mohó érdeklődés fog megnyilvánulni Erdély közönsége részéről a magyarul beszélő filmek iránt. A magyar filmek jövedelmezősége tehát lényegesen növekedni fog az 50 uj mozi és ezek közönségének bekapcsolódásával. A magyar filmhiradót, amelyet 30 példányban készitettek, ezentul 36 példányban fogják forgalomba hozni. A visszatért területek ideiglenes moziengedélyeit most a katonai hatóságok adják ki, mig a végleges engedélyek ügyét a belügyminisztérium a katonai közigazgatás megszünése után rendezi. Itt emlitjük meg, hogy a Magyar Filmiroda Erdély visszacsatolásáról a dicsőséges bevonulás lélekemelő mozzanatairól, a feledhetetlen gyönyörü ünnepségekről *egész estét betöltő* 2500 méteres riportfilmet készit, amely történelmi dokumentum lesz az utókor számára is.

* **A velencei filmhét győztesei.** Velencéből jelentik: A filmhét elnöksége a „Biennale di Venezia" nagydijat a „Der Postmeister" cimü német és az „Assedio dell' Alcazar" cimü olasz filmnek itélte oda.

ELSŐ BÉRLETI ESTÜNK A NEMZETI SZINHÁZBAN

Szept. 19-én, csütörtökön

TŐKÉS ANNA, KISS FERENC, JÁVOR főszereplésével

Döbrönte kürtje

30% kedvezménnyel

LÓVERSENY

A csütörtöki ügetőversenyek eredményei

A báró Tornyay Rezső emlékversenyt Csalóka nyerte Kunó előtt, összesen három ló futott. A Kettesfogatu versenyben a Farsang—Nina-fogattal Háry urkocsis szerezte meg a győzelmet jelentő tiszteletdijat. Az egyes futamokban ezuttal is sok ló indult. Marschall I.-nek nagy sikere volt: négy győztest hajtott. Részletes eredmények: 1940. szept. 12. — I. 1. Ujvidék (Zwillinger), 2. Uz Bence. F. m. 4 ló. Idő 33.4. Tot. 10 : 16, 12, 13, 40. — II. 1. Csongrád (Marschall), 2. Darling, 3. Vilma. F. m. 4 ló. Idő 33.3. Tot. 10 : 20, 14, 17, 24, 110. — III. Kettesfogatu urkocsisverseny. 1. Farsang—Nina (Háry), 2. Cailler—Ujdonság (Kossuth). F. m. Vihar—Viki, Elimar D.—Etes, Eszter—Lekér, Dáma—Táncos. Idő 42.2. Tot. 10 : 78, 17, 11, 178. — IV. 1. Dalma J. F. (Marschall), 2. Tily II., 3. Aprod of Pamuk. F. m. 6 ló. Idő 31.2. Tot. 10 : 19, 13, 18, 21, 49—65. — V. 1. Jónás (Marschall), 2. Bicskás, 3. Dajka. F. m. 5 ló. Idő 30.3. Tot. 10 : 17, 11, 12, 13, 26—33. — VI. 1. Báró Tornyay Rezső emlékverseny. 1. Csalóka (Kovács J.), 2. Kunó (Marschall). F. m. Dávid. Idő 28.2. Tot. 10 : 41, befutó 69. — VII. Ursus (Marschall), 2. Csalafinta, 3. Carthago. F. m. 8 ló. Idő 28.8. Tot. 10 : 164, 29, 31, 15, 1206—660. — VIII. 1. Azsdaja (Hauser), 2. Valuta, 3. Kelevéz. F. m. 6 ló. Idő 29.2. Tot. 10 : 24, 13, 16, 18, 58—92. — IX. 1. Marczi (Zwillinger I.), 2. Imréd II., 3. Leo. F. m. 7 ló. Idő 31.1. Tot. 10 : 344, 101, 95, 25, 1782—1122. — A tizedik futam elmaradt. — XI. 1. Szőke Szubrett (Földi), 2. Nikla, 3. Csibész. F. m. 11 ló.

SPORT

Német és finn atléták jönnek Budapestre

A Magyar Athletikai Szövetség szeptember 21—22-én magyar-finn és október 5—6-án magyar-német atlétikai viadalt rendez az FTC pályán. A mult vasárnap Helsinkiben megtartott finn-német-svéd atlétikai viadal finn és német eredményei, ugyszintén a finnek és a németek bajnoki eredményei némileg tájékoztatást nyujtanak a két vendégcsapat atlétáinak teljesitményeiről.

100 m.: Mellerovitz 10.6 és 10.7, Kronquist 10.9 és 10.9. — 200 m.: Mellerovitz 21.8 és Bönecke 22.1, Kronquist és Tammisto 22.1. — 400 m.: Harbig 47.9 és Wieland 49, Storskrubb 49.1 és Tonteri 50.4. — 800 m.: Harbig 1:52.1 és 1:51.6, Kainlauri 1:55.4 és 1:57.8. — 1500 m.: Kaindl 3:57.8 és 3:58.8, Sarkama 3:54.8 és 3:56. — 5000 m.: Eitel 14:38.6 és 14:45.2, Tuominen 14:39.6 és 14:31.8. — 10.000 m.: Syring 30:41.4 és Haushofer 31:29.4, Tuominen 30:43.2 és Mäki 30:39.4. — 110 m. gát: Leitner 15.4 és Becker 15.4, Suvivuo 14.9 és Jussila 15. — 400 m. gát: Brand 55.3 és Mayer 55.2, Storskrubb 53.2 és 53.8. — Magas: Nacke 1.85 és 1.93, Niklén 1.96 és 1.90. — Távol: Glötzner 7.37 és König 7.42, Lindberg 7.16 és 7.03. — Rud: Glötzner 4 m. és 4 m. Lahdesmäki 4 m. és Reinikkä 4.10. — Hármas: Mähnert 14.35 és Gleim 14.80. — Suly: Wöllke 16.06 és Trippe 16.31, Bärlund 14.63 és 14.84. — Diszkosz: Trippe 47.45 és Wotapek 48.37, Hänninen 44.24 és 45.95. — Gerely: Berg 64.39 és 67.73, Järvinen 73.79 és 74.24. — Kalapács: Storch 57.31 és Blask 53.76. — 4×100 m.: német 41.8. — 4×400 m.: német 9:12.3.

A vasárnapi Ferencváros—Törekvés bajnoki labdarugómérkőzésre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap főkiadóhivatalaiban.

Kerékpárszentelési ünnepséget rendez a kerékpárosszövetség legközelebb a Hősök terén. A tábori misét Grősz József szombathelyi püspök tartja, a szentbeszédet vitéz Makray Lajos pápai kamarás, országgyülési képviselő mondja. A felvonulásban résztvevő kerékpárok megáldása után a kerékpárosok virágokat helyeznek el a Stefánia-ut mentén álló Szent Kristóf-szoborra.

Olasz és német birkózók jönnek az ősszel Budapestre. A birkózószövetség tervei szerint az olaszok októberben, egy héttel később pedig a németek szerepelnek a magyar fővárosban.

A 100 km-es kerékpárversenyt szeptember 15-én rendezi a szövetség a székesfehérvári országut 12 és 62 km között fekvő szakaszán.

A kis uszodák egész sorát tervezi az uszószövetség. Számitás szerint a 20 m és 10 m méretü uszodák költsége mintegy másfélezer pengő.

A motorvezetéses nagydijnak a távja 50 km. A Millenáris vasárnap délutáni versenyén a nagydijban indul a német Hoffmann, a dán Danholt, magyar részről Szekeres és Nagy.

Varesében a női páros döntőjében a Tonolli—San Donnino-pár 6 : 4, 6 : 4 arányban győzött a Szilvássy—Jusits-pár ellen. A vegyes páros döntőjében az eredmény: Cucelli, San Donnino—Romanoni, Jusits 7 : 5, 6 : 4.

Az ezer méteres futás Ladoumegue által tartott rekordját akarta megjavitani Lyonban a „kilométer-dij"-ban Hansenne, de az elért 2 p 29 mp-es idő nagyon elmaradt Ladoumegue 2 p 23.6 mp-es rekordjától.

Butort legjobban BOG-MIL R. T.
butorüzletében, VI, Vilmos császár-ut 43.
vásárolhat.
Kombinált butorok, hálók, ebédlők nagy választékban.

Váci-utcában vagy Vörösmarty-téren tegnap elveszett egy fekete szalagra füzött svájci női arany karkötőóra. Lehet, hogy szürke taxiban maradt. Megtaláló dr. Baróth ügyvédnél, V., Falk Miksa-u. 12. jutalom ellenében leadhatja.

Könyvelőt, keresztényt, **átiró-könyvelésben** több éves gyakorlattal, megbizható, pontos munkaerőt keresünk. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Életleirás 8002" jeligére Blockner J. hirdetőjébe, IV., Városház-u. 10.

SZINHÁZAK		NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	KAMARA (8)	MAGYAR (½4, 8)	FŐV. OPERETT (½4, 8)	PESTI (5, 9)	ERZSÉBETV. (5, 8)	KAMARA VAR (½9)	KOMÉDIA (½5, ½9)
Péntek . .		Döbrönte VI. 1.	—	Szülők lázadása	Tokaji aszu	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derü	Lassan a
Szombat . .		Tell Vilmos B. 2.	XIV. René Sz. e. bérl.	Ki a harmadik?	Az ördög nem	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derü	Uj müsor
Vas.	d. u.:	Rabagas	XIV. René	—	Tokaji aszu	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derü	Uj müsor
	este:	Tell Vilmos I. 2.	XIV. René V.	Ki a harmadik?	Az ördög nem A.	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derü	Uj müsor

ROYAL VARIÉTÉ (4, 8): Tapsról-tapsra. — Szombattól: Uj müsor. — **FŐVÁROSI CIRKUSZ (4, 8).** Naponta kétszer: Pickart déltengeri revüzenekara és a három Turul.

SZINHÁZAK MÜSORA

Nemzeti. Döbrönte kürtje. Eszterhás I. 3 f. szinm. (Tőkés A., Kiss, Jávor) (VI. 1. bérl.) (½8). — **Kamara.** Szülők lázadása. Locher 3 f. vigj. (Márkus E., Tasnády I., Lehotay) (8). — **Magyar.** Tokaji aszu. Szilágyi, Eisemann 3 f. zen. vigj. (Fedák S., Rózsahegyi, Zimonyi M.) (8). — **Fővárosi Operettszinház.** Bécsi gyors. Adonyi Keller L.—Sándor J. 3 f. operettje (Kiss M., Gombaszögi E., Latabár K.) (8).

MOZIK MÜSORA

ÁTRIUM (T. 153—034). **Erzsébet** (½6, ½8, ½10; szo., v., ün. ½4-kor is).

CASINO, Eskü-ut 1. (T. 383—102). **Csak egyszer élünk** (½6, ¾8, ¾10; szom., vas., ün. ½4-kor is).

CITY (T. 111-140). **Dél csillaga. — Részletek az erdélyi bevonulásról** (¾6, ¾8, ¾10; szo., vas. és ün. ¾4-kor is).

CORSO (T. 182—818). **Válaszuton. — Bevonulás Erdélybe** (½6, ½8, ½10; v., ü. ½4-kor is).

DÉCSI (T. 125—952). **Fiuk az intézetben** (6, 8, 10; szo., v., ü. 4-kor is).

FÓRUM (T. 189—543). **Nápoly a csókok tüzében** (½6, ½8, ½10; szo., v., ü. ½4-kor is).

HIRADÓ (T. 222—499). **Magyar, Luce, Ufa, Rajzos hiradók. — A** bécsi döntés. — Részletes riportok Erdélyből. D. e. 9-től éjfélig folyt.

KAMARA (T. 144-027). **Napoleon házassága. — Bevonulás Erdélybe** (11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt).

PALACE (T. 221—222). 2-ik hétre prol. **Bulldog Drummond titkos szolgálatban. — Weekend** (11, 2, 4, 6, 8, 10). Az első három mérsékelt.

RÁDIUS. (T. 122—098). **Csak egyszer élünk** (½6, ¾8, ¾10; szom., vas. és ü. ½4-kor is).

ROYAL APOLLÓ (T. 222—002). 2-ik hétre prol.! **Erzsébet királyné. — A történelmi Erdély** (¼6, ½8, ¾10; szo., v., ün. 4, 6, 8, 10).

SCALA (T. 114—411). **Csintalan férjek** (¼6, ¼8, ¾10; szo., vas., ün. 3-kor is).

URÁNIA (T. 146—046). **Bécsi történetek. — A** honvédség Erdély földjén (5, ¼8, ½10; szom. v. és ü. ¾3-kor is). V. d. e. 11: Hohner harmónikaverseny.

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Ma öt előadást

nyujt kedvezményes jegyakciónk. Rendkivül nagy az érdeklődés a Nemzeti Szinház jövőheti csütörtöki előadása iránt, amikor a nagysikerü

Döbrönte kürtje

kerül szinre minden jegykategóriából 30%-os kedvezménnyel.

Jövőheti előadások. Nemzeti. Csütörtök: **Döbrönte kürtje. — Kamara.** Hétfő: **Ki a harmadik?** — Kedd: **Minden jó, ha jó a vége.**

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1—122—95—94—93). — Erzsébet-körut 1. (Tel. 1—352—96). — Apponyi-tér 5. (Tel. 1—833—99). — Krisztina-körut 133. (Tel. 1-508-24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel. 2-693-95). — **Margit-körut 8.** (Tel. 1—520—25).

MASODHETES MOZIK

Admiral. Nagy keringő (½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** Gunga Din (½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Trópusi mámor (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Jesse James (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Erdélyi kastély (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Hulló csillagok (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** N. N. és társa (4, 6, 8, 10). **Homeros.** Jesse James (¾5, 7, ¼10). **Ipoly.** Erdélyi kastély (½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Erdélyi kastély (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** S. O. S. Sahara (½4, ½6, ½8, ½10). **Odeon.** Erdélyi kastély (¼5, ¾7, ¼10). **Orient.** Várlak (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** János vitéz (¼4 ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Erdélyi kastély (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Halálos tavasz (½4, ½6 ½8, ½10). **Tiszti Kaszinó.** Szept. 15-én: Halálos tavasz (16 éven felülieknek). Erdélyi bevonulás. 17-én: Elsodort asszony (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Erdélyi kastély (½5, 7, ½10). **Turán.** Éjfél után (4, 6, 8, 10).

RÁDIO MÜSORA

Budapest I. pénteki müsora. 6.40 Ébr., torna. 7 Hir, étrend, lem. 10 Hir. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vizj. 12 Harang, időj. 12.10 Cigányz. 12.40 Hir. 1.20 Időj., vizállás. 1.30 Melles zenekar. 2.30 Hir. 2.45 Müsorism. 3 Árf., árak. 4.10 Diákfélóra, utána ifj. közl. 4.45 Időj., hir. 5 Hir szlov. és rusz. ny. 5.15 Hangl. 5.45 Előad. 6.15 Szalonzene. 7.15 Hir magy. és rom. ny. 7.25 Gordonka zong. kisérettel. 7.50 Sportközl. 8 Helszini közv.-nek fenntartva. 9 Hir idegen ny., majd hir, időj. **Budapest II.** 7.15 Cigányz. 8 Hir magyar, szlov. és rusz. ny. 8.25 Herz Lili zongorázik. 8.55 Felolv. 9.35 Időjárás.

KÖZGAZDASÁG

A must besűrítésének engedélyhez kötése. A Budapesti Közlöny pénteki száma rendeletet közöl, amely szerint az idei termésből besűrített mustot csak a földmivelésügyi miniszter engedélyével szabad előállítani. A saját termésü mustnak a termelő saját üzemében felhasználás végetti besűrítése nem esik korlátozás alá, ehhez tehát engedélyt kérni nem kell.

A földbirtokpolitikai célokra megszerzett ingatlanok földadója. A Budapesti Közlöny pénteki számában földmivelésügyi miniszteri rendeletet közöl, amelynek fontos intézkedései a következők: A földbirtokpolitikai célokra megszerzett ingatlanok földadóját a régi tulajdonos köteles fizetni, amig az ingatlan tulajdonát az állam, illetve az Országos Földhitelintézet meg nem szerzi. Ettől kezdve az ingatlan földadóját az állam, illetve az Országos Földhitelintézet a telepítési alap terhére fizeti, amig a földhözjuttatott adásvételi szerződés alapján az ingatlan birtokába nem lép. Ettől kezdve a juttatott köteles a földadót fizetni.

Paprikatermelők részesedése az értékesítés eredményéből. A fűszerpaprikaértékesítés gazdasági éve az október 1-től szeptember 30-áig terjedő 12 hónap. A negyedik gazdasági évben az 1939 esztendőben termelt paprika őrlemények került értékesítésre. A földmivelésügyi miniszter engedélyezte, hogy az 1939 évben fűszerpaprikával beültetett és az illetékes termelőszövetségek által ellenőrzött területek után katasztrális holdankint 30 pengő jutalmat fizessenek ki a gazdáknak.

Értékpiac

A részvénypiacon már megnyitástól kezdve barátságos volt az irányzat és magasabb jegyzések kerültek felszínre. A zárlat a legmagasabb napi árfolyamok közelében maradt. A bankrészvények árfolyama tartott maradt. A kötvénypiacon szűk keretek között maradt a forgalom. Nem jegyzett értékek iránt kevés érdeklődés mutatkozott. Csak az aranyjáradékot keresték.

Részvények (zárjelben zárlat). Nemzeti Bank 173.50 (173.50), Hungária malom 30 (30), Bauxit 188—190 (188), Kőszén 370—375 (373), Nagybátonyi 43—43.25 (43), Salgó 38.90—39.50 (39.30), Urikányi 34—33.50 (33.50), Fegyver 36.50—37 (36.75), Ganz 16.50—17.25 (17.20), Rima 86—89.50 (89.25), Nasici 39.50 (39.50), Nova 15.50 (15.50), Trust 45—44 (45), Délcukor 87.50—87 (87), Magyar cukor 95—93 (92.75), Izzó 119.25—119.75 (119.25), Drch-Haggen. 168 (168), Magyar kender 11 (11), Gumi 49.10 (49), Vasuti forg. 18.25 (18.25), Telefon 7.85 (7.85), 1914. é. Civ. 302.75—304.25 (303.50).

Valuta. Dinár 7.60—7.90, USA dollár 355—360, Kanadai dollár 250—300, Cseh-Morva protekt. 11.45—11.80, Szlovákia 11.55—11.90, Lei 3.20—3.40, Lira 17.40—17.90, Svájci fr. 78.10—79.10, Svéd kor. 81.70—82.70 pengő.

Zürichi zárlat. Páris 9.82½, London 17.42½, New York 439, Milánó 22.15, Madrid 40, Berlin 175.30, Stockholm 104.70, Szófia 5.35, Belgrád 10.25, Athén 3, Istanbul 3, Bukarest 2.25, Helsinki 8.95, Buenos Aires 102, Jokohama 103.

Termény- és árupiac

A csütörtöki gabonatőzsde forgalma vontatott volt. Kenyérmagvakban nem jött létre kötés, sörárpából 1200 mázsa cserélt gazdát 26.20 pengős áron. A hüvelyespiac és a magpiac is üzlettelen. A mák árát 2 pengővel fölemelték.

A gabona- és terménypiac áralakulása. Buza 78 kg. 23.20, rozs 71 kg. 19.20, zab 41 kg. 21.10. **Árpa:** sörárpa kiváló 26.20, elsőrendü 25.20, sörárpa 24.20, ipari 22.40, takarmány 65—66 kg. 20.40, középmin. 19.40. **Tengeri:** tiszántuli áll. 24.60, egyéb 23.55, Bpest közr. 23.35. Köles: vörös 36.50—38.50, egyéb 32.50—34.50. Káposztarepce 40—45, napraforgómag 28, lenmag 50, tökmag 35, szójabab 31.50. Mák 205—212. Borsó: Viktória 50, zöld 40. **Bab:** fehér hosszu v. lapos 46—48 fehér szokv. 39—41, gömb. fürj 47, hosszu fürj 45, barna 38, tarka 37. Lencse: nagyszemü 62, közép 50, kis 40. Biborheremag 135—140, bükköny: tavaszi 34—37, szöszös 78—83, csillagfürt 21.50—22.50, buzakorpa 16.80—17, 8-as buzaliszt 18.95—19.70. **Buzaliszt:** dara 42.80—43.80, 0GG, 0G, 0F 41.80—42.80, EB, EB1 35.40—36.40, SB 28.40—29.40.

Sertésfővásár. A felhajtott 1447 darab mind elkelt. Árak: uradalmi Ia 340 kg. felül 144, IIa 138, szedett Ia 136, IIa 132, silány 126, öreg Ia 132, IIa 126, tőkesertés 136, angol sonkasertés (csak egy minőségben) 136 fillér. Husárak: szalonnás félsertés, továbbá félhus egyformán 180 fillér. Hátszalonna sózott 28 kg. 198, 20 kg. 122—192, zsirszalonna 182, háj 186, belföldi zsir 190, márkás exportzsir 206, belsőrész 130, tepertő IIa 32—140, bél és gyomor 110—130 fillér kg.

Husvásár. Készlet: nagymarha 130 (eladás 60), növendékmarha 8 (5), borju 514 (234), birka 470 (270), bárány 32 (32). A vásár irányzata lanyha. Árak: marhahus ökör Ia egészben 180—200, hátulja 192—210, eleje 170—180, marhahus ökör és tehén IIa egészben 136—170, hátulja 146—184, eleje 126—144, csontozni való 120—130, növendékmarha Ia egészben 120—146, borju ölött bőrben Ia 170—176, IIa 160—168, IIIa 150—158, borju eleje 140—146, lebőrözött eleje 136—144, hátulja Ia 190—200, IIa 160—188, juh ölött nyuzott Ia 152—158, IIa 130—150, bárány 130—140, zsiger 100—110, faggyu 55—110, csont 40, marhafej 150—250, orr és köröm 30—50, láb 4 drb. 60—100, pacal egészben 70—100, marhabél 300—450, borjufodor egészben 50—70, juhbél 70—107, marhavér (egy tál) 30 fillér kg-ként.

Lóvásár. Felhajtás 508, eladás 232, eladatlan 276 drb. A vásár irányzata közepes. Árak: könnyü hintós kocsiló (juckert) 600—850, nehéz igás kocsiló nyugati faj 450—1000, könnyü igás 350—580, alárendelt minőség 80—350, vágóló 36—160, csikó 60—200, fővárosi vágóra vásároltak 50, vidéki vágóra 33 darabot.

Vágómarhavásár. Felhajtás 762, eladatlan 19 drb. A vásár irányzata tartott. Szept. 6-tól 12-ig közvetlen a vágóhidra 737 drb. szarvasmarha érkezett 36—126 filléres kg-kénti becslési árakon. Árak: bika magyar IIIa 56, bika tarka Ia 100—105, IIa 84—98, IIIa 64—77, ökör tarka Ia 112—118, IIa 92—108, IIIa 62—84, tehén magyar IIa 75—82, IIIa 62, tehén tarka Ia 102—112, kivételes 114—120, IIa 74—100, IIIa 60—73, bivaly magyar 66, növendék 62—100, kicsontozni való 30—59 fillér kg-ként élősulyban.

Csepeli vásártelep. Élő csirke 150—180, tyuk 140—160, lud 190—220, ruca 170—200. Tisztitott csirke Ia 220—240, IIa 200—220, tyuk 180—190, lud 150—220, ruca 130—210. Tojás: ládaáru, eredeti 195, kiolvasva 210, tejfel 1.10, teavaj 3.50, paszt. 3.80, tehénturó 0.60. Száraz borsó sárga 84—96, zöld 82—88, bab, fehér apró 53. Burgonya: Gülbaba 11.65, Ella 9.55, vöröshagyma 11—13, fokhagyma 34—36, fejeskáposzta 8—12, kelkáposzta 6—10, kalarábé 1.5—4, fejessaláta 6—10, cékla 10—16, karfiol 20—35, tök 4—8, sóska 16—20, paraj 30—40, zöldborsó 25—55, zöldpaprika 10—40, tölteni 20—50, vajbab 16—40, uborka 20—75, paradicsom 4—16, tengeri cső 6—8.5, alma 22—95, körte 50—130, szőlő 10—115, szilva 40—60, őszibarack 50—200, sárgadinnye 12—30, görögdinnye 12—22, dió 70—160.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő

KISNYILTTÉR

Ára mm-ként hétköznap 30, vasárnap 52 fill. Gyüjtőhirdetések igen olcsó dijszabás szerint.

MUNKA

Férfi állás

Tisztviselőt (nőt), keresztényt keresünk, ki önálló levelezésben, anyagbeszerzésben, általában minden irodai munkában jártassággal bir. Ajánlatokat „Fizetési igény megjelölésével" jeligére Blocknerhez, Városház-u. 10.

Műszaki tisztviselőt anyagismerettel rendelkezőt keres villanyszerelési vállalat „88%" főkiadóba. 7828

Nagyváradon garanciaképes keresztény kereskedelmi ügynökség bizományi lerakatot — képviseletet keres. — Ajánlatokat „Bevezetett" jeligére Rudolf Mosse, Nagyvárad, Rákóczi-ut 13. 55881

Ellenőr pénzbeszedő havi 220 pengő javadalmazással alkalmazást nyerhet. 5000.— P készpénz kaució szükséges. Ajánlatokat „Ellenőr 61124" jeligére a főkiadóba kérjük.

Füszerkereskedő tanulót ellátással felveszek. Schmidt, XI., Budafoki-ut 81. 71264

Nagyváradon garanciaképes keresztény kereskedelmi ügynökség bizományi lerakatot, képviseletet keres. Ajánlatokat „Bevezetett" jeligére Rudolf Mossehoz, Nagyvárad, Rákóczi-ut 13. 55752

Fiatal szerelő - soffőr nagy gyakorlattal állást keres. — Megkeresések „Óvatos 7831" jeligére a főkiadóba.

Megbizható tehergépkocsivezető jelentkezzék felvétel céljából reggel 8—9 v. d. u. 2—3 óra között. VIII., Romanelli-utca 14. 61132

Fényképész segéd, férfi vagy nő, retusőr, állandó alkalmazást nyer Halász műtermében, Nagykanizsa. 61086

Segédportás szállodába, éjjeli szolgálatra, nőtlen, esetleg lakással. „Magyar-német 37129" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Női állás

Kezdő gép- és gyorsirónőt, keresztényt, felvesz azonnal Fonálraktár, Szövetség-utca 26. Jelentk. szombat reggel 9 óráig. 61141

Gép-gyorsirónő d. e. 10-re jelentkezzék. Igazgató, Bérkocsis-u. 16. II. 2.

Szerkesztőségi gépirónőt, tökéletes magyar-németet, őskeresztényt, jó fizetéssel felvesz Sajtótudósító, Báthory-u. 3

Elsőrangu belvárosi divatáru cég jól számoló, kimondottan reprezentativ megjelenésü, feltétlen jómodoru, intelligens, megbizható és gyakorlattal biró

pénztárkezelőnőt keres

Kézzel irott ajánlatok „Keresztény vallásu" jel. Tenzerhez, Szervita-tér 8. küldendők.

Ügyes, könnyükezü, fiatal lányok finom kézimunkára azonnal felv. Bende, Thék Endre-u. 6/8. sz. 55896

Fényképészsegédnő (lehet kezdő) állandó alkalmaztatásra azonnal beléphet. Papp fényképész, Wesselényi-u. 54.

Tanulólányt fizetéssel felvesz női szabóság, Dorottya-u. 9. I. 2.

Próbakisasszony, fiatal karcsu ruhaszalonba felvétetik. Pontos adatokat tartalmazó részletes ajánlatokat „Belváros 4619" jel. fők.

KERESEK
keresztény, önálló ötletekkel biró modellező **masamódot külföldre.** Jelentkezni reggel 8—9 Retek-utca 19. IV. 2. 61131

Ruhatárosnőnek bárba ajánlkozik 200 P óvadékkal. Nyelveket beszél. Cim: B. J., IX., Vendel-u. 34., félem. 4.

Gyermekhez ajánlkozik gyakorlattal, németül beszélő, nagyon megbizható, intelligens uriasszony délelőttre vagy egész napra is. Esetleg magános házvezetését vállalná, anyahelyettesnek vagy társalkodónőnek. V., Sziget-u. 23. III. 2. Telefon 493-492.

Intelligens asszony házvezetőnői állást vállal magányosnál. Szemeréné, Ujpest, Attila-u. 109.

Idősebb uriasszony házvezetői állást vállal uri családnál. Bélley Sándor, belügyminisztérium

Jobb leány jó bizonyitvánnyal kisgyermekhez ajánlkozik. Zárda 12. földszint.

Október elsejére komoly. megbizható, jó bizonyitványokkal biró szobaleányt keresek. Telefon: 258—555. 30893

Perfekt szakácsnő uriházba, intézetbe vagy pansióba ajánlkozik. — Telepi-utca 25., fszt. 4.

Özvegy ember önálló főzőnőt keres. „Környéken 4694" főkiadóba.

Szobalány állást keresek. Molnár Ilona, Vörösmarty-utca 71., II. 10

Főzőmindenes ajánlkozik hosszu bizonyitvánnyal uriházhoz. Nefelejts-utca 27., III. 11.

Jólfőző mindenes 13 éves bizonyitvánnyal ajánlkozik debreceni. — Pesterzsébet, Zalán-u. 51. szám.

Fiatal, magános, nyugdijas asszony takaritásért lakást keres magánosnál. Özv. Vastagh Máténé, XI., Kelenhegyi-ut 7. 7820

Megbizható fiatal takaritónő hetenkint kétszeri takaritást vállal. VIII., Práter-utca 76., I. 12. 61129

Gyermektelen házaspár takaritásért lakást keres magányos urnál azonnalra. Vértesi Imréné, Csengery-u. 59., II. 17. 61122

Megbizható gyermektelen házaspár üres szobát keres magányos urnál vagy irodatakaritásért. „**Férj állásban 46921" jeligére főkiadóba**

Gyermekszerető bejárónő azonnalra felvétetik. Jelentkezni Stemner ezredes, Ajtósy Dürer-sor 27. II. 1. 61127

Gyermektelen házaspár takaritásért lakást keres. Beregszászi, Teleki-tér 5. V. 61106

Gyüjtőh. Állást keres

Gazdaságba irodai munkák elvégzésére ajánlkozik urileány. Szives megkeresést „Buzakalász 89679" jeligére kér. — **Idősebb** asszony szerény igényekkel mindenféle munkát vállal, gyermekekhez is. Lajos-utca 74., I. 23. — Mindenes szakácsnő elhelyezkedne. Márta otthon, Kálvin-tér 8. sz.

Oktatás

Kitüntetéssel érettségizett urilány korrepetálást vállal. Szász Magda, Fillér-utca 1. 75528

Angolt kitünő módszerrel, tökéletes kiejtéssel tanit 39 éves pedagógus. Levélcim: Dér, Nagymező-utca 26. 19716

ADÁS-VÉTEL

Butor

Komplett ebédlő és különféle butor költözés miatt sürgősen eladó. Kombinált szekrényt vennék. Telefon 49-32-26

Károly-körut 3-a
Ön még nem tudja. Óriási választékot talál, ha megtekinti különleges márkás, alig használt Styl műbutorainkat, hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák olcsón.

NAGY SÁNDOR Károly-körut 26
Gyönyörü uj használt **BUTOROK**
Hálók, ebédlők, uriszobák, garniturák, irodabutorok, csodás kombinált berendezések.

Király-utca 82
SZTOPKA ASZTALOSMESTER. Butor asztalosnál mindig legolcsóbb. Keményfaháló 7 darabból 220, simaháló 7 darabból 335, ebédlő 9 darabból 365, konyha 6 darabból 145. Részletfizetési kedvezmény. Vidékre csomagolás.

Használt műbutorok Jókai-utca 36
Lingel-féle hálók, műbutor ebédlők, uriszobák, garniturák, olcsóbb használt hálók és egyéb műbutorok. **Jókai-u. 36.**

Szenzációs butorhitel!
Gyönyörü hálók, legujabb kombinált berendezések, ebédlők mesés olcsón. Óriási választékban. Minden **100 pengő után havi 7 pengő részletre.** Egy éven belüli kifizetésnél kamatokat visszatérit-jük. **István-ut 22.**

Antik butorok, garniturák, csillárok, dísztárgyak stb. a Magyar Vacuum Cleaner beraktározó helyiségeiben, V., Visegrádi-u. 62. Forgács műkereskedés.

Gyermekpakkoló kommód, hajlitott gyermekgarnitura, iróasztal lakkcsiszolt eladó. Veszek egy ruhásszekrényt. Király-utca 58. III

Remek háló, ebédlő, kombinált butor eladó. Karpfenstein-u. 15. Asztalos. 60567

HASZNÁLT MŰBUTOROK ÉBNERNÉL KARPFENSTEIN-U. 2/A

Komplett keményháló eladó. Ráday-u. 52. f. 1a.

Eladó: Mária Terézia korabeli garnitura és ülő-butorok vörös brokátttal bevonva. Érdeklődni lehet Szendrői János kárpitos, VI., Andrássy-ut 97. sz.

Egyéb berend.

Keleti szőnyeget
(hibásat is) magas árban veszek. Telefon 142-843.

Mária Terézia üvegcsillárt és falikarokat vennék. Tel.: 333—650.

Két szép csillár (bronz és kovácsolt vas) igen olcsón eladó. József-körut 63. III. 1. 10—12-ig.

Hangszer

Legolcsóbb Sternberg
hangszergyár, Rákóczi-ut 60. Árjegyzék ingyen!

Rövid zongorát v. pianinót vennék T. 34-28-36

A világ legjobb zongoragyártmányainak VÁLASZTÉKA:
LYRA r. t., Erzsébet-körut 19. Részletre is!

Bösendorfer, Stingl, Lauberger, Wirth legolcsóbban. **Bérlet hangszerek.** Erzsébet-körut 33., I. em. 37106

Hivja 13-93-23. Veszek zongorát, pianinót. Fahn készitő. Rákóczi-ut 64.

Uj Förster pianinó! — Hofmann zong. legolcsóbban. Rózsa-u. 35. Szávits.

Vennék zongorát azonnali fizetéssel. T. 42-21-40

Ingatlan

Birtok—Telek

Bpesti 250 holdas birtokomra vezetőt tőkével alkalmazok. Igazgató, Bérkocsis-u. 16. II. 2.

„Alkalmi vétel! Eladó: 70 m. holdas homokbirtok, melyből 50 m. hold prima termő szőlő, többi szántó. Szeged közelében, műuthoz 2 kmre. Vételár 65 ezer pengő, kedvező feltételekkel. — Bővebbet Bohn gazdaság, Árpádközpont

Saroktelek százhatos, 21 öl fronttal Fűrész-u. 92. eladó. Tul. 326—516.

Bérház — Gyár

Luxusbérházam kilenc **százalék** netto jövedelemmel 240.000 pengő. „Értékállandóság 37110" jeligére főkiadóba.

Pálffy-térnél uri bérház komf. kislak., nagyadómentes, évibér 11x-eséért, 38.000-ért; **Thökölyuti villarayonban,** adóm 7100 bér, 80.000-ért; **Gellértszállónál,** 1963-ig nagyadóm., nagyjöv. P 170.000-ért; **Zsigmondtérnél,** 29.000 bér, P 210.000-ért, 170-nel megv. többi amort. kölcs. **Szabadság-térnél** sarok P 35.000 bér, átirásmentesen 280.000-ért, 130-cal átv.; — **Bakáts-térnél,** adóm., 36.000 P bér, P 350.000-ért; **Vérmezőnél** adóm., nettó 10%-ra, P 550.000-ért, 250-nel átv.; **Belvárosi főutvonalon,** 1965-ig nagyadóm., 69.000 bér, átirva 740.000-ért; dr. Hegyi, 13—96—83.

Modern 4 emeletes bérház Margit-körutnál nagy adómentességgel 360.000-ért eladó. Tel.: 152—841. 55884

Muzeumkertnél telekáron 28.000 hoz., 280.000. **Knapik,** 349-896. 2—5-ig.

Villa—Palota

Budagyöngyénél 520 öles ősparkban, 4 szoba hallos, összkomfortos + házm. lak. 30.000 P-ért; **Erzsébet kir.-né-utja** elejénél, 410-es gyüm.-ben, adóm. 2x3 szobás komf. + házm. lak. P 42.000-ért. **Márvány-u.-nál** 600-as ősparkban, adóm. 6 szoba hall központi füt. telekáron P 60.000-ért, felével megv. **Buda legelőkelőbb villarayonában,** 1600-as parkban, 9 szobás összkomf. főuri lak. közp. füt., garázs. 75.000-ért. **Buda legszebb helyén** parcellázható 3400-as ősparkban, **8 szobás összkomf. + házm. lak. P** 120.000-ért, felével megvehető. Dr. Hegyi, tel.: 13—96—83. 37125

Rákosligeten 2 sz. hall. fürdősz. kertes villám nov. 1-re bérbeadó. Évi bér 600 P (vagy eladó), d. e. 133—697. 37127

Villa, Pasaréti 5. sz. P 50.000. Knapik, 349—896 (2—5). 37136

2 szobás uj villa garázzsal, gyönyörü kilátással az egész városra, Guggerhegyen, Pálvölgyi-dülőben. Árpád kilátónál, eladó. T. 152-841

Csal. ház — Örökl.

Háromszobás összkomf. modern, előnyös lefizetésre. Német-utca hét, vendéglősnél. 30889

Elköltözés miatt azonnal beköltözhető négyszobás, adómentes családiház sürgősen eladó. XI., Zólyomlépcső 5-d. Tulajdonos telefonja: 14—28—19. 55904

Öröklakás I. em. sarkán 4 szoba, 2 balk. 21.000 P készp. eladó. Lágymányosi-u. 7. Bőv. házmest.

Olaszfasor
közelében, gyönyörü ősparkban, villamos, autóbusz megállónál, elsőrendü 3 szobás, 1 szobás hallos és garszon
villaöröklakások
eladók. Tulajdonos telefonja: 156—384. 55845

Öröklakások NAGYKÖRUTAK KÖZÖTT
VII., DOHÁNY-U. 30/b alatt (Ostende-kávéház mögött) luxuskivitelü, délkeleti, erkélyes 1—2 szobás hallosak, gardérobeszobával és garszonok beépitett konyhabutorral eladók. Központi fütés, melegviz. Óvóhely. Minden lakás önálló telekkönyvi tulajdon. Vételnél vevő nevére azonnal átirva. Tőkebefektetésre nettó 7% kamatozás. Érdeklődés helyszinen egész nap, vasárnap is 2-ig. Telefon: 340—905.

Margithidnál nagyadóm. 1 szobás összkomf. központi füt. öröklakás, nettó 8% jöv., 15.500-ért; **Vérmezőnél,** 1962-ig nagyadóm. 4 szobás komf., etázsfüt. luxuslak., átirásmentesen P 25.000 P-ért, 22-vel átv. Dr. Hegyi, 13—96—83.

1—2—3 szobás
öröklakások
12—18—27.000 P áron Kisrókus-u. 3. (Margit-körut sarok.)

Öröküzletek
Dob-u. 46. legforgalmasabb helyen. Nagy adómentességgel már kész épületekben eladók. A lakások 60%-kal költségmentesen megvehetők. Telefon 152—841.

Ruházat

Használt férfi-, női és **egyenruhákért**
cipőért, egész háztartásért, jégszekrényért legtöbbet fizetek. Szövetcsere. **Freund,** Dobozi-utca 27. Tel.: 14-26-73.

Használt férfi, női és egyenruhákért, egész háztartásért, zálogjegyért **SZENZÁCIÓS** árat fizetek. Szövetcsere. István-ut 28. Gerstl. Telefon: 13-46-85.

HIVJA 340-287.
Sok pénzt kap használt civil- és egyenruhákért.

Használt férfiruhákért,
egyenruhákért óriási árat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. T. 128-942.

Üzlet

Nagyjövedelmü füszercsemege, gyümölcsösüzletek, söntések, vendéglők, vagyontszerzők, alkalmi áron. Takács, Prohászka Ottokár-u. 8.

Kifőzés évek óta egykézben, eladó; ügynök kizárva. Cim főkiadóban. 7841

Antikbutor üzletet áruval keresek
megvételre. Kalocsai-ut 19. Zugló. Tel. 496—788.

Egyéb adás-vétel

ELADÓ
használt 4 személyes **Fiat Balilla** és **Commer** 5 q teherbirásu **teherautó.** Ajánlatokat kérjük „Speditio" jeligére Haasenstein és Voglerhez, Dorottya-utca 8.

BÉRL.-ELLÁT.

Lakás

Lenke-téri üres 1: komf. 90, 3: 1200, 6: 2000. Villa 7: 7000. Knapik 349—896 (2—5-ig). Keresek közp. füt. 1—2 sz. 37138

Lakását díjmentesen bérbeadja gazdag megbizóinak Budapesti Lakásközvetitő, Muzeum-körut 5. 60752

EXPRESS
gyorsan ajánl lakást bármilyent, bármerre. **Dijtalanul kiadom** államinak, városinak főbérletét. **Express,** Erzsébet-körut 16. földszint 3. Telefon 422—156.

Lakását kiadom
Bejelentőt díjazom. Telefon: 121-173, 125-782.

1 szobás, külön fürdőszoba, közp. fütés, melegv. külföldi hölgynek 150-ig keresek. Express, telefon 422—156. 61142

Kiadó lakások Lónyay-utca 37/a. és b. 1 szobás garszon, 1 szoba és 2 szoba hallos, üzlethelyiségek, központi fütéssel. Értekezni lehet köznap d. u. 1—2-ig, este 8-tól tel.: 122—002.

2 és 3 szobás komf. lakások olcsó bérrel kiadók. Miksa-u. 9. III. 17

3 szobás komf. lakást keresek azonnalra Nemzetinél. 2 szobásommal cserélhetek. — „Művész 30865" Erzsébet-köruti főkiadóba.

November elsejére vagy azonnalra Belvároshoz közel kétszobás komfortos olcsóbérü utcai lakást keresek, lelépést, közvetitőt fizetek. „Vegyészmérnök 7688".

Köztisztviselő egyszobás komf. lakást keres ármegjelöléssel. Jel. „Ketten vagyunk 7851" fők.

Lakások:
Baross-utcánál 2 sz. havi 64. **Lenke-térnél** 1 sz. garsz. melegv. 66, másik 1 sz. garsz. 64, u. o. 1 sz. komf. 70. **Böszörményi-utnál** 1 sz. garsz. 60. **Pasaréten** 3 sz. összk. 1700+12%. **Déli vasutnál** 4 sz. összk. erkély 1600. **Tőzsdénél** 6 sz. összk. 2500. **Körtérnél** 4 sz. modern 1900. **Rákóczi-térnél** 1 sz. hall. 1080. **Déli vasutnál** 2 sz. komf. 1000. **Vigszinháznál** 1 sz. hall. 1100. **Oktogonnál** 3 sz összk. erkély 1200. **Atriumnál** 1 sz. hall. luxus 1100+8%. **Vigszinháznál** 2 sz. hall. 1500+25%, u. o. 1 sz. hall. összk. 1250+25%. Ezenkivül lakások bármerre.

Lakásnyilvántartónál
Horn Ede-utca 8.
Telefon: 121-173, 125-782.

4 szobás utcai lakás összkomforttal I. emeleten **kiadó.** Erzsébet-körut 12. 37134

Kár kisérletezni
főbérleti 2—3—4 és többszobás olcsóbérü lakások kizárólag **Fortunánál** kaphatók. Teréz-krt 12. I. 3. Tel.: 118—511.

Szoba—Ellátás

Belvárosban dunai, központi fütéses, melegvizes butorozott szoba kiadó. IV., Ferenc József-rakpart 16. I. 1.

Vérmezői kis kerti szoba, gőzfütés, azonnalra. Telefon: 38-42-13. 55894

Fölépcsőházi elegáns uriszoba, fürdő, telefon. Stáhly-u. 15. II. 2.

Szalay pensio, Városház-u. 14. központi fütéses, melegvizes uri otthon, mérsékelt árak. Telefon: 38-10-13. 55888

Központi fütéses, folyóvizes, terraszos szoba kitünő ellátással. Pasaréti-ut 14. Tel. 153-761.

Édesanyám részére keresek különbejáratu butorozott szobát fürdőszoba használattal csendes helyen. Ajánlatok Katona, Képiró-u. 4. sz. Telefon: 340—824. 55901

Török Pensio, II., Török-utca 10. Lukácsfürdőnél. Nyugdijas uraknak és hölgyeknek otthont nyujtok. T. 155-296

Apponyi-téren különálló 2 utcai és előszobás lakrész butorozva magános ur vagy hölgy részére kiadó. Érdeklődés 189089. 76366

Apponyi-téren, első emeleten, utcai főlépcsőházi, abszolut tiszta, elegáns szoba kiadó. — Telefon: 187—121. 19753

Elegánsan butorozott utcai szoba fürdőszobával kiadó. Hollán-utca 41. T.: 299—396. 61130

Szép utcai szoba fürdőszobával urihelyen kiadó. Zichy Jenő-utca 44., IV. 2. (Lift). 55902

Butorozott szobák
garszonbérletek, átutazószobák olcsón, napibérért, főlépcsőházi, főbérleti lakások. — Tel.: 422-156. **EXPRESSNÉL** Erzsébet-körut 16. f. 3.

Lak. csak havi 19.80 P. „Emese-Hölgyotthon" Kecskeméti 14. I. 3. Tel. 184375. 36955

Nyugdijas urat vagy hölgyet magaslati helyen levő családi házamba ellátásra vállalnék. Leveleket dr. D.-né, Máriaremete, Szent Kereszt-u. 21. 19774

Nemzetinél előkelő helyen komfortos szoba havi-napi bérbe vidékinek is. 145—148. 37128

Fölépcsőházi gőzfütéses dunai luxusszoba fürdőbenyilóval, országháznál urnak, vidékinek. Tel. 118-395. 7172

Átutazószoba Nemzetinél vidékinek. T. 130-952

Hölgyeknek társasszoba fürdőszobával 25-ért. Tisza István-u. 1., II. 5.

Egy-kettő elegáns butorozott szoba külön lakrészként irodának, rendelőnek, családnak fütéssel, fürdőszoba és külön telefonnal, teljes ellátással vagy konyhával kiadó. Szent István-körut 7. II. 8. 37130

Urilányok kellemes otthont, kitünő ellátást találnak Andrássy-uti villában (fütés, melegviz). Telefon: 115—162.

Kétszobás lakrész fürdőszoba használattal kiadó. Nagymező 25. II. 1.

Átutazóknak 4 pengőtől gyönyörü szoba. Fasor Pensió, Vilma királynő-ut 20. Tel. 421-384.

Fasor Penzió, Vilma királynő-ut 20. Tel. 421-384. Hideg-meleg viz, központi fütés. Polgári árak. Főuri kényelem.

Vámház-köruton uri háznál 2 butorozott szoba kiadó. Tel. 18-34-66.

József-térnél szépen butorozott szoba fürdőszoba, közp. fütéssel. Berendezett iroda, irógép, telefon együtt v. külön, ellátással is kiadó. Telefon: 181—592. 7844

Egyéb bérlet

Irodaház,
18—20 világos szobával. **V. kerületben bérbe** vagy megvételre kerestetik. Ajánlatok „Sarokház" jeligére Központi Hirdető Irodába, IV., Váci-utca 1—3. küldendők. 61140

KÜLÖNFÉLE

Házasság

Férjhez mennének: urileány 70.000 P-vel, csinos polgárleány 25.000 P-vel. Fényképek: Nagy Jenőnél, Rákóczi-ut 61.

Társ

Textilnagykereskedés, amelynek áruellátása biztositva van s havi 1600 pengőt jövedelmez, eddigi társ halála folytán uj társat keres tizezer tőkével. Ajánlatok „Nem szanálás, készpénzüzlet" jeligére Dr. Láng hirdetővállalathoz, Ferenc-körut 39. 61139

Textil, divat, cipő angró és detail iparral tőkés társat keresek. „Textil 7827" jeligére fők.

Jómenetelü cukrászüzemhez 2000 P-vel közremüködő társat keres Corvin édesipari üzem, Bakáts-tér 9. 61134

Tüzifa eladáshoz nagyobb összeggel társat keresek. Telep, ipar és tüzifa megvan. „Jó üzlet 61128" jeligére fők.

Ötezerrel társulna őskeresztény közremüködéssel reális vállalkozáshoz. „Garancia" jeligére Blockner, Városház-u. 55891

Őskeresztény butorüzlet valláskülönbség nélkül 10.000 P-vel társat keres. „Tökéletes biztositék" jeligére Patak hirdetőbe, Vilmos császár-ut 29.

Vegyes

Takarékbetétemet kölcsönadom tisztviselőknek, kereskedőknek, más hitelképeseknek. Ingatlanokra is. Ferenc-körut 24. II. 2. 55897

Felhivás. Ügyfelem átvette az Elek Arthur tulajdonát képezte Budapest, VII., István-ut 8. szám alatti söntéskocsma üzletét. Felhivom nevezett hitelezőit, hogy követelésüket mellőzés terhe mellett irodámban nyolc napon belül jelentsék be. Dr. Suták István ügyvéd, Budapest, VIII., József-körut 37-39. 7822

Felhivás. Átvettük az Elek Sándor tulajdonát képezte, Budapest, VII. Dohány-utca 69. szám alatti söntés-kocsma helyiséget. Felhivjuk nevezett hitelezőit, hogy követelésüket mellőzés terhe mellett nyolc napon belül jelentsék be. Magyar Borértékesitő Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-utca 11. 7823

Felhivás!
Ügyfelem megvásárolta Honig Mór, IX., Ráday-utca 35. alatti italmérési üzletét. Felhivom az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket f. hó 21-én d. u. 6 óráig irodámban jelentsék be, mert későbbi bejelentéseket ügyfelem figyelembe nem vesz. **Dr. Vizkelety Imre** ügyvéd, V., Zoltán-utca 12.

Kolozsvár, Nagyvárad, Nagyszalonta, Nagybánya, Szatmár, Nagykároly! Kérjük türelmüket, jövünk! Tolnai Világlapja. 61135

Pesti Hirlap rt. kiadása. Légrády Testvérek rt. nyomása, Budapest, V., Vilmos császár-ut 78. sz. A kiadásért dr. *Kovács Dezső,* a nyomdáért *Kertész Árpád* felelős.